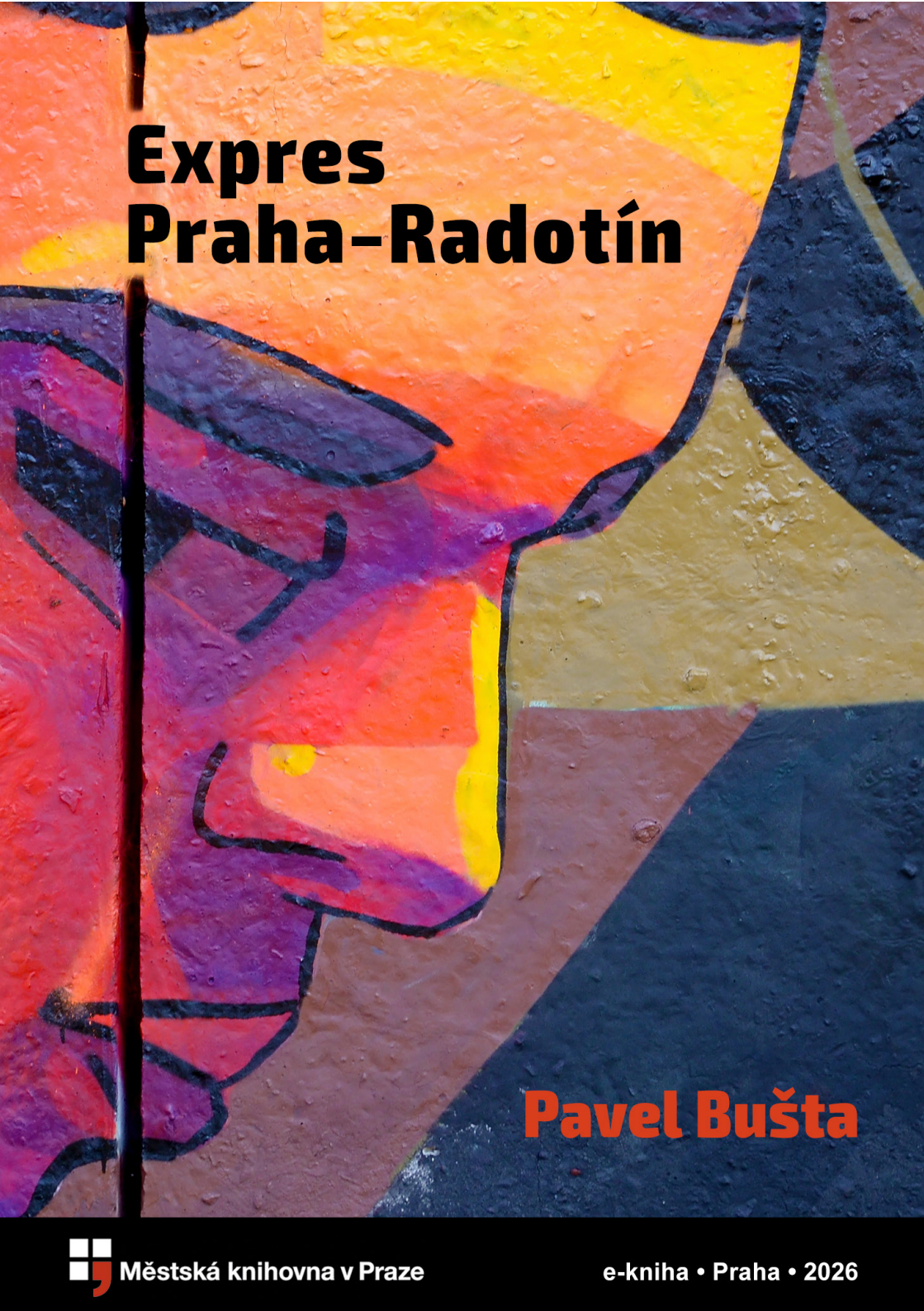

An abstract painting featuring bold, expressive brushstrokes in a vibrant color palette. The composition is dominated by warm tones of orange, yellow, and red, contrasted with deep purples, blues, and blacks. Thick black outlines define various shapes, including what appears to be a stylized profile of a face in the center. The texture of the paint is visible, giving the work a tactile quality.

Expres Praha-Radotín

Pavel Bušta

Městská knihovna v Praze

e-kniha • Praha • 2026

Expres Praha–Radotín

Adolescentovy zápisky

Pavel Bušta

Znění tohoto textu vychází z díla [Expres Praha Radotín](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Mladá fronta v Praze v roce 2011.

§

Text díla (Pavel Bušta: Expres Praha–Radotín), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte původ-Nevyžívejte komerčně-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní](#).

Verze 1.0 z 23. 10. 2026.

OBSAH

Květinový úchyl	5
Křest se Stalinem	18
Expres Praha–Radotín	27
Aféra s prohraným losem	35
Wohin fahren Sie?	51
Metafyzická rozjímání s jointem v ruce	59
Štvanice	64
Ve jménu Otce i matky	78
Láska z Pajzlu	86
Odvrácená strana Měsíce	94
Po půlnoci	107
Kuřákovo hoře	116
Pád zeppelinů	121
Myšterium tremendum	130
Klasika	139
Největší kriminální kauza Dolního Poberouní	144
Rozmíška s limuzínou	157

Květinový úchyl

Vybavuji si to, jako by se to stalo dnes. Což vzhledem ke skutečnosti, že se to dnes stalo, není příliš pozoruhodné. Jenže prakticky to samé se v Radotíně odehrálo, už když jsem chodil do třetí třídy. A já tesd' nechci uvěřit, že jsem to dnes prožil zas. Realita je však neoblomná a mně nezbyvá než připustit, že zážitky z raného dětství, jež jsem si úzkostlivě balil do okrasného papíru s nápisem *jedinečnost*, nepatří jen mně, ale že se opakují a v určitém ohledu jsou pramálo výjimečné. Přes to přese všechno mě nepřestává šokovat, že se po dvanácti letech u jednoho z radotínských železničních podchodů znovu objevil *Květinový úchyl*.

Hnal jsem se tenkrát chodbou na hodinu vlastivědy, až za mnou vlály – nejspíš nejen obrazně – mé faldy devítiletého kluka zbožňujícího cukroví. Funěl jsem a supěl, neboť vteřinová ručička, jakkoli jsem ji v duchu úpěnlivě prosil, aby si dala voraz, se nemilosrdně blížila k počátku vyučovací hodiny a já jsem celou svou ztučnělou bytost – končetiny, svaly a šlachy – musel vyhnat do učebny o dvě patra výš. Hnal jsem se jako o život, třebaže jsem po vyběhnutí prvního patra získal pocit, že právě zakouším svůj první infarkt. To mě ale nemohlo zbrzdít: věděl jsem, že když se zpozdím třeba jen o pár sekund, udělá mi podlá kantorka přednášku, při níž mi bude předhazovat, že jako syn paní učitelky působící náhodou ve stejné škole bych měl být všem vzorem a chodit na hodiny včas a perfektně připraven. Podobnou scénku, již před ostatními posilovala mou pověst učitelského mazánka, mi ztropila už několikrát. Ostatně něco na ní být mohlo: tentokrát jsem se zpozdil kvůli podpisu do žákovské knížky a několika erárním sušenkám, jež mi mamička věnovala v přízemí školní budovy.

V prvním patře jsem se málem srazil s Ervínem Stránským spěchajícím v opačném směru. Jediný učitel mužského pohlaví na radotínské základce, šedivá to persona s velkými čelními kouty, nastoupil do školy tento rok. Učil tělocvik a češtinu a já byl rád, že jsem ho nevyfasoval na žádný z těchto předmětů, zvláště na první z nich: dokázal jsem si živě představit, jak na mě lunaticky huláká a nutí mě k nesmyslnému skoku přes obrovský tělocvičný nástroj s názvem koza. Protože nebyl nadán úřední mocí po zákopčaníkovsku – se sluncem v duši – týrat mou obézní podstatu, jen se přede mě postavil a chvíli na mě třeštil oči, jako by uvažoval, zda bude časově úspornější a méně namáhavé mě obejít, nebo překročit.

„Dobrý den,“ zahuhlal jsem.

Opíraje se o pokrčená kolena, využíval jsem nucené pauzy k vydýchání se.

„Dobrý den,“ odpověděl a mávl rukou, jako bych byl otravný hmyz, obešel mě a spěchal dál.

Otočil jsem se za ním a těsně předtím, než zapadl do dveří ředitelny, zahlédl jsem nechutné nášivky na loktech pro něho typického tvídového saka, jímž si nejspíš pokoušel dodat chybějícího učitelského charismatu. V tu samou chvíli se rozdrnčel školní zvonek.

Zatímco jsem vycházel schody, teď už pomalým, zasněným tempem kapra proplouvajícího javorovým sirupem (učitelčině výstupu se už tak jako tak nedalo vyhnout), myslel jsem na povědomý škleb ve Stránského tváři. Poprvé jsem jej zaznamenal v půli září, krátce po jeho příchodu do naší školy. Jeden z pátáků mu tehdy do očí vmetl „příposraného čurajzníka“, načež dostal učitel šílený záchvat, neovladatelný třas a jako epileptik na světelné show se hnal chodbami do ředitelny, kde dlouho do ředitele

hučel, aby toho malého hulváta exemplárně potrestal. Po škole se to rychle rozkřiklo od učitelek, v inkriminovanou chvíli okouně-jících před ředitelnu u automatu na kafe a pozorně nasloucha-jících celé scéně.

Provinilec obdržel podmíněčné vyloučení ze školy, jelikož však odmítal ustoupit byt' jen o píd' ze svého názoru, že Stránský všech-ny zbytečně buzeruje, poslali ho raději rodiče na jinou školu.

Před chvílí měl učitel znovu velmi naspěch, a znovu šel do ředi-telny. Co se asi stalo? Zadělal si zas u něho někdo na průšvih? Nebo na svém pozemku narazil na ropu a běžel dát výpověď? Či snad pod vlivem hlubokého, autentického citu kvačil vyznat řediteli lásku? Absorbován vymyšlením bláznivých a ještě bláznivějších teorií, blížil jsem se ke dveřím učebny, za nimiž se už učitelka zajisté klepala nedočkavostí, jak mě přede všemi zpucuje; nemohl jsem doufat, že by si nepovšimla mých po lavici rozházených školních pomůcek.

Povzdechl jsem si, pokusil se soustředit na představu, že je kdesi v budově nešťastník, který rozzuřil Stránského, čímž na tom bude brzy o dost hůř než já, a stiskl kliku. Ještě jsem nepřestoupil práh, a už se ozvalo škodolibé:

„Áááá, pán se uráčil nás poctít svojí přítomností!“

S povzdechem jsem za sebou zavřel dveře.

„Tak pojd' blíž, ať na tebe vidím,“ zamlaskala učitelka sadisticky.

Rozpohyboval jsem své faldy směrem k ní. Zatímco jsem se valil, pokukoval jsem po sedících spolužácích. V očích většiny z nich jsem spatřil toužebné očekávání výstupu, jehož jsem se měl stát terčem.

„Takže, mladý muži,“ deklamovala učitelka spokojeně poté, co jsem se k ní přiblížil asi na dva metry, „jakkak si to představuješ chodit takhle pozdě na hodinu, co? Zrovna ty, syn naší paní...“

„Co... už?“ přerušil ji z ampliónu školního rozhlasu nad našimi hlavami nejistý Stránského hlas, a já jsem za ten zásah shůry pocítil neskonalý vděk.

„Snad... snad už... i když nejspíš asi ne, vypadá to, že je to nějaký rozbitý, krám jeden zsranej!“ vystřídal jej z téhož zdroje hlas ředitele. „Já vám to zkusím zapojit ještě tadyhle.“

Načež zaryčel reproduktor jako kastrovaný kocour. Neviditelný bič prošlehl ušními bubínky všech a největší újmu způsobil učitelce, která se – jakoby v křeči – popadla za spánky a hned mě pokynutím hlavy poslala do lavice. V duchu jsem zajásal a rozběhl se ke své židli.

Konečně z ampliónu zazněl ředitelův uhlazený témr, klidný a oproštěný od všech vulgarismů jako vždy, když hovořil a věděl, že ho slyší žáci. „Hlášení školního rozhlasu, opakuji, hlášení školního rozhlasu. Milí žáci, zde pan učitel Stránský má pro vás pro všechny důležité sdělení.“

V aparátu to zachrastilo a ozval se zas Stránský artikulující o poznání hůře než ředitel. Bylo jasné, že nemluví do mikrofону příliš často, nečiní-li tak vůbec poprvé.

„Žáci, dnes jsem obdržel velice závažnou informaci,“ pravil a my všichni jsme napínali uši, abychom tomu brblání rozuměli. Mohl-li jsem ze Stránského tónu cokoli usuzovat, zdálo se mi, že za ním cítím... ale ne, že by starost?

„V těsné blízkosti školní budovy, u tunelu vedoucího pod železničním přejezdem u starého sídliště, případně uvnitř tunelu, byl zpozorován deviant, který se fyzicky obnažuje před zraky mladých lidí. Protože vy, žáci základní školy, jste jeho nejpravděpodobnější cílovou skupinou, rádím vám, abyste šli domů jinudy, popřípadě chodili ve skupinkách, a devianta tak odradili od jeho počínání. Konec hlášení.“

Ve třídě se rozhostilo ticho, které chvílemi ještě přerušila nějaká ta „prdel“, „kurva“ nebo „hovno“ z úst ředitele pokoušejícího se vypnout „ten krám“, totiž školní rozhlas. Když jeho slovní průjem ustal, začala třída bez ohledu na učitelku nahlas vzrušeně přemítat, co si o celé záležitosti myslet.

„To znám, viděl jsem to v telce!“ vyslal své moudro neznámému adresátovi spolužák František, „voni na lidi ukazují famfrňouse!“

„Famfrňouse?“ zeptala se zmatená Lucie, čistá jako liliový květ netknutý surovou tělesností.

„Ptáka, ne?“ zvednul se František a zuřivě gestikuloval, ukazuje na svůj rozkrok. „Pindoura!“

„A proč to jako dělaj?“ otázala se Lucie, ještě zmatenější.

„Vim já?“ reagoval František. Pak vyskočil na lavici a s pokřikem „Ukážu vám ferdáka!“ se jal rozverně skákat po školních pomůckách, čímž ve třídě vyvolal nevázané veselí.

„Ticho!“ připomněla nám učitelka svou přítomnost. „Všichni, okamžitě! A ty si, Františku, sedni a rovnou mi dej žákovskou knížku. Škrtnu ti obrázek.“

František slezl z lavice, sedl si na židli a podal přispěchavší učitelce žákovskou knížku s lhostejným výrazem, jako by mu to bylo šuma fuk. Aby ne, byl bych se vsadil, že už beztak všem předtištěným obrázkům stačil domalovat „ferdáky“ nebo „fifiny“.

Stránského varování na nás zapůsobilo jako výzva. Utvořila se početná skupina spolužáků, kteří se úchylovi (vysloužil si okamžitě tohle přízvisko, slovo *deviant* působilo příliš vznešeně, a navíc mu nikdo dobře nerozuměl) nechtěli vyhnout, nýbrž právě naopak si ho důkladně prohlédnout. O velké přestávce jsme se v počtu asi třiceti jedinců včetně mě, kteří jsme končili už o tři čtvrtě na dvanáct, domluvili, že se po vyučování sejdem před

školou a podnikneme dobrodružnou výpravu jako děti z knih Enid Blytonové (naštěstí nikdo vtipně nepoznamenal, že já jsem ten Špekoun). Dokonce jsme se rozhodli vynechat oběd. Měl jsem štěstí, že máma toho dne neměla dozor v jídelně, určitě bych byl od ní dostal kázání a možná ani nemohl vyrazit spolu s ostatními.

Dvě hodiny zbývajících do akce ubíhaly mučivě pomalu. Ve vzduchu – nejen vinou Františkova meteorismu – bylo cítit dusno, takřka jsme se jím zalykali. Nakonec přešly i ty dvě hodiny a na prostranství před hlavním vchodem se sešlo něco přes dvacet dětí těšících se jako před školním výletem na to, až uvidí svého prvního opravdického úchyla. Po uplynutí pěti minut, jež samozvaný kapitán František vyhradil čekání na opozdilce, jsme se dali do pohybu, jeden velký, bzučící roj. Cílem naší výpravy byl železniční podchod u fotbalového stadionu.

I když se podchod nachází nedaleko od školní budovy, šli jsme tam docela dlouho: spousta vrtících se, na sebe namačkaných dětí není po úzkém chodníku s to postupovat moc rychle. Bylo mi horko a potil jsem se. A nebyl jsem sám. Vedro bylo takové, že když něčí noha šlápla na vyspravovaný okraj cesty, k podrážce boty se jí svou lepkavou, bezzubou mordou přisál asfalt. Vzduch před námi se vlnil v horečnaté vizi a svět se roztékal jako zmrzlinový pohár.

„Tak a jsme tady,“ pronesl František.

Rozprostřeli jsme se po chodníku, jenž vedl asi metr a půl pod železniční tratí a dva metry nad dírou podchodu, takže jsme měli slušný výhled všemi směry. Některým z nás to přesto nestačilo a vyhoupli se na plaňky blízkého plotu, aby jim neuniklo nic z té scény, kdy sem přivedou úchyla. Měli jsme pocit, jako by šlo málem o nějaké divadlo objednané Stránským pro naši potěchu. Uběhlo pár minut a nic se nedělo, krom toho, že se podchodem kolem nás

prošoural stařík táhnoucí za sebou kolečkovou tašku a udiveně zírající na tak velké sročení dětí bez dozoru dospělého. František ještě s pár kluky prošel tunelem na druhou stranu, a když se vrátil, bezradně pokrčil rameny.

„A není dneska náhodou apríla, co?“ zahulákal spolužák David.

„Ale prosimtě,“ sjel ho František, „je přece červen, ty pako.“

„Jasně že to vím. Myslel jsem, jestli si z nás jako Stránský nevystřelil.“

Dětské remcání nabíralo na intenzitě, když se těsně u kolejí, kousek nad betonovým stropem tunelu, cosi pohnulo v křoví. Já a několik dalších jsme instinktivně ustoupili o pár kroků. K nevíře všech se křoví rozhrnulo a z něj vyskočila ta nejbizarnější kreatura, jakou kdy z nás kdo spatřil.

Můj první dojem byl, že přede mnou stojí muž... leč zároveň to muž nebyl. Měl na sobě ženské šaty oslňující pestrým květinovým vzorem a ze rtů mu zářila křiklavá rtěnka daleko přesahující rty, jako by ji nanášela ruka klepající se rozčilením. Všechny ostatní propriety patřily v mých očích mužskému světu: lakýrky, chlupatá lýtka, masivní sluneční brýle a husté černé vlasy v pramenech tak rozčuchaných, že zkrátka nemohly patřit ženě.

Publikum ztuhlo, že vypadalo jako zachycené na malířově plátně. Obraz na způsob pozdního van Gogha, scéna horkem rozmazaná a šmouhovatá, z níž už je cítit autorův počínající rozpad osobnosti. Sročení upírá zrak k podivné kreatuře s blahosklonně rozpaženými rukama. Mistrovské dílo nese název *Nechte dítěte jít ke mně*.

„To je von?“ zašeptala nevěřícně Lucie.

Všichni jsme se k ní otočili, ale nikdo nereagoval.

„Jak se vůbec pozná takovej úchyl?“ nenechala se Lucie odbýt a šťouchla do Františka, který jen pokrčil rameny. Pak se rozhlédla a přidala na hlasitosti s úmyslem vydolovat z někoho alespoň

holou větu. „To určitě není von. Tenhle vypadá spíš jako blázen. Popletenej. Derozientovanej.“

Odpovědí jí bylo nejisté ticho.

„Já jenom říkám, že tohle je nějaký blážínek, co se sem omylem zatoulal,“ vedla si dál svou.

Opět ticho. Ještě hutnější a nejistější.

„Jestli je to ten úchyl,“ pokračovala Lucie, „tak proč teda neukazuje toho, no...?“

Na to kreatura z mostu lehce, takřka nesměle zavyla, čímž k sobě opět přitáhla naši pozornost.

„Počkejte tu, pane,“ zavolala na ni Lucie, „my vás za chvíli někam odvedeme!“

Pak se obrátila k nám a založila si ruce v bok:

„No? Jak to, že neukazuje... to?“ zeptala se a ihned si odpověděla: „Protože to není žádnéj úchyl!“

Na to s výrazem obětavého skauta zamířila k postavě v křoví. „Pojďte dolů, pane,“ předla na ni konejšivě, „ještě vás tam něco přejede. Kousek odsud je nemocnice, my vás tam doprovodíme a bude vám zase dobře.“

Postava v šatech napřed skrz své tmavé brýle nehnutě civěla na dívku blížící se s nataženou ručkou a pak zvláštním, zvířecím způsobem zaskučela a rukou si přes látku začala masírovat rozkrok.

Doprovodné vzdychací *crescendo* Lucii znejistilo a zastavilo na půli cesty. Její rozpaky úchyla zjevně vyrajcovaly a vyprovokovaly k velkému finále: vyhrnul si sukni až k břichu, čímž před námi obnažil naběhlý penis. Popadl jej do pravé ruky a zamával jím na spolužačku, která ihned zakvílela jako Allen Ginsberg.

Tváří v tvář scéně, jíž se úchyl jednoznačně demaskoval, František užasle vydechl:

„Ferdák...“

Načež se shýbl, na okraji chodníku nahmatat kámen a metl jím po úchylovi. Strefil ho sice jen do holeně, ale i to v našem klučičím táboře probudilo chuť Františka napodobit.

„Na něj!“ ukázal František na devianta a rozběhl se za ním, následován ostatními. „Bijte ho, úchyla!“

Také jsem nelenil a zpod blízkého keře vytáhl dlouhou pružnou větev, připraven jí úchyla pořádně přetáhnout přes tu jeho divnou věc. Začali jsme se drápat na násep. Když úchyl zpozoroval tlupu malých divochů valících se k němu, učinil čelem vzad a vyrazil ke kolejišti. Vtom zatroubil přijíždějící vlak, což pro nás bylo signálem, že vydávat se teď za tou kreaturou není radno: v Radotíně se nezřídká stane, že vlak rozšmelcuje přes koleje přebíhajícího člověka, který si byl jist, že *to ještě stihne*. Poslušně jsme se stáhli a pozorovali úchyla, jenž před vlakem uskočil na poslední chvíli, tak tak, že mu lokomotiva neservala apartní koktejly ze zadku. Že bychom mohli seběhnout z náspu a pronásledovat ho podchoodem, v tu chvíli nikoho z nás nenapadlo.

Poté, co jsme se stačili vyškrábat na uvolněný násep, jsme zahlédli už jen pestrobarevnou šmouhu mizící v dáli. Nakonec se nám úchyl zcela ztratil z dohledu a k našim uším dolehl zvuk túrovaného motoru, jenž zněl skoro stejně vzrušeně jako před chvílí úchylový vzdechy.

„Ten měl štěstí, co?“ řekl kdosi. „Že ho tu nezahlíd žádnéj dospělej.“

„Houby štěstí,“ odsekl František. „Spíš to tu dobře zná. Věděl, že tady v poledne mimo dětí nikdo nechodí.“

„No jo, prvnáky občas vodí mámy, když prckové nejsou v družině.“

„Ty jsou ale teďka na vobědě. Říkám: ten úchyl se tu vyzná.“

„Myslíš jako, že je vodsad?“ zeptal jsem se.

„Já už si radši nemyslím nic,“ pokrčil František rameny. „Jediný, co vím, je to, že jsme právě viděli Květinovýho úchyla.“

Tenhle název se měl do našich malých hlav zažrat jako červ do gangrenózní končetiny. Nebyl to první originální termín, který jsme se od Františka naučili, jako první však v sobě nesl nádech mystična umocněného společným prožitkem. Spojení pěkného slova *květinový* s disonantním výrazem *úchyl* se zapsalo do dějin naší třídy coby Františkův majstrštyk.

Samosebou, že se celá naše akce záhy provalila vinou Lucie, která se ze svého traumatu ještě ten den večer vybrečela doma mamince a tatínkovi. A tak se naši rodiče, jež zpráva oběhla rychlostí světla, sesypali na ředitele školy jako hejno mrchožravých supů. Od něho se dozvěděli, že zpravil policii ihned poté, co Stránský o deviantovi informoval žáky. I tak se dočkal několika výhrůžek od movitějších spoluobčanů, kteří měli na právníka a tvrdili, že tu zprávu neměl pouštět ven školním rozhlasem.

„Znáte přece děti, ty se hned všeho chytanou!“ pohoršoval se určitě některý z nich.

„Víte co? Běžte do hajzlu, vy ksichtě!“ odpověděl mu možná ředitel, jehož vulgarita s přibývajícím věkem pedagogické služby ztrácela na své latenci.

Ale to už si mohu jen domýšlet. Jediné, co vím najisto, je, že je ředitel vyhodil s poukazem, ať se obrátí na policii. Na místní stanici, kde právě sloužil náčelník Okousal, se ukázalo, že policie okolí tunelu prohledala, na nic zvláštního však nenarazila, pročež se navrátila ke svým běžným činnostem.

V reakci na toto prohlášení se na místní úřad snesla sprška rozlícených dopisů. Radotínská policie pak na čas zavedla hlídky operující v okolí tunelů i po celé obci, hlavně u škol a školek.

Po nějaký čas se úchyl neukázal.

Na začátku nového školního roku jsem šel s mámou ze školy domů a u tunelu, památného místa střetnutí s Květinovým úchylem, jej spatřil zas. Tentokrát v mnohem nepohodlnější pozici: na jeho ležícím těle klečeli dva muži a svírali mu zkroucené paže. Opodál stáli dva jakoby zkamenělí prvňáčci. Fascinovaně zírali na muže v květovaných šatech, s pomalovanou pusou, černými slunečními brýlemi na očích a podivně slepenými vlasy. Chrčel a škubal sebou, leč nebylo mu to nic platné.

„Dobrý den, paní učitelko,“ zavolal na matku jeden z mužů pacifikujících úchyla, „tak jsme ho chytili. Pan Beránek už šel pro policajty. Jdeme takhle domů s našima klukama, oni běží trochu napřed, když na ně vyskočí tady tenhle úchyl. Pak zmerčil nás a chtěl vzít roha, ale my jsme ho snadno dohnali. Ty šaty jsou moc upnutý na to, aby se v nich dalo dobře běžet. Za parádu se platí, vidíte, paní učitelko?“

„Asi ano,“ odvětila váhavě má sarkasmům nepřivýklá matka, „hlavně, že jste ho dostali. A ty, Petře,“ otočila se ke mně, „tam tak nezírej. Jdeme odtud, policie si poradí i bez nás.“

Popadla mě za ruku, ale já se jí vysmekl. Nejen proto, že už jsem si na to připadal velký, ale hlavně proto, abych zamířil ukazovák na Květinového úchyla. „Hele, mami...“

„No tak,“ zabručela máma, „neukazuj na něj...“

„Ale vždyť je to...“

Jak se úchyl zmítal, jeden z mužů ho přirazil zátylkem k zemi. Deviantovi se na hlavě posunuly vlasy, o nichž jsem se už dřív domýšlel, že to jeho vlasy nejsou. Byla to paruka. Ta, jakmile se mu trochu svezla z čela, odhalila povědomé čelní kouty. Dodal jsem si odvahy, přistoupil až k zajatci a z nosu mu stáhl brýle. Objevil se známý kukuč.

„Pan učitel Stránský...“ sykla máma užasle.

Odhalení ji natolik vyvedlo z míry, že mi úplně zapomněla vy-
nadat za to, že jsem se na úchylnu odvážil sáhnout.

Nasucho jsem polkl. Všechno do sebe zapadalo. „Ten úchyl se tu
musí vyznat,“ řekl onoho památného dne František. Měl pravdu.
A ten výraz Stránského tváře v momentě, kdy jsem se s ním před-
tím srazil na školní chodbě! A hlas, jenž se mu ve školním rozhlase
chvěl starostí... anebo vzrušením? Aby se mu netřásl, vždyť si to
divadlo skutečně zinscenoval sám, a ještě nás na ně za ředitelovy
asistence sezval. Štěstí tenkrát stálo na jeho straně. Chybu udě-
lal, když se svou vzrušující performancí rozhodl po prázdninách
zopakovat.

A vidíte: dnes, po rovných deseti letech, se bývalý učitel pan Strán-
ský vrátil na místo činu a recidivoval. Dokonce měl prý na sobě
známé květované šaty, i když už asi ne tak zářící novotou jako
tenkrát. Po léta se musel podrobovat léčbě, díky níž snad od něho
na čas byl pokoj, jenže touha po odhalování se byla u něho mocněj-
ší všech léčebných kúr. U železniční trati z houští vyskočil na dvě
čtrnáctileté Radotíňáčky a rovnou na ně vytáhl svého utahováka.
Nejspíš byl po dlouhém půstu tak natěšený, že přeskočil všechny
vstupní rituály. Co se ale nestalo: děvčata se mu – na rozdíl od nás
tenkrát – vysmála, s opovržlivými grimasami ho obešla a pone-
chala poblíž podchodu jeho pocitům marnosti.

Pro Stránského si záhy přišli policisté, jimž se to rozjařené
dívky jakoby mimochodem stavily oznámit. Seděl tam ve svých
květovaných šatech v trávě, s hlavou svěšenou, a svým výstředním
zjevem připomínal exponát na výstavě *Avantgardní umění dneška*.
Při odvádění na policejní stanici nekladl sebemenší odpor. Na
místě pak rezignovaně shodil paruku i sluneční brýle a tiše se
rozplakal. Alespoň takhle to na setkání každému vykládala stará

drbna paní Okousalová, která má od muže policisty zprávy z první ruky.

Hádám, že o panu Stránském už v životě neuslyším. Aby bylo jasno, nikdy jsem ho neměl rád, dokonce se mi hnusil dávno předtím, než jsem se dozvěděl o jeho druhé identitě Květinového úchyla. Ale vzpomínka na něho mi byla drahá jako nenahraditelný střípek v mozaice mého dětství. A teď se jí krutě vysmály dvě čtrnáctileté holky, jimž nejspíš Stránského ferdák přišel k smíchu.

Vím, že to ode mě může znít trochu nadneseně, ale začínám pozorovat, jak stárnu. Že se věci kolem mě překotně mění a střídají je nové. A že je všechno rychlejší a povrchnější. Nemám strach z budoucnosti. Bojím se jen toho, že se začnou probouzet jiné vzpomínky z mého dětství a nebude žádného policisty, který by si je někam odvedl a zamezil jim v dalším zesměšňování se.

Křest se Stalinem

Můžete to nazývat nevolností vyvolanou alkoholem. Klidně si tomu říkejte společenská únava. Interpretujte skutečnost po svém a směle to označujte za přirozenou obrannou reakci těla na přemíru – lidmi tolerovaného – jedu. Já jenom vím, že když jsem se poprvé v životě opravdu opil, tak jsem se strašně poblíl.

Oné horké letní noci bylo možno spatřit na úzké cestě vedoucí k radotínským říčním lázním dvě figurky, jež nejspíš vypadly z krabice s nějakou hodně ujetou hrou. Jedna z nich se vlekla způsobem křičícím do okolí, že všechna nespravedlnost světa si dřepa na ni, ale že i přes to strašné utrpení se rozhodla onu tíhu hrdinně snášet. Tou uhrovitou parodií na mediálně nejznámějšího pána všech ztroskotanců Kurta Cobaina nebyl nikdo jiný než já. S mučednickým výrazem jsem šoupal své příliš dlouhé a příliš roztrhané džíny po zemi a občas si drsně odplivl do pole prostírájícího se podél cesty. Vedle mě o zem duněly podrážky okovaných bot kamaráda Richarda. Ten byl pro změnu napasován do těsných černých kalhot a neméně černého trička s vyobrazením hořícího obráceného pentagramu. Richard se prohlašoval za metalistu, satanistu, sluhu temnot a prokletého jedince, jinými slovy byl *Zlem*. Ohon jeho dlouhých černých vlasů mu poskakoval po zádech, respektive černé kožené bundě, v níž mu muselo být neskutečné vedro vzhledem k teploměru stoupajícímu ke třiceti stupňům. Říká se tomu daň za stylovost. Lidé, kteří nás míjeli, mě museli mít za chudáka trpícího samomluvou, protože Richard byl tak černý, že ho v temnotě noci nemohli vidět.

„Hele, vole,“ zamutoval jsem, „ty kapely, co tam dneska hrajou, stojej vážně za vyliž, takže já bych zůstal jenom chvilku, možná

si trochu zapogoval, ale hlavně si dáme pár pivek, ne?“ prohodil jsem sebejistě.

Ve skutečnosti jsem se děsil vize, že vystojíme kilometrovou frontu, načež nás hospodský potupně vykáže ze světa dospělých jen proto, že na občance ještě přes tři roky nebudeme mít vyhovující rok narození.

„Máš recht,“ pronesl slušným barytonem Richard, kterému se – dřív než mně – podařilo zkrotit v různých tóninách poskakující hlas, „dáme si jich klidně hafo, nezůstaneme u blbejch pár, vole. Jo a prej tam bude taky Cejroš; to je hustý, ne?“

„No, ty vole, aby nebylo – kde je Cejroš, tam je to hustý!“

Cejroš byla přezdívka našeho spolužáka Martina Círského, o rok staršího než my. Díky vytrvalé píli se mu podařilo propadnout, z čehož si absolutně nic nedělal. Bezmezně jsme ho za to obdivovali. Ale v naší modlu jej povýšila i řada dalších jeho výstředních vlastností: ve vyučovacích hodinách zásadně spal, ředitelce tykal, dokázal močit výš než kdokoli z nás, a ještě ke všemu kouřil. Mimo školu jste ho nepotkali bez cigára v hubě. Za žhoucím oharkem mezi jeho rty se skrývalo cosi definitivního, nevyvratitelného.

Dorazili jsme k hospodě U Pigiho a já zběžně zkontroloval čas. Na mých hodinkách stálo hranatými elektronickými číslicemi 21:23. Do začátku koncertu zbývala asi půlhodinka. Když jsme se proplétali mezi obsazenými venkovními stoly, cítil jsem se nesvůj. Přece jen bylo všude kolem hodně lidí a já měl nepříjemný pocit, že mě všichni pozorují. Nakonec jsme úspěšně doklopýtali ke konci fronty táhnoucí se od výčepu až k hlavnímu vchodu. Po celou dobu, co jsme stáli v řadě, jsme se hádali, kdo z nás dvou pivo objedná. Vzájemně jsme se přesvědčovali o tom, že ten druhý vypadá starší, je vyšší a má mužnější hlas. Ve víru rozepře jsme si nestačili povšimnout, že už stojíme před hospodským, který na nás s úšklebkem zírá.

Rozhostilo se trapné ticho, do něhož jsme vyhrkli oba najednou:

„Dvě pi...“

„Prosimvás, dvě...“

Zarazili jsme se a pohlédli jeden na druhého.

„Do prdele, celou dobu chceš, abych se zeptal, a teď tohle?“ přeskočil mi zlostně hlas.

„To je dobrý, hoši, vlastně *pánové*,“ ozval se hostinský potměšile, „dyť už se to točí. Jenom doufám, že na sobě nemáte skrytou kameru a nenatáčíte si mě,“ mrkl na nás a z dlaně mi vyškubl padesátikorunu.

„Na co ještě čekáš?“ dodal posměšně po předání piv. „Dneska je koncert a půllitr je za pětadvacet.“

Rozpačitě jsem pokrčil rameny, a přitom si nerad rozlil třetinu těžce nabytého rezavého moku na kalhoty.

„Do prdele!“ rozohnil jsem se, zatímco jsem byl v skrytu duše rád, protože pivo bylo pro mě hnusnou břechkou; vůbec mi nechutnalo, jenže když jsem chtěl být chlap, musel jsem to pít.

„Ty vole, nelej to tady a pojď. Jdem za Cejrošem,“ popadl mě Richard za cíp košile a táhl ven z lokálu.

Zjištění, že je Cejroš opravdu přítomen, mi zvedlo náladu. Seděl uprostřed hloučku kluků, které jsem znal od vidění ze školy. Když jsem ho v celé jeho nedomrlé ošklivosti spatřil, jak požitkářsky potahuje z cigarety, se dvěma načatými krabičkami cigaret, zapalovačem a skoro netknutým půllitrem rozloženými po stole, zaplavil mě hřejivý pocit sounáležitosti.

„Nazdar blbouni,“ ukázal nám Cejroš úsměv vyzdobený několika chybějícími zuby, „sedejte k nám.“

S vděčnými výrazy jsme se uvelebili na dřevěnou lavici. Najednou nám s Richardem došlo, že nemáme co říct, tak jsme se honem chopili sklenic a ponořili do nich své nosy.

„Hele, nepijte ty sračky,“ řekl Cejroš, „mám tady něco lepšího. Myslím, že když je nás tolik, tak už můžu odhalit překvapení dnešního podělaného večera.“

Jeho hlas zněl slavnostně. Sklonil se a odkudsi vytáhl velkou nákupní tašku; když ji pokládal na stůl, uvnitř to zacinkalo. S vítězoslavným úsměvem začal vytahovat její obsah: jedna láhev vodky, druhá, třetí, no – ty vole! – devět lahví vodky! Všichni do jednoho jsme na tu scénu zírali s posvátnou úctou a hrůzou zároveň. Cejroš byl s tou taškou trochu jako Karkulka, která se vykašlala na bábovku a místo ní přitáhla babičce několik flašek *plačícího Stalina*.

„Sakra, kdes to vzal, ty hovado?“ vyjeveně se zeptal nezdravě bledý kluk sedící naproti mně.

„Matka dělá na baru. Byl jsem se tam podívat a trochu jí zrekvíroval zásoby,“ vysvětlil Cejroš opojený všeobecným úžasem, jež se mu podařilo vyvolat.

„A nebudou jí ty flašky chybět?“

„Však vona si z toho do kalhot nepustí,“ mávl rukou Cejroš a každému sedícímu hodil do ruky jednu láhev vodky, až na stole zůstaly jen dvě. „Ty budou pro ty nejrychlejší!“ zařval. „Tak a do toho. Pijem!“

Otevřel jednu láhev Stalinových slz a zavdal si několika mocnými loky. My ostatní jsme ty své odšroubovávali poněkud vlažněji, jako by se přetrhnutí kolku rovnalo podpisu pod smlouvou, jejímiž dopady si nejsme příliš jisti.

„Budete to pít?“ zeptal se Cejroš rozladěně. „Já to štípnul matce, tak sakra chlastejte, ať jí to nemusím tahat zpátky!“

Ozvalo se souhlasné mumlání a zvuk otevíraných lahví.

A co, vždyť měl vlastně pravdu! Po vzoru ostatních jsem si pořádně přihrnul a mimoděk jsem zkřivil obličej. Nic odpornějšího jsem v životě nepozřel. Někde jsem předtím slyšel, že se dobrá

vodka vyznačuje tím, že je bez chuti; jaké bylo mé překvapení, když té chuti bylo víc než hodně, a ještě k tomu pěkně nechutné. S tváří zkřivenou odporem jsem se rozhlédl kolem sebe a s úžasem zjistil, že všem z jejich lahví už trochu ubylo. Ve tvářích měli spokojené úsměvy a uznale pokyvovali hlavami. Honem jsem nahodil výraz zkušeného alkoholika a znovu se napil.

„Ty vole, ta píše, jako mohla by bejt silnější, ale i tak je to nářez,“ zachrčel jsem mužně.

Ostatní jen přikyvovali. „Dobře,“ řekl jsem si, „je to sice hnusný, ale lidi to přece nepijou kvůli chuti, ne? Vždyť starší kluci bez ustání melou, jak hustý je bejt vopilej, povídaj si neskutečný historky a zní to úplně skvěle, tak aspoň konečně zjistím, jaký to je!“

Na důkaz svých myšlenek jsem do sebe v jednom zátahu vyprázdnil takřka pětinu obsahu láhve. Když jsem byl ve třech čtvrtinách, podivil jsem se, že se pořád nic neděje.

S občasnými záchvěvy odporu se mi podařilo propít až na samé dno. Pár minut jsem se našťavaně koukal na ostatní; už také dopíjeli a většinou nejevili žádné známky opilosti. A pak – zničehonic – mě alkohol nakopl vší silou do rozkroku, a ještě si na to nejspíš vypůjčil jednu z Richardových okovaných bot. Lidé, stromy i cesta se začali svíjet v podivné, nepochopitelné agónii. Když jsem se někam přesunul pohledem, musel jsem jej očima dohánět, protože mi záludně utíkal. I přes ty nezvyklé příznaky mi bylo krásně, dostal jsem chuť se družit a hýbat. Jakmile jsem zaznamenal, že pod improvizovaným pódiem, kde začala hrát nějaká skupina, se vytvořil početný hlouček motajících se lidí, neváhal jsem ani vteřinu a připojil se k nim.

Na parketu mi svět poskočil na další úroveň a začal se slévat do podoby abstraktních obrazů. Vrážel jsem do kluků páchnoucích

štíplavým potem i holek koupajících se ve zvláštní přitažlivé vůni. Poskakoval jsem jako blázen, bylo mi jedno, že se hudba podobá drnčícímu budíku, jen jsem se točil a nechtěl, aby celá tahle úžasná vytrženost z reality někdy skončila, vždyť absence starostí s vlastní identitou, nervozity pramenící z nejistoty, co si o mně ostatní myslí, i kopy dalších problémů byla tak hřejivá. Několikrát jsem se protočil, až to moje stabilita neustála. Nucené povalování se po zemi jen stupňovalo mou euforii spojenou s odmítáním prkenně napřímené existence.

Poté, co jsem se poněkolkáté zvedl, začala pauza, mně to však nevadilo a tancoval jsem dál. Z amoku mě vytrhl až překvapivě pevný Richardův stisk mého ramene a střízlivě působící hlas.

„Pojď vodsad, vole. Dyť ty seš úplně na sračky!“

„Mě to baví!“ vyplivl jsem spršku slin a zlomil se v pase v přesvědčení, že vytvářím nějakou choreograficky náročnou figuru. „Pojď si taky zapařit!“

„Nechce se mi.“

„Hele,“ přepadla mě podezíravost, „ty vůbec nevypadáš vopile! Jsi taky pil tu vodku, ne?“

„Ale hovno,“ zavrtěl hlavou Richard, „trochu jsem upil, ale víc jsem toho vylil, jako všichni. Dovopravdy jste chlastali jenom ty a Cejroš.“

„A víš, že jsi debil?“ zvolal jsem, rozhazuje pažemi. „Mně je to u prdele, je mi tak fajn!“

„To je super,“ povzdechl si Richard, „ale už je jedenáct. Říkals, že ti rodiče přikázali bejt touhle dobou doma. Tak pojď, ať se z toho neposerou.“

Trochu jsem se vzpouzel, ale když se mi po promluvách zahrnujících víc než čtyři slova začaly dělat černé skvrny před očima, raději jsem svolil k odchodu.

Od toho okamžiku mám výpadky paměti, nezbyvá mi tak než dění zpětně zrekonstruovat ze svých útržkovitých vzpomínek doplněných výpověďmi svědků. Cestu normálně trvající dvacet minut jsme s Richardem absolvovali za necelou hodinu. Během ní se mi podařilo několikrát pozvracet; jednou jsem prý potřísnil i Richardovy těžké – a těžce satanistické – boty. Když jsme se přiblížili na pár minut mému bydlišti (Ríša se mě ve své střízlivé svědomitosti rozhodl dotáhnout až domů, za což mu tímto dodatečně děkuji), potkali jsme mou mladší sestru spěchající za přítelem. Když mě z dále spatřila, myslela si, že si z ní svým předpisově opileckým krokem „tři metry doprava, tři metry doleva“ střílím. Přistoupila k nám a pobaveně pravila:

„Ukázkovej vožrál, brácho!“

Když jsem se předklonil a na potvrzení jejích slov jí přímo pod nohy chrstl novou dávku natrávenin, vyděsila se. S prohlášením, že se bude muset vrátit z rande dřív, aby stihla ten humbuk doma, od nás spěšně odcupitala.

Konečně se Richardovi podařilo dovléci mě v pořádku až k domovním dveřím, avšak já mu nic neulehčil: zatímco zvonil, vzdálil jsem se a dírou v plotě protáhl k sousedům, kde jsem se rozvalil po zemi, máchal rukama a křičel, že jsem anděl.

Těžko si představit krutější probuzení z představy mé svatosti než emocemi nabitý obličej matky, jenž se náhle nade mnou zjevil. Popadla mě za límec, vyhodila Richarda, vůči němuž cítila jen zášť (to on mě určitě opil!), a vtáhla mě dovnitř. Jelikož jsem nebyl schopen kloudného pohybu, musela si kleknout a sama mi rozvázat stylové kanady. Jak jsem tak zíral na záplavu jejích tmavých kadeří, popadl mě dávivý pocit a hned jsem je vylepšil světlým melírem.

Předsíní zaplavil ječák frekvence tak vysoké, že jsem jej takřka nezaznamenal. Vyburcován zneuctěním rodičky, přiběhl otec

a mou uzvracenost odtáhl o patro níže do koupelny, kde se mě pokusil osprchovat ledovou vodou. Násilné prosazování hygieny jsem si přirozeně nechtěl nechat líbit a dřív, než mě zpacifikoval, uštědřil jsem mu pár ran. Posléze mě dotáhl do obýváku, kde už nás vyhlížela celá rodinka.

V následujících chvílích jsem viděl jen všudypřítomné fialovo. Otec mi strčil pod hlavu mísu, do níž jsem vytrvale zvracel; možná z opilosti, možná i vinou jistoty, že si právě v téhle odporně fialové míse po vykonání velké potřeby myje zadek.

Přes svou nezpochybnitelnou opilost jsem si kdesi v hloubi duše uvědomoval, co se děje, a zcela racionálně uvažoval. Míjely mě myšlenky, jak obrovský to bude průšvih, až vystřízlivím, a své tělo jsem nutil se ovládat, leč bylo to nemožné, končetiny si žily vlastním životem, a když už se mi podařilo něco říct, nikdy jsem neposkládal rozumnou větu; pro lepší představu jsem si připadal jako Petr Novotný v jedné ze svých estrád. Kolem mě se odvíjela melodramatická scéna, jíž jsem se uvnitř zcela bezhlesně smál. Otec mi donesl kafe s citrónovou šťávou a jazykem vystudovaného chemika, kterým je, pravil, ať si dám *citrát kofeinu*, že mi to prospěje.

„Hovno na lejnu!“ parodoval jsem jeho vážné prohlášení a zalýkal se vlastními slinami.

Nato se zoufale rozeštkala matka, která ve svém protialkoholickém puritánství dosud neměla příležitost vidět takhle zřízeného člověka.

„Petře, pročs to udělal? Proč?! Co tě k tomu vedlo, tohle jsi přece nemusel podstupovat!“

Bylo mi jí trochu líto, což mi nezabránilo v tom, dostat ze sebe další dávku vysoce hmotných pocitů. Starší sestra se mi mezitím ve dveřích smála, jaký jsem to idiot. K dovršení komické scény k nám přiběhla babička s mobilem v třesoucí se ruce.

„Nemám zavolat záchranku, ať mu vypumpujou žaludek?“ křičela. „Dyť nám ten kluk umírá před vočima!“

Ve svém rozrušení se pohybovala tak neopatrně, až zadkem shodila mnou zatím netknutý hrnek a opařila mi nohu horkou kávou. Ano, hrozně to bolelo, přesto jsem místo štkání vybuchl záchvatem smíchu. Má reakce rodinné příslušníky ještě více vyděsila i rozesmála, podle míry starosti toho či onoho o mě.

Záchranka se nakonec nekonala, alespoň nemám takové informace. Stále hlouběji jsem se propadal do nicoty, která dunivě pulsovala a s chutí mě znásilňovala.

Onoho památného rána 23. června 2006 jsem se probudil s prapodivnou milenkou, s níž mi bylo později dáno vícekrát sdílet lože. Byla jí má první kocovina. Vedle mě chrápal můj anděl strážný – otec připravený vyndat mi jazyk z krku, kdybych se začal dusit. Hlava mi třesla jako střep. Měl jsem strašlivou žízeň, ale nechtěl jsem budit svého spolunocležníka ve snaze co nejvíc oddálit přednášku, o níž jsem tušil, že mě v brzké době čeká. Opatrně jsem vstal a chystal se ho překročit. Noha se mi zamotala do prostěradla, načež jsem se svalil a rozplácl na zemi vedle postele.

„Ty ses teda vyznamenal, Petře!“ pronesl vyčítavě probudivší se otec.

Sbíraje se ze země, chtěl jsem něco říci na svou obhajobu, z úst mi však vyšel jen nepředstavitelně dlouhý krkanec. Otec pohoršeně zvedl obočí a já se na něj rozpačitě usmál.

Tehdy jsem pochopil, co jsou ta těžká rána opilcova...

Expres Praha-Radotín

Procházím zastřešeným prostranstvím smíchovského nádraží, slabě zapáchajícím močí a jinými věcmi, po nichž není radno pátrat. Ze špinavých kamenů podlahy i dlaždiček zdi na mě dýchá věru typická atmosféra. Ano, někdy bych byl radši, kdyby na sebe použilo nádraží osvěžovače dechu, a přece mám to místo rád. Za posledních pět let, co tudy téměř denně jezdím, jsem se s ním stačil sžít. Míjejí mě desítky anonymních tváří spěchajících za svými životy, jež některým z nich možná zběsile utíkají. Jedni se mračí, druzí se tváří neutrálně, další se smějí, snad aby si dodali odvahy, možná i proto, že jsou zkrátka šťastní. A jak se tvářím já? Zatím jsem nenašel odvahu se na to někoho zeptat.

Procházím pod tabulí ukazující odjezdy vlaků, aniž bych se na ni díval. V hlavě mám zakódováno, že ve 13:19 jede ten můj, Expres Praha-Radotín. Pravda, naše obec je už pár desetiletí oficiálně součástí Prahy, a vlak, jenž někdy staví i v Chuchli, rychlostí nevy níká, přesto s ním do cíle dorazíte dříve než městským autobusem. Poblíž našeho domu se nachází cedule *Konec Prahy*; po nocích ji se svým komandem tajně přesouvám o několik metrů dál – my zkrátka Pražáci ještě jsme!

Pokračuji volným krokem až ke schodům vedoucím do podchodu. Zde mě čeká moje tradiční páteční epizodní scénka. A opravdu, už z dálky se na mě ksichtí známá cikánka a nabízí mi časopis *Nový prostor*. Od té doby, co jsem si jeden koupil, mám u ní cosi jako vyvolávačskou protekci.

„Dobry den, páne, dobry den, já vás zas tak rádá vidim!“ volá na mě. „A že si dneska jeden koupíte!“

Trochu se ve mně hne svědomí, neboť jsem několik posledních čísel vynechal, vymlouvaje se na to, že jako chudý student mám peněz nejspíš ještě méně než ona. Nakonec přikývnu a vytahuji peněženku. Reakcí je hlasitá euforie. I poté, co s časopisem v kapse zmizím za rohem, doprovází mě její radostné skřehotání:

„Páne, páne, já vás míluju!“

Pche, a pak že si lásku za peníze nekoupíš!

Vyběhnu nejvzdálenější schody a přede mnou se vynoří nástupiště číslo tři. Nevím, zda se to děje i na nástupištech, z nichž se do Radotína nedostanete, ale pokaždé, když někdo vychází ty schody, opírají se okolostojící o zábradlí a zírají na něj. Vrhají na něho hodnotící, ne-li rovnou pohrdavé pohledy, jako by procházel uličkou hanby, jenom si uplivnout. Dřív mě ty pohledy hrozně deprimovaly, až do chvíle, co jsem si jednoho čumila troufl zaměřit, zkrabatit obličej a posměšně napodobit jeho výraz. Dnešek je zjevně výjimkou: pohled mi věnují jen dvě starší ženské, jedna druhé něco mumlá zpod kníra, za nějž by se nestyděl ani Franz Josef, a dál si mě přísně měří. Chvíli na ni koukám a nakonec uhýbám pohledem. Nemám chuť ji provokovat. Matně si vybavuji, jak jsem ji v nějakých deseti jedenácti s kamarádem rozpálil doběla posměšky na její účet, když stála u sebe na balkóně. Ale nevím, možná se pletu, je to už tak dávno – Ježíši Kriste, vždyť je to skoro polovina mého života!

U stánku s občerstvením postává několik lidí žvýkajících delikatesy, jež nabízí místní bufet. Zdá se mi, že jejich mlaskání nabývá intenzity přistávajícího letadla, drobký jim létají od úst ve zpomaleném záběru, jedno skousnutí trvá několik věčností, vesmíry se rodí a zanikají, zatímco ti přežvykující hladově třeští oči do blba. Cvak, a film se vrací do normální rychlosti.

„Hele, koukej!“ někdo na mě.

Lehce sebou trhnu; o sloup se opírá neoddělitelná součást koloritu zdejšího nádraží, vousatý bezdomovec s brýlemi a do všech stran trčícími černými vlasy. Za tlustými obroučkami se mu zračí šílenství, jež tu už nikoho nepřekvapí. To, čím se mu překvapovat stále daří, je oblečení. Normální bezdomovec se nejspíš navlékne do něčeho, co najde, ale mě by vážně zajímalo, kde své svršky hledá tenhle.

Vypadá to, že Michal David zahodil své blyštivé vesty z osmdesátých let, které sice odráží vrchol nevkusu, leč já bych si přál, aby byl zpěvák mému známému přenechal i kalhoty, protože – ne, roztrhané spodňáry nestačí.

„Mám nový!“ zatahá spokojeně za látku svých trenýrek a já jsem proti své vůli obdařen pohledem na úd vysoce genitální povahy.

„No super,“ obracím se a zoufale si protírám oči, doufaje, že se mi ten výjev navždy nevpálí do sítnice.

Vzdaluji se od bezdomovce a zařazuji se do pestré, jako každý den vcelku identické směsice lidí na nástupišti. Apatičtí vlasatci, ustrašená děvčátka, nad pubertálním časopisem se debilně smějící pipinky, manažeři s ustupujícími vlasy, o hůl se opírající babky, ženy v domácnosti, normální lidi, pár blíže neurčitelných jedinců a pes, ti všichni tu tvoří jeden celek.

Zastavuji se a zjišťuji, že přede mnou stojí a pokuřuje nagelované monstrum, kamarád Jakub, co se mnou chodil na základku. No, kamarád, moc často ho nevidám, ani se s ním nebavím, on byl odjakživa tak trochu... blbec. Nemám v úmyslu k němu jít, ale on si mě všímá, mává na mě a vydává se mým směrem.

„Nazdar,“ huhlá, jak to dělal vždycky, „jak se vede, kámo?“ Při slovech „se vede“ mu z úst vyletí slina a přistane mi přímo na nose. Zjevně si toho nevšiml, ani nečeká na mou odpověď a mele dál. „Jsem tě neviděl vod konce minulého školního roku. Jaký byly

prázdniny? A co škola? Jo a kouříš? Kdyžtak si vem,“ podstrkuje mi krabičku.

Váhám, kterou z přívalu otázek si mám vybrat. Koukám na balíček cigaret. Hm, pallmallky.

„No, já nevím,“ říkám a s přehrávanou rozpačitostí krčím rameny. „Já jsem jenom příležitostnej kuřák.“

Kubík se zmateným výrazem krabičku schovává.

„Kouřím, když mám příležitost – takže si jednu vezmu, dík,“ dodávám rychle.

Překvapenější výraz už nasadit nemohl:

„Dyť jsi říkal, že...“

Ach jo. To je ten důvod, proč jsme se nikdy nesblížili: nechápe můj vytríbený smysl pro humor.

Jen mávnu rukou a vlastním zapalovačem si jednu podpaluju. Blahoslavený šluk – uklidňuje duši a škvaří plíce. Ale co, na rakovinu mám snad ještě pár desítek let času...

„Co ty, jak se máš?“ zdvořilostně pokračuji v rozhovoru. Kvůli darovanému žváru cítím povinnost. Jakubovi zjevně nevádí, že jsem mu neodpověděl na většinu z jeho otázek. Myslím si, že ten kdyby z huby nevypustil co minutu spršku hloupých keců, nejspíš by přetlakem vybuchl.

„Super, jen škola mě sere, ale to vždycky.“

„Kam vlastně chod...“ pokouším se chabě, ale přeruší mě.

„No ale mimo to je to super, fakt, furt nějak pařim, i když s chlastem je to teďka slabý, ani se mi moc nechce chlastat, teďka spíš dost hulim, vobčas si v nějakym klubu hodim extošku nebo si sem tam koupim papír.“

„LSD?“ ptám se nevěřícně. Ne že bych si chtěl zvýšit svůj beztak nevalný morální kredit, nýbrž proto, že tuhle drogu berou hlavně intelektuálové nebo hipíci v mém okolí. Hledají mystické prožit-

ky, nechávají se inspirovat a tak. Nechápu, co by zrovna Jakub chtěl prožívat nebo hledat, on, takový výplod konzumního stylu života.

„Jasně, ty vole, teď jsem si ho nedávno dal, když jsme šli na diskošku.“

„To je pako,“ prolétne mi hlavou: odevšad slyším, že rušné prostředí je tím posledním místem, kde by se mělo LSD zkoušet.

Přijíždí vlak, starý modrobílý pantograf. Típám cigaretu a přede mnou se s klepáním otevírají zašlé dveře. Lidi se cpou, my všichni se cpeme. Když jsme uvnitř, sedáme si s Jakubem na protilehlá sedadla. Můj spolucestující projeví úmysl nevzdat se psychedelické tematiky a vytahuje Historku. Snad to zvládnou, říkám si, do Radotína je to nějakých deset minut, Jakub bydlí v Černošicích, takže nebude-li se kvůli svému blábolení chtít přestěhovat ke mně, přežít bych to měl. Jak tak koukám na jeho komíhající se rty, poskakující ohryzek a nadšený výraz, zmocňují se mě obavy, že se přestěhovat chtít bude. Zatřepu hlavou, jako bych se prudce probudil ze sna, a zapínám zvuk.

„... a tak za ní teda přišel, že si zašoustaj, vona ho posadila na gauč, že se pude předtim vosprchovat. Takže von na ni zatím čekal, no a najednou ho přepadlo sraní. Nevim, jestli to bylo kvůli tomu tripu, ale prostě se mu najednou chtělo strašně na hajzl. No a vona měla ty sprchy s hajzlem spojený a jemu se nechtělo jít srát do koupelny, kde byla, tak se prej tak rozhlíd a uviděl, že jí tam po bytě chodí pes. Jak byl teda sjetej, tak ho napadlo, že se vysere na koberec, utře se trenkama a až to vona uvidí, tak to hodí na toho psa. Vysral se tam teda a myslel si, jak na to nevyzrál. Vona pak vylezla ze sprchy a úplně se rozeřvala, cože to kurva je. Jirka se jenom tak zaksichtil a ukázal na toho psa, že to jako von. Vona prej hned celá zrudla a zaječela, že ten pes je skleněnej. Ty vole,

ten čuměl jako kráva! Jasně že ho hned vyhodila a von si nezašustil.“

Chvilku na něho jen tak zírám a pak se nahlas rozesměju. To bych býval neřekl, že se od Jakuba dočkám něčeho vážně vtipného. Navíc mě dorazil hlavní aktér jeho příběhu, další z mých známých. Je zajímavé, jak se bývalí neduživí spolužáci mění, kadí si v obývacích a pak to svádějí na skleněné psy. Ani jsem se pořádně nenadechl a už Jakub přihazuje další historku, tentokrát o sobě a nějakých lécích. Opět ho přestávám vnímat a moji pozornost zaujme dívka o několik řad sedadel dál. Poznávám v ní další bývalou spolužačku (Do háje, co to je? Vzpomínkový vlak? *Nasedněte a neprohloupíte, ukážeme Vám záblesky z Vašeho života v několika minutách, vše v pěkně patetickém hávu!*), s níž jsem měl v šesté třídě jakýsi pseudovztah. To by sám o sobě nebyl dostatečný důvod k nepřetržitému civění, jenže zrovna s ní jsem si nedávno psal na Facebooku a ona se mi svěřila, že by mě po dlouhé době ráda viděla. K fotkám mi přidávala adorující komentáře a posílala různé hlouposti, spousty těch nechutných hejblátek internetových sociálních sítí.

Vyrostla, holka, za těch pár let. Všude. Sice ne k úplné dokonalosti, ale blížila se jí. Pravděpodobně si mě doteď nevšimla, hlavně vinou sluchátek v uších, která ji ušetřila i Jakubových výlevů.

Najednou se dívka pohne a naše pohledy se srazí takovým tím stylem, kdy se oba zainteresovaní spatří, uvědomí si, že se navzájem viděli, leč odvrátí oči, ještě bočním zrakem zaznamenají, jak ten druhý uhýbá, a oba dělají, jako by se nikdy nezahledli.

Srabe. Blbe. Pokrytče. Hovado.

Nestíhám vztyčit pomyslný prostředník na svůj vnitřní hlas, protože ze sedadla za mnou vykoukne ta stařena, co si mě už na nástupišti výhruzně měřila. Je to těžko uvěřitelné, ale spolu se

svou kolegyní se nejspíš po nástupišti dobelhala za námi a celou tu dobu poslouchala náš rozhovor, respektive Jakubův monolog. Teď chytila za rukáv průvodčího v domněnání, že když má uniformu, tak mě a Jakuba napřed zmlátí a pak zatkne.

„Takovej ksindl tady jezdí,“ rozléhá se její hlas ne nepodobný zvuku nenaolejovaných vrátek, „je to pól zfetovanej, celou dobu tady mluví vo drogách, zavřít je. Zavřít!“

Neměla ani tušení, že za rukáv drží zrovna průvodčího, jenž má očividně panický strach z lidí a problém mu dělá i jen nahlas si říct o jízdenku. Je na něm vidět, jak moc si v tu chvíli přeje být někde daleko, pryč odtud.

„To voni dva po nocích určitě niče vlaky a stříkaj na ně těma svejma sprejema!“ pokračuje babizna v obžalobě a třese průvodčím tak, až mu klouže čepice z čela.

Obracím oči v sloup, pak kývnu na Jakuba a zakaboním se na tu čarodějnici bez koštěte. To je holt karma, mstí se mi za to, jak jsem jí v jedenácti jezdil skejtem po schůdkách a pokřikoval na ni. Leč kašlu na vzpomínky a jdu ke dveřím vagónu. V momentě, kdy mím svou potenciální lásku, úpěnlivě hledím stranou, stejně jako ona. Oba to víme.

Vlak se skřípěním brzd zastavuje a já seskakují na betonový chodník. Nevšímám si podchodu a vydávám se rovnou k železničnímu přejezdu. Nápis zakazující mi přechod přes kolejiště mě už dávno nevzrušuje. Za pár vteřin se ven prodere i rozzuřená důchodkyně, ale už ji nevnímám. Nasazuji si sluchátka a do uší se mi vpíjí Beatles. Jsem jim za to vděčný.

Zkratkou k chodníku za závorami klopýtám po kamenech trčících ze země. Mám boty s tenkou, natrženou podrážkou, a tak našlapuji opatrně, jako bych procházel minovým polem. V půli cesty mě předjíždí souprava, jíž jsem přicestoval. Poslouchám

drncání pražců přehlušující i Lennonův hlas a sleduji, jak můj expres mizí v dáli směrem ke stanicím, které jsou mi ukradené. Potáčeje se mezi snem a realitou, převáží den co den plejádu prazvláštních existencí. Zfetované spolužáky. Prskající babky. Bývalé lásky, které jimi vlastně nikdy nebyly. Ustrašeného průvodčího se sociální fobií.

Nebo taky mě.

Aféra s prohraným losem

„Řeknu ti, že vypadáš hůř než moje matka po ránu,“ ušklíbl se na mě Marek a labužnický potáhl z vodní dýmky, načež se rozkašlal, až mu z očí vytryskly slzy.

„Co je tohle za humus?“ využil jsem jeho indispozice k tomu, abych se zeptal na původ laciného, mýdlově páchnoucího kouře linoucího se od něho.

„*Tabák s lahodnou příchutí růže, který si často dopřávají i arabští šejkové,*“ ocitoval mi Marek nabídkový lístek čajovny.

„Nejspíš tou růží napřed vytřeli zadky velbloudům,“ podotkl jsem.

Po pravdě řečeno jsem netušil, co v téhle čajovně vlastně hledám. Nejvíc mě na ní štválo, že jsou všude kolem koberce, koberce a zase koberce, na podlaze, na zdech a snad i na stropě, jež kvůli přítmí nebylo pořádně vidět... šílel jsem z toho! Měly na sobě spoustu ošklivých vzorů a vypadaly, že kartáč poznaly naposled, ještě když Rasputin prznil služebné u carského dvora. Ztemnělými prostorami se nesla tlumená hudba, která měla pravděpodobně působit exoticky a relaxačně, já z ní však měl pocit, že zpěvačku někdo nutí páchat *harakiri*. Celkový dojem z toho místa byl velmi depresivní, i když vývěska na ulici hlásala, že *Naše čajovna Vás pozvedne na jinou úroveň bytí a pomůže Vám objevit těžko polapitelnou vnitřní harmonii*.

A Marek, další vřed na ošklivé tváři toho dne. To on na mě narázil při mých bezcílných toulkách ulicemi a zatáhl mě sem. Byl takřka denním hostem téhle čajovny, kde osaměle pokašlával u vodní dýmky a popíjel stydnoucí čaj. Bylo mi jasné, že sem nechodí kvůli

té dýmce: vysedával tu jako vůl s úmyslem sbalit holku. Občas se mezi řečí zmínil o nějakém svém úlovku, konkrétní otázku ale ihned zamluvil. Pro mě to prostě byl jen jeden z nás mnoha chudáků, co jsme si nedokázali vytvořit vztah s nikým jiným než s vlastní pravačkou a svůj trotloidní status upevňovali siláckými řečmi.

Marek mi hrdě sdělil, že sem měl namířeno, aby dostal nějakou pěknou kočičku, když ovšem viděl, v jakém jsem stavu, rozhodl se obětovat a vyslechnout mě. Zopakoval asi dvacetkrát, že vůbec nevypadám dobře a musím nejspíš být úplně v háji, jako by se chtěl utvrdit v tom, že je na tom někdo ještě hůř než on.

„Já nevím, jestli se mi o tom chce mluvit,“ bránil jsem se.

Přece jenom – svěřovat se Markovi? To bych se rovnou mohl vyzpovídat radiátoru a cítil bych se lépe.

„Tak mi řekni, co ti je, že se tváříš, jako by ti zabili křečka,“ povzbuzoval mě k hovoru.

Pochybovačně jsem se na něj zadíval. V očích měl náznak zájmu.

„Víš,“ ošil jsem se, „já jsem v hajzlu už pár dní.“

„Myslíš kvůli Berenice?“

„Cože? Jak to víš?“ vyjekl jsem zděšeně. Byly to sotva tři dny, co jsme se vrátili z té chaty, a já žil v naději, že aspoň do konce vánočních prázdnin se to neroznese.

„Bych se vsadil, že to ví celá třída,“ ušklíbl se Marek.

„Paráda,“ zhroutil jsem se do svého křesílka.

„Ach jo,“ řekl Marek, „já myslel, že na mě vytáhneš nějakou strašlivou věc, cos udělal, že jsi tak mimo. A ty přitom vyvádíš kvůli... holce... Tak si najdeš nějakou jinou, no.“

„Hovno si najdu!“ vybuchl jsem. „Ona není jako ty ostatní, není to taková kráva, zajímá se o stejné věci, co já, a... a asi jsem se do ní zamiloval.“

„A z jakýho sladáku jsi vytáh tohle?“ kapala z Markovy otázky ironie.

„Nic jsem nevytáh, ty blbče, já to tak cejtim,“ řekl jsem a kypěla při tom ve mně zuřivost. Připadal jsem si jako románová postava prožívající nádherný, byť nepřilíš opětovaný cit, jíž se všichni vysmívají vinou své neuvěřitelné natvrdlosti.

„Vona je docela hezká, že jo?“ zeptal se Marek o něco smířlivěji.

Přikývl jsem na znamení souhlasu.

„Tak mě napadá,“ rozvíjel dál svou úvahu, „jakou ji asi má.“

Z dychtivosti v jeho hlase se mi udělalo zle. Zvedl jsem ze země bundu a oblékl se.

„Víš co? Jdi do prdele!“ řekl jsem prostě a vyrazil ke dveřím. Cestou jsem neopětoval servírčin pozdrav, neuhnul muži mířícímu k toaletám, a kdyby těsně přede mnou nevycházeli nějakí lidé, nejspíš bych byl hlavou prorazil skleněné dveře.

Venku byla tma a zima. Zachumlal jsem se do černobílé kostkované šály a ruce zabořil do kapes. Vyrazil jsem neznámo kam a nadával si, že jsem se nechal strhnout k tomu, abych se svěřoval právě Markovi. Pořád mi v hlavě zněla ta otázka. *Jakou ji má? Jakou ji má?* volal na mě chlípně a nadržene jeho hlas střídající frekvence. Tahle věta mě vážně vytočila. Poté, co jsem trochu vychladl, mi se sebezapřením došlo, že mé rozčilení nezpůsobil jen sám nevhodný dotaz, nýbrž i fakt, že se mi opravdu nepodařilo zjistit, jakou ji Berenika má.

Nevíš kudy kam? Nevíš kam a kudy? Tak to nejsi sám, chlapče, to jsou pudy.

A láska! Cit převyšující vše dočasné a povrchní, co jsem dosud zažil, tím jsem si byl jist. Nehledě na bolest bylo úžasné vědomí, že jste součástí něčeho velkého a vznešeného, bylo to tak děsně... epické.

Třebaže jsem u Bereniky nedosáhl, čeho bych byl dosáhnout chtěl, vtiskla se mi do paměti vzpomínka na ni naprosto nevratně. Její vůně, záplava dlouhých vlasů a horká kůže. Viděl jsem ji stále před očima: nahé tělo prohýbající se slastí na pokrývce z okvětních plátků růže a stříbřitý měsíční paprsek klouzající jí po nadrech a laskající její ploché bříško. Skutečnost byla ovšem taková, že přes zatažené žaluzie nevnikalo do místnosti ani trochu měsíčního světla (nehledě na to, že přes mraky nebyl měsíc vidět), leželi jsme pod peřinou na rozvrzané posteli, kolem nás spalo ještě asi sedm lidí a já byl k uzoufání nešikovný, ale co na tom! Nakonec se mi ta noc slila v jednu abstraktní kouli plnou rozkoše, omámení... ano, i zklamání. To když řekla, že bychom toho už měli nechat. Oblékli jsme se, já ji objal kolem pasu a tak jsme se chystali ke spánku. První falešné signály mi myslí projely poté, co jsem zaznamenal, že pravou volnou rukou ustavičně cosi datluje do mobilu. Zklamání ve mně ještě nabobtnalo, když jsem se probudil na své půlce postele, pokusil se ji znovu obejmout, ale ona jen něco zamumlala, jakoby ze spaní, a hned se odtáhla. Předstírala spánek jako těhotné jeptišky panenství.

Drrrrrrrrrr! zavibroval mi v kapse mobil a z přemítání mě navrátil zpět do reality. Dle zběžného prozkoumání okolí jsem zjistil, že se nacházím v nějaké zapadlé části Prahy poblíž Dejvic, někde, kde to vůbec neznám. Mobil jsem vytáhl z kapsy a při pohledu na displej se mi rozbušilo srdce. Zpráva od Bereniky! Nechápal jsem to. Když jsem se s ní na nádraží loučil, chtěl jsem jí dát pusu, ona ale ucukla a já ji políbil jen na tvář. Uhnula tak nápadně, že přímo volala na ostatní, aby se podívali, jak jsem si s ní naběhl. V noci jí mé polibky nevadily; denní světlo zalilo vše pravdou až příliš nekompromisně. A ona mi teď píše. Zmítala mnou euforie. S obrozenou nadějí jsem začal číst textovou zprávu:

Ahoj, mam problem. Mam Petra rada, ale Vojta me mnohem vic pritahuje fyzicky. Sem strasne v haji, nevim, jak mu to mam rict, abych mu nejak neublizila. Beri

Zpočátku jsem pouze zíral. Pak jsem zařval jak raněný býk a mrštil telefonem do sněhu.

To je vážně úžasný způsob, jak mi to sdělit! Použít ten nejdebilnější trik ze všech: „omylem“ poslat SMS jinému (vlastně správnému) adresátovi. Kdyby mi to řekla přímo, byl bych to snad nějak unesl (samozřejmě že neunesl), ale takhle! A že si musela vybrat zrovna Vojtu, mého nejlepšího kamaráda? Alespoň doteď jím byl.

Nevěděl jsem, co dělat. Chtělo se mi brečet, což by naplnilo mou představu tragické lásky z antického dramatu, jenže to nějak nešlo. S pocitem studu jsem se rozhlédl – na ulici nebylo živé duše. Poklekl jsem rychle na bobek a jal se prohrabovat sněhem, dokud jsem v něm nenahmatl svůj mobil. Musel to na mě být pohled: afektovaný teenager chtějící co nejokázaleji prožít útrapy lásky, současně se však klepající strachy o přízemní hmotný statek.

S mobilem opět v kapse jsem vstoupil do hospody, která se mi vynořila před očima. Peníze jsem měl: z Markovy čajovny jsem strategicky odešel bez zaplacení.

V hostinci jsem prostudoval ušmudlaný nápojový lístek a rozhodl se poroučet si panáky toho nejlevnějšího, co nabízel: zelené za třináct korun. Mým jediným cílem bylo se opít.

Naštěstí po mně hospodský nechtěl občanku, podle níž mi bylo čerstvých patnáct, a sklínky s tekutinou pronikavě vonící po mentolu začaly přede mnou přistávat jedna po druhé. Po sedmé dávce lektvaru zapomnění jsem byl značně nadrátovaný, což se neukázalo jako nejlepší stav vědomí. Opíjení se v něčem podobá partičce Člověče, nezlob se, potažmo jiné společenské hře: hraje-li ji ve dvou,

jde o celkem slušnou zábavu, avšak jste-li na ni sám, měníte se rázem v tragéda. Hlavou se vám začnou prohánět armády myšlenek bezcitně útočících na vaše dobré mínění o vás samých.

Chvíli jsem sentimentálně brečel, chvíli se smál vlastnímu neštěstí. Pak jsem hořekoval nad tíhou osudu a nakonec se nenáviděl za to, že jsem puberták a chovám se jako idiot. I přes svůj stav jsem si uvědomoval, že vůbec nevím, co chci.

Hospodský mi donesl desátého panáka a pravil lakonicky:
„Nech toho.“

Když o té jeho větě přemýšlím s odstupem, říkám si, že nejspíš chtěl, abych nechal toho, že si vždy objedná panáka, kopnu ho do sebe, lusknou prsty a objedná dalšího. To by asi brzy naběhal pár mil. V tu chvíli jsem si ale myslel, že mu na mně záleží, navzdory jeho výrazu, z něhož bylo patrné, že by trosku v *deliriu tremens*, v níž bych se za další půlhodinu proměnil, vyrazil ven do sněhu. A napřed mě ještě prošacoval.

Poněvadž mi tenkrát nesešlo, uposlechl jsem, pohnut dobrotou toho muže, zaplatil a vydal se na cestu domů.

Kolem rodičů jsem proběhl s pracně artikulovaným „Dobrou noc“ a oblečený se rozvalil na posteli. Otočil jsem se na bok. Ihned se mi zvedl žaludek, tak jsem si lehl zpět na záda. Pokoušel jsem se zaposlouchat do ticha, leč přes pískání v uších a temné pulzování krve ve spáncích jsem je nezaslechl. Usnul jsem neklidným spánkem.

Zdál se mi sen, v němž jsem procházel alejí. Každý strom tam představovala nějaká stará, odpudivá žena, která Berenice odcizila pár rysů. Znechuceně jsem viděl, jak mě obklopují stovky vrásčitých stařen, jimž z těl vyrůstají větve, klátí se ve větru, chvílemi se jim do tváří promítají Bereničiny oči, nos, úsměv a všechny se smějí podivným nelidským hlasem. Rozběhl jsem se, jenže alej se

táhla až někam za obzor a já propadal panice, načež jsem zakopl o kámen a padal jsem a padal, zem se pode mnou třásla a měnila v rotující temnotu, která mě do sebe vtáhla, každý můj orgán rozložila na atomy, polkla a odřihla si.

Se slabým vyjeknutím jsem se probudil. Po těle mi stékal pot. V krku jsem cítil, jako by mi jej projeli šmirglpapírem, a měl jsem žízeň.

Sešel jsem po schodech a v kuchyni si nalil hrnek čaje. Byl studený a bez chuti.

Zbytek vánočních prázdnin se nesl ve znamení lehkých depresí, nechutí k jakékoli činnosti a tradičního otravování příbuznými. Jedenatřicátého oslavily miliardy lidí příchod nového roku, který měl být ještě podělanější než ten starý. Třetího jsem se ocitl ve škole, kam jsem se vážně netěšil. Má rezervovanost měla tři hlavní zdroje: a/ Bereniku b/ Vojtu c/ všechny ostatní dcery a syny matičky Země. Neměl jsem chuť vidět nikoho, tím spíš se s kýmkoli bavit, přesto hned o velké přestávce ke mně přišel Vojta. Během té předchozí jsem mu utekl, stejně jako se mi podařilo unikat pohledům ostatních. Berenice jsem unikat nemusel, ta o mě nezavadila okem, slovem ani letícím pantoflem.

„Sorry, jdu si něco koupit do bufetu,“ řekl jsem spěšně a chystal se před Vojtou znovu zbaběle prchnout.

„Prosím tě, nebuď debil.“

Tón, jakým to řekl, mě zastavil. To nebyl Vojta, ten sráč, co mi přebral holku, byl to Vojta, nejlepší kámoš, jakého jsem kdy měl a nyní se ho pokoušel trapně démonizovat.

„Promiň,“ sklopil jsem zahanbeně oči.

„Dobrý,“ vydechl Vojta slyšitelně a pramen dlouhých kudrnatých vlasů si strčil za ucho. „A teď pojď na hajzl, chci ti něco ukázat.“

„Mě tvůj chuj nezajímá,“ namítl jsem chabě.

„Však on tě zaujme,“ opáčil Vojta ještě chaběji.

Na záchodech jsme si vlezli do kabinky a zamkli za sebou. Vojta otevřel okno, pod nímž zela asi desetimetrová prázdnota, a vyklo-
nil se z něj. Z kapsy vytáhl krabičku a nabídl mi cigaretu. Zavrtěl
jsem hlavou. Zapálil si tedy sám a zamyšleně vydechl kouř.

„Hele, mám tu něco, co ti musím ukázat. Víš, slyšel jsem o tý
chatě, o Berenice...“

„Jo,“ potřásl jsem rozmrzele hlavou, „o tom slyšel už i hladovějící
kmen Hutatunga v Rovnickový Guineji.“

Vojta se usmál a řekl:

„Mám dojem, že bych ti měl dát přečíst, co mi napsala.“ Podal mi
svůj mobil. „Je tam toho víc, tak si ty zprávy projed.“

Pročítal jsem si jeho SMS. Čekal jsem nějaká plamenná vyzná-
ní, ale místo nich našel jen nepříteliš duchaplné texty snažící se
nenápadně naznačit, že by o Vojtu měla zájem. Nemohl jsem si
nevšimnout, že jedna skupinka zpráv byla odeslána pozdě v noci,
v krátkých intervalech po sobě.

„Hele, tady ty zprávy...“ spustil jsem.

„Nejdřív mi psala odpoledne,“ pokrčil Vojta rameny a zapálil si
další cigaretu, „jenže já se k mobilu dostal až pozdě a nemoh jsem
usnout, tak jsem jí odepsal. A ona hned reagovala.“

„A víš, žes mi tím nejspíš zarazil obdělávání jejího políčka?“ řekl
jsem chlapsky, ale hlas mi zněl trochu plačtivě.

„Počkej, to bylo tý noci, jak jste u Koudyho...?“

„Jo.“

„Ježíš, tak promiň,“ řekl Vojta a bylo jasné, že se mu chce smát.
„To je strašně zvláštní představa, že vy tam to... a vona mi do toho
píše esemesky.“

„Jo, to je. A taky trochu smutná,“ politoval jsem se. „Ale co z toho vyplývá? Chci ti jenom říct, že i když ti samozřejmě nemám co zakazovat ani dovolovat, tak si s ní klidně začni. Jenom o tom, prosím tě, nemluv nikdy přede mnou.“

„Ne, počkej, ty...“

„Řek jsem, abys o tom nemluvil, OK?“

„Jenže když o tom nebudu mluvit, tak budeš zase poletovat ve svejch bludech, ty troglodyte,“ dal mi Vojta přátelský záhlavec.

„Co?“ nechápal jsem.

„Mně je Berenika ukradená, rozumíš?“

Překvapeně jsem na Vojtu zíral. Tuhle možnost jsem si ve své hrdé ublíženosti vůbec nepřipouštěl.

„Navíc jsem před prázdninama začal chodit s Katkou,“ pokračoval Vojta. „Nechtěli jsme to zatím šířit, ty seš první, komu to říkám... teda pevně věřím, že kromě mě to ví ještě ona,“ doplnil.

„No to je gól!“ zvolal jsem se špatně skrývaným potěšením. „Katka, Bereničina nejlepší kámoška?“

„Jo,“ zatvářil se Vojta, jako by spolkl citrón. „Trochu ironie, co?“

„A kdy jí to řeknete? Myslím Berenice?“

„Proč bysme jí to říkali?“ vyděsil se Vojta. „Dyť by ji to asi dost zdeptalo, teďka když po mně jede.“

„To máš pravdu,“ řekl jsem a částečně se znechutil sám sobě vinou své ohromné chuti vmést Berenice do tváře fakt, že se Vojta, ten sexy Vojtíšek, ocucává s její nejlepší kámoškou. Osud mi sepsal scénář pro nádherný akt pomsty a já jej toužil naplnit tak podle, až si mé svědomí nade mnou ublinklo.

„Takže zase kámoši?“ podíval jsem se zkroušeně na Vojtu.

„Nevším jsem si, že by to bylo někdy jinak,“ opáčil.

„Oukej.“ Potřásl jsme si stylově rukama, nejkomplikovanějším způsobem, co jsme dokázali vymyslet, a já Vojtovi pocuchal kade-

řavé vlasy. „Víš,“ řekl jsem vážným tónem a pohladil ho po tváři, „ty seš taková moje Tina Turner. Jenom o něco mladší a hezčí.“

„Vole,“ uchechtl se Vojta, otevřel dveře záchoda a já za ním vyšel ven.

Po zbytek dne jsem se s Vojtou bavil tak, aby to Berenika nepřehlédla a nenapadlo ji zapříst s ním hovor. Několikrát jsem si všiml jejího pohledu: působil překvapeně. Zaznamenal jsem též, jak po sobě pokukují Vojta s Katkou. Jak bylo najednou všechno jasné, když jsem měl *informace*!

Po skončení výuky k mé a Vojtově šatní skříňce přiběhla Berenika. Když zahlédla mě, zdálo se, že nepromluví, ale nakonec se rozhodla jinak.

„Ahoj, Vojtíku,“ řekla tak přesládle, až se mi udělalo zle, „nezapomeň si zejtra na hudebku vzít kostým na muzikál, máme zkoušku. A ty... ty, Petře, si ho vem taky,“ dodala nejistě a zase odběhla.

Muzikál. Úplně by se mi byl vykouřil z hlavy. Cvičili jsme jej od září pod Bereničiným vedením, hrozně jí na něm záleželo. Sama si napsala scénář (šlo o obšlehnuté *West Side Story*), rozdělila role a při každé zkoušce byla docela vystresovaná.

„Jak já ten muzikál nesnáším!“ zahučel Vojta otráveně. „Je to děsně debilní příběh. A všechny ty hovadiny, co budu muset zpívat před celou školou. Kdybych aspoň neměl hlavní roli a nezpíval furt sólo...“

Když jsem se později radotínským expresem drkotal domů, vrátil jsem se v duchu k našemu muzikálu. No ano, Vojta dostal hlavní roli. Meditoval jsem nad tím, zda její touha po něm má co do činění s faktem, že se právě on zamiluje do postavy ztělesňované Berenikou. Snad ne, vždyť jí s výběrem rolí pomáhal učitel hudebky. Přece by ho kvůli tomu nepodmázla, vysmál jsem se

v duchu svým konspiračním vizím. Ale stejně... vybavil jsem si, jak na předchozích zkouškách měla Berenika nervy v kýblu, na všechny řvala, jen s Vojtou to bylo samé *Vojtíšku, sem, Vojtulko, tam!* A jak na něho při každé hodině zírala! Má hypotéza se zdála dosti reálnou, asi tak, jako že se Halina Pawłowska rozpíná do několika dalších galaxií. Problém nebyl ve Vojtovi, nýbrž v Berenice. V níkom jiném než jí.

Jí.

Začínal jsem tu holku vážně mít nerad.

Uběhl nějaký čas a ve škole bylo vše jako dřív. S Vojtou jsme byli zas pokrevní bratři, Berenika po mém pokrevním bratru pořád slintala a školník stále věřil, že nikdo netuší, že jeho tupé je tupé.

Vyučování bylo až na příležitostné excesy studentů vcelku nezajímavé. Jediné, co polovinu třídy doopravdy stresovalo, byl muzikál, jehož premiéra se blížila mílovými kroky. Projevovalo se to apatickým zoufalstvím spolužáků i nárůstem nesnesitelné agilnosti u Bereniky. Určitě si myslela, že na ní spočívá tíha veškerenstva.

Spolu s učitelem hudební výchovy Bublíkem to vznešeně nazývala generálkou. Ve skutečnosti to bylo plahočení se několika mrtvol, jejichž křivka naštvanosti prudce stoupala a v dohledné době se nezdála dosáhnout vrcholu. Na pódiu se zrovna odehrávala scéna, v níž hrála jen skupina kladných hrdinů, „grupa homoušů“, jak jsme je nepřezdívali jen my ostatní, ale i oni sami. Zdálo se, že si všichni tiše zalévají svoje záhonky averze vůči Berenice a kdekdo se diví, jaký statný kmen mu z té hlíny vyrašil. V zákulisí nás bylo šest, oblečených do roztrhaných hadrů a vzhledem se blížících fotbalovým chuligánům. Všichni do jednoho jsme pokuřovali. Učitel Bublík nám coby divadelní rekvizitu milosrdně přídělil krabičku

cigaret, pod hrozbou lynčování a utržení pohlavních orgánů nám však zakázal zpopelnit jedinou z nich.

Ale jak je to má smysl, kámo? My se přece potřebujeme vžít do rolí!

Katka stála vedle Vojty a držela ho za ruku. Naprostá většina spolužáků o jejich vztahu už věděla, ne tak Berenika. Snad by ji to netrklo, ani kdyby zprávu o nich vyhlásili školním rozhlasem.

„Vojtó! Vojtíku!“ ozval se zpoza opony rozverně tlumený Bereničin hlas. „Na scénu!“

Vojta si prohrábl pačesy a zatvářil se znechuceně.

„Já se z ní už poseru! Pořád samý *Vojtůlko, Vojtíšku, honem, pocem, na scéničku, umíš textík, umíš?* Kurva, neumím!“

„Role pouličního váguse ti jde naprosto skvěle,“ poznamenal jsem.

Vojta mi posunkem naznačil, co mu můžu, a udusil cigaretu.

„Kdy už jí to řekneš?“ obrátil se prosebně ke Katce. „Od tebe to vezme spíš.“

„Neveme,“ oponovala Katka. „Já jsem její nejlepší kamarádka, ta mě zabije. Tebe bude jenom nenávidět, když jí to řekneš.“

„Tos mě teda uklidnila,“ povzdechl si Vojta a políbil Katku na ústa.

Naneštěstí právě v tu chvíli zpoza závěsů vykoukla hlava s orlím nosem náležející učiteli. A těsně vedle ní se objevila ta Bereničina.

„Tak kde jsi, Vojtíš...“ hlas jí uvázl v krku. Zaznamenala nevěřícně, jak se Vojta odtrhává od Katky v zoufalé snaze popřít onu evidentní skutečnost. Mně osobně se zdálo, že jsou ti dva k sobě přilepení pár století, jako by jejich rty byly spojeny pryskyřicovým lepidlem.

Berenika zírala zděšeně, zkroušeně, zdrceně. Honem se na-dechla, snad aby slovy zahнала tu děsivou scénu, která se neodehrávala podle jejího scénáře, ale Bublík ji předešel.

„Vy tady kouříte!“ zvolal zuřivě a přeskočil schůdky vedoucí do zákulisí. „To si ze mě děláte legraci, to nemůžete myslet vážně, za to vás...“ (určitě chtěl říct *zastřelím*) „vám... dvojky! Dostanete dvojky z chování! A dopis rodičům, to si nepřejte vidět tu melu!“ oběhl postupně každého z kouřících a z úst mu vytrhl cigaretu, hodil ji na zem a zatancoval na ní šílený tanec podobný moravskému dupáku.

„Ještě jsem se kvůli vám spálil!“ podotkl plačtivě a ukázal nám dlaň se zarudlým bodem o průměru cigaretové špičky. „Odteďka žádný cigarety na jevišti! A vraťte mi tu krabičku!“

„My jsme ji vykou... ehm, teda... někde ztratili,“ špitl někdo v odpověď.

„Tak ztratili,“ rozhodil Bublík rukama s nepřičetným úsměvem. „Ztratila se! Ale vám do plic!“ zařval tak, až mu přeskočil hlas a ze všech stran se začalo ozývat pochechtávání, i zpoza opony, odkud onen výjev sledovali ostatní herci muzikálu. Bublík dosedl na pařez z kartónu, ten však jeho půlky neunesl a rozpadl se.

Učitel ležel na zemi a těžce oddechoval. Díval se po nás, aby se ujistil, zda se náhodou nesmějeme, a na vysokém čele mu pulsovala naběhlá žíla. Byla to těžká zkouška.

„Měli... bysme...“ ozval se z rohu Bereničin hlas připomínající někoho, kdo si osvojil základní slovní zásobu, leč nepochopil smysl jednotlivých výrazů. „Musíme... udělat tu... Vojtovu scénu.“

„Žádnéj Vojta!“ vyštěkl Bublík, až sebou všichni škubli, a začal se hrabat ven z papírové změti. „Na chodbě mě zastavil ředitel... pan ředitel a řekl mi, že ta delegace z francouzský školy, co tu máme, by se ráda podívala na naši zkoušku. Za chvíli jsou tady. Takže to vezmete celý hezky od začátku a snažte se to nepokazit. Berte to jako předpremiéru.“

Vyrazil směrem k pódiu, ale zastavil se a otočil k nám.

„Jo a udělejte něco, ať z vás nejsou cejtit ty cigarety. Vemte si bonbón, jestli nějakej máte, nebo tak něco. Jestli to pozná ředitel, tak...“ zahrozil nám pěstí. „Člověk je nechá jednou samotný a voni tam parchanti kouřej. To si rovnou mohli něco píchnout...“ zamumlal ještě pro sebe polohlasem a odsupěl pryč.

Po několika minutách se opravdu objevila francouzská delegace a rozesadila se těsně pod pódiem. Všichni jsme hráli a zpívali co nejlépe, jak jsme uměli, pročez výsledek byl nevalný až tragický. O kvalitě naší produkce svědčily protáhlé výrazy zahraničních diváků a ředitelova potíci se tvář. I Berenika, která vše dirigovala, vydávala příkazy laxně, bez elánu. Až do chvíle, kdy se Vojta nepatrně zpozdl s příchodem na scénu a ona na něj zaryčela tak nepřičetně, až chudák celý ztuhl a na scénu přišel ještě o něco později.

Svým chováním Berenika krmila tu potměšilou obludu ve mně. Ach, jak mi bylo příjemně! Její zarudlé tváře a stopy hysterie v hlasu mi dělaly moc dobře. Jen ať si na vlastní kůži zakusí, jaké to je, když člověku vrazí kudlu do zad někdo, koho miloval.

„Ty vole, čum, co tady je!“ vykoukl náhle spolužák Matěj z úložného prostoru pod pódiem. Vylezl celý zaprášený, s několika umně vyvedenými kartónovými plameny v obou rukou.

„Uděláme humor?“ zeptal jsem se lišácky.

„Jakej?“

Ukázal jsem na dřevěnou, o zed' opřenou konstrukci ve tvaru kříže.

„Narušíme páté jednání srdceryvnou scénou z pošahancova evangelia!“ zvolal jsem, provázeje to rozmáchlými gesty. „Uděláme z toho náboženskou grotesku!“

Matějovi přelétl přes tvář stín pochybnosti:

„Dyt' je tam řída.“

„Bodej na následky!“ houkl jsem lehkomylně.

Matěj nakonec přikývl a s pomocí dalšího kluka mi provázky připoutal paže k ramenům kříže. Proměněný v mučedníka, šouravě jsem vykročil vpřed. Za mnou pochodovali Ježíšovi trýznitelé s plameny v rukou.

Epika takřka biblických rozměrů! Škoda jen, že jsem neměl vousy, trnovou korunu a bederní roušku, jež by mému výstupu byly dodaly na autentičnosti, a místo toho jsem byl navlečen v kožených svršcích věčně zpitého ztroskotance, jehož jsem hrál.

Když jsem se přiblížil ke schůdkům jeviště, zahlédl jsem Vojtu, jak nejistě zpívá. Viděl jsem i ředitele se znuděnými Francouzi. Dostal jsem náhle strach a na poslední chvíli chtěl z té klukoviny vycouvat. Avšak ještě než jsem se stačil obrátit ke svým dvěma kumpánům a oznámit jim své rozhodnutí, oni už mě strkali na scénu. Nezbylo mi tak než dotáhnout vše do konce. Nohy mi díky plamenům z kartónu vzplály a veškeré osazenstvo i ostojenstvo ohromením ztuhlo.

„Nakrmím ty, kdo se nakrmí sami! Tlučte a bude vám natlučeno!“ krákorál jsem procítěně.

Několik lidí se začalo smát. Mám pocit, že hlavně ti francouzští delegáti, kteří mi sice nemohli rozumět ani slovo, leč jejich vytříbenému duchu neunikl Ježíš zapálený pro svou věc. Intenzita smíchu v sále se stupňovala a já se také přidal. Nesmál se Bublík. Ani ředitel. A ze všech nejméně se smála Berenika. Pohlédl jsem na ni, otrásaje se smíchy, načež se ona rozvzlykala a vyběhla ven ze sálu. Chtěl jsem vyrazit za ní, ale zavrávorál jsem a dosti bolestivě sebou i s křížem praštil o zem.

Přesto jsem se stále řehtal, jako by to byl účel, pro nějž jsem byl stvořen. Hýkal jsem, až jsem se nemohl nadechnout a bolely mě všechny údy, svíjel jsem se v křečích a do zápěstí si zadíral třísky

ze špatně ohoblovaného kříže. Nad hlavou se mi zjevila tvář učitele, který na mě cosi řval. Nevnímal jsem ho a dál se smál, až mi horké slzy stékaly po lících. Chechtal jsem se a brečel s hlubokou jistotou, z jakých odporných zdrojů mé emoce prýští.

Zhruba po roce se na mě Berenika dokázala zas podívat. Dnes se občas pozdravíme a prohodíme spolu pár zdvořilostních frází. Vypadá to, že jde o jedinou formu komunikace, na niž se náš další vztah omezí.

Zaujal mě jeden Zolův citát: *První láska je los, který nikdy nevyhrává, ale navždy si zapamatujeme jeho čísla.* Je jasné, že můj los nevyhrál, i to, že si jeho čísla navždy zapamatuji. Občas jen pocítím palčivé bodnutí u srdce, a vzápětí mi hlavou probleskne otázka:

Musel jsem jej s takovou zuřivostí roztrhat?

Wohin fahren Sie?

„Tak kampak máš namířeno, junáku?“ blýskl na mě zevnitř auta dvěma sériemi zlatých zubů asi čtyřicetiletý muž v umaštěné čapce.

Kdo ví, kde je všechny vzal. Možná jsem právě narazil na Rockyho Balbou, jenž prošel větším počtem rvaček než kterýkoli jiný smrtelník.

„Potřebuju se dostat do Dubí,“ řekl jsem, drbaje se rozpačité na zátylku.

„Tak to je v pohodě,“ opáčil řidič vesele, „jedu jenom do Loun, ale i tak ti to, myslím, helfne, nemám pravdu? Je to tím směrem.“

„Asi jo. Teda určitě,“ zopakoval jsem, pokoušeje se do svých slov vložit patřičnou dávku vděku.

A vůbec, proč vlastně trucuju kvůli tomu, že můj dobrodinec není slušňák typu Káji Maříka? Vždyť na tomhle místě stojím jako šlapka u krajnice přibližně od půlnoci, se zvednutým palcem pravačky, poznávacím znamením všech stopařů, a za celé čtyři hodiny jsem dosáhl jen toho, že jsem měl sto chutí místo palce na projíždějící auta vztyčovat prostředník.

„Vidíš,“ řekl řidič a otevřel mi dvířka, „tak si naskoč.“

„Vteřinku, u svodidel mam bág!“

Když jsem se poklusem vracel k autu, pracně jsem ve tmě dešifroval nápis na boku, jež jsem předtím přehlédl. Světlym ozdobným písmem pod zobrazeným věncem stálo:

POHŘEBNÍ ÚSTAV TUHÝ & SYN

Nastupoval jsem s pohřebním výrazem, jehož si nešlo nevšimnout.

„Divný, co?“ zařadil a obrátil se ke mně, „jet takhle za tmy s pohřebákem. Nebojíš se, že tě zabiju a hodím do rakve, co mam tam vzádu?“

Zamával teatrálně rukou a vyloudil ze sebe několik veselých skřeků.

„To víte, že jo,“ neubráníl jsem se úsměvu, „kdybych se před chvílí nevysral ve škarpe, už byste tu musel větrat.“

Rozesmál se takovým trhaným způsobem, jako by se zároveň snažil zdusit záchvat kašle.

„Seš fajn týpek,“ řekl potom. „Já jsem Věnceslav. A klidně mi tykej.“

„Já Petr,“ představil jsem se a – povzbuzen pohřebákovou nenuceností – drze dodal: „Že ti všechny ty jména tak pěkně vyšly: Věnceslav a Tuhý... ty ses pro tu svou profesi narodil.“

„To jo, smrt mě živí odmala. V naší rodině to funguje už leta. Je to dobrej byznys, nezávislej na hospodářskejch krizích. Zákazníci se jen sypou a skoro bych řek, že s krizema ještě přibejvaj. Třeba zrovna dneska vezu dva dobře živený mrtváky oháklý v takovejch hadrech, na který si já nevydělám ani za rok. A přitom jim mohlo bejt jedno, jestli se budou dotejkat dna rakve holejma půlkama nebo čupr kaťatama. Nechceš se na ně juknout?“

„Hele, já ten pohled klidně oželím.“

„Dělám si prdel,“ řekl pobaveně. „Já vim, nikdo mimo ústav se na ně nekouká rád. Ne že bysme my byli náký úchyláci, ale už nám to přijde normální. Já teda chápu, proč to tak lidi děsí: ty mrtvý jsou takový prázdný schrány... každopádně s nima není moc dobrej pokec.“

„Máš recht, neřeknou ani popel.“

Překvapeně se na mě podíval a zase se rozchechtal tím podivným způsobem. Pak si prstem protřel oko a změnil téma:

„Jak dlouho jsi tam vlastně stál, než jsem tě nabral?“

„Tak čtyři hodiny. Fakt jsem ti vděčnej, žes mi zastavil, jinak bych tam asi padnul a usnul.“

„V pohodě. A schválně: víš, proč ti nikdo nezastavil? Když stopuješ, nemáš mít levou ruku v kapse.“

„Cože?“ zeptal jsem se nechápavě.

„Zapamatuj si tohle přísloví,“ vztyčil významně prst a – paroduje učitelský tón – pravil: „Kdo má ruku v kapse, ten si honí vrabce!“

Vyprskl jsem smíchy. Ten člověk byl rozený humorista.

„Hele, co budeš dělat v Dubí?“ zeptal se.

„Volal mi včera kámoš, že bude kousek odtamtud velká pařba se spoustou lidí, co znám. Je léto, já trčel doma a neměl do čeho píchnout, tak jsem si hodil pár věcí do báglu a vyrazil. Bude to fajn.“

„Vy jste mi pěkný hipízáci, takhle na zapísknutí někam vyrazit. Úplně jak z nějaký knihy vod Kerouaka.“

„Do těch máme daleko,“ řekl jsem, potěšen faktem, že je „můj“ pohřebák nejen vtipný, ale i vzdělaný v literárním undergroundu. „A kam jedeš ty?“

„Do Loun, jak už jsem řek. Vyhodím tam ty dva za náma a pak se uvidí. Kdo ví, třeba tam někoho přejedu a rovnou ho naložím. Jinak jsem ale rád, když můžu někoho vzít na stopa, protože ty cesty jsou strašná nuda.“

Na okraji Loun mi Věnceslav zastavil a já vystoupil z auta.

„Kouříš?“ zavolal na mě okýnkem.

„Svědomitě.“

„Tak tu máš,“ podal mi několik cigaret, „zapal si. Než se pořádně rozední, tak tě lidi aspoň líp uviděj. Nebo můžeš jít na benzinku, ta je támhle tím směrem, tam by tě někdo moh vzít.“

„Jasný,“ přikývl jsem. „Jo a ještě jsem se chtěl zeptat, jestli to není blbý: Jak to, že máš tolik zlatejch zubů?“

„Ty jsem vypáčil mrtvákům, co je měli, a svoje si kvůli tomu povyrážel!“

To prohlášení mě napůl pobavilo a napůl znervóznilo. U něho bych se ani moc nedivil, kdyby to byla pravda.

Zaryčel motor a přehlušil jeho trhaný smích. Auto se rozjelo a po chvíli mi zmizelo z dohledu. Napadlo mě, jestli události posledních minut byly skutečné, nebo jestli jsem nenarazil na nějaký cynický přízrak. Ale i kdyby ano, celkem jsem si to s ním užil.

Hodil jsem si batoh na záda, zapálil cigaretu a vyrazil k čerpací stanici. V bufetu jsem si koupil bagetu a plechovku piva. Zatímco jsem u stolku jedl svou snídani, zastavilo u pumpy černé audi. Ve světle ranního rozbřesku jsem viděl, jak z něj vylézá prostorově výrazná a dobrosrdečně vyhlížející žena. Honem jsem dopil pivo, zbytek bagety zabalil do igelitu a vyběhl ven.

„Dobrý den, prosím vás, nejedete náhodou směrem na Dubí?“ zkusil jsem u ní své štěstí.

„Was?“ podívala se na mě nechápavě. „Ich verstehe nicht.“

V duchu jsem zasakroval. Moje znalosti němčiny byly přes veškeré učitelčiny snahy chatrné jako Gándhího muskulatura. „Ich brauche mit jemandem fahren,“ spustil jsem s vypětím všech sil. „Sie wissen, per Anhalter!“

„Kein Problem,“ poklepala mě po rameni, „aber wohin fahren Sie?“

Kam? Do Dubí přece. Jak se to jenom řekne německy? Všechny obce v bývalých Sudetech mají své německé názvy a ty české Němci někdy ani neznají.

„Eeee, in der Nähe des...“ nemohl jsem si vzpomenout na německý název Dubí. „Eich!“ vybavil jsem si, jak se řekne dub, a ihned to doplnil typicky německou složeninou: „die Eichstadt!“

„Na so was, Sie sind aber glücklich! Ich fahre vorbei, nur einige Kilometer von dort.“

„Super!“ zajásal jsem mezinárodně nad svým štěstím, počkal, až paní zaplatí benzin, a pak k ní usedl na místo vedle řidiče.

Uvědomil jsem si, že nejsem schopen kloudného dialogu. Podle naší prehistorické učebnice bych si s ní mohl povídat o hospodářství Německé demokratické republiky, čímž by naše konverzace zhasla. Možná bych ji ještě poučil o předložkách pojících se se třetím a čtvrtým pádem, ale nevím, nakolik by ji to zajímalo. Tak jsem se na ni jen bezradně usmál. Úsměv mi opětovala a začala něco vyprávět. Zdálo se, že si kdesi pořídila ukázkový přízvuk, jehož vinou jsem rozuměl zhruba každému jejímu desátému slovu. Pochopil jsem pouze, že vypráví cosi o svém synovi. Klidně by na mě mohla vybalit historku o tom, jak umlátil G. W. Bushe *bratwurstem*, a já bych se byl stejně jen rozpačitě usmíval. Za jejího monotónního deklamování mi začala klesat víčka, jež ztěžkla, jako by byla z olova.

Nadskočil jsem až při jakémsi hlomozu. To má šoférka s někým telefonovala.

„Es ist nicht möglich! Berauschte Eichkätzchens müssen alle Flechten unverzüglich aufgraben!“ prskala do mobilu rozčileně. Poté jej doslova odhodila na zadní sedadlo, prudce zabrzdila a ukázala prstem ven.

„Raus!“ zahulákala, zcela prosta předchozí vlídnosti.

Popadl jsem vystrašeně batoh a vyskočil ven z auta.

Stál jsem na jakési okresní silnici a byl v šoku. Vůbec jsem nechápal, co to do ní před chvílí vjelo. Napřed se zdála tak milá,

a najednou tohle... Snad se na mě nenaštvala za to, že jsem si při její historce trochu zdříml?

Pokrčil jsem rameny a rozhlédl se kolem. Silnice se táhla do kopce a za zákrutou mizela z dohledu. Po jedné její straně šuměl les, na druhé se do dále rozléhala pole. Nikde ani známky po naší staré dobré, necivilizované civilizaci. Na to, že ještě nebylo ani sedm, stálo slunce pozoruhodně vysoko na obloze. Nemohl jsem být od Dubí daleko. A opravdu, po chvíli chůze jsem narazil na ceduli informující mě o tom, že jsem pouhých deset kilometrů od cíle. To už bych v klidu došel, komu by se však chtělo plahočit po silnici? Rozhodl jsem se jít volným krokem a někoho si ještě zkusit stopnout.

Zadařilo se poměrně brzy. Asi páté projíždějící auto, oprýskaný favorit, zabrzdlou kousek přede mnou. Vydal jsem se k němu s představou, že uvnitř bude sedět nějaký duchodce, s nímž si nebudu mít co říct. Jaké bylo mé překvapení, když jsem za volantem našel asi dvacetiletou dívku, jednu z nejkrásnějších, jaké jsem kdy spatřil! Byla drobné postavy a tmavé vlasy měla nakrátko střižené. Opravdu jen málo holkám takový účes sluší, pro ni ale snad nemohlo být lepšího. Ona by tedy vypadala dokonale s jakýmkoli účesem. Stáhla si sluneční brýle na špičku nosu a odhalila ty nejzelenější oči na světě.

„Tak co, budeš tam jenom tak stát, nebo si nasedneš?“ ukázala mi své sněhobílé zoubky.

„Nasednu,“ vzpomatoval jsem se a naskočil dovnitř. „Ahoj, já jsem Petr,“ představil jsem se horlivě.

„Carol,“ stiskla mi ruku a hned mě políbila na ústa. Zatetelil jsem se blahem. Voněla jak rozkvetlá louka.

V autě panovalo ticho. Zatímco se ona tajemně usmívala, já se zcela nepřiměřeně ranním teplotám potil. Nejspíš ode mě čekala,

že rozjedu konverzaci sám, ale já mlčel, příliš zaměstnán studiem jejího úžasného těla. Obzvlášť jsem nemohl spustit oči z těch nádherně hladkých nohou. Měla na sobě dráždivě krátké, až nezdravě upnuté džínové šortky. Cítil jsem se skoro jako v nějakém krásném snu. Se zděšením jsem si povšiml, že se mi na kraťasech začíná dělat hrb. Snažil jsem se myslet na něco odpudivého, třeba na Marky Dalíka, Bendu či na Bohouše Sobotků, ale nešlo to. Jediné, co jsem si dokázal vybavit, byly názvy pornofilmů *Tajemný hrb v kalhotech*, *Vrchní, ztvrdni!* a *Na kapotě u lesa*, to mi však v mém umrtvujícím úsilí pochopitelně příliš nepomohlo.

Ukázalo se, že nejsem sám, kdo zaznamenal bouli na mém rozkroku. Svou drobnou ručku s dokonale nalakovanými nehty mi položila Carol na stehno, sunula ji zvolna nahoru a pak se mi jala třít poklopec. Udělaly se mi mžitky před očima.

Strhla volant a zabočila na lesní cestu, kde po několika metrech zastavila. Ladně vyskočila ven. Z kufru vytáhla deku, rozložila ji po kapotě a vylezla si na ni. S úsměvem na rtech a záblesky v očích mi naznačila, ať jí sundám boty. Rozepínal jsem přezky a přitom jí líbal nohy, stále totálně vyplesklý z toho, jaké mě potkalo štěstí. Prolíbal jsem se postupně výš, až jsem se dostal k šortkám obepínajícím nejdokonalejší výtvar vesmíru. Rozepnul jsem knoflíčky a láskyplně jí šortky stáhl. Jazykem jsem napřed obkroužil pupík a pak se začal laskat s vnitřní stranou stehén. S povzdechem se prohnula, jako kočka. Políbil jsem ji přes tenké kalhotky. Voněla tam jako stovka rozkvetlých luk, jako božská ambrózie, jako něco, co slovy ani nelze popsat. Svlékl jsem jí kalhotky a ústy se vnořil do měkka, do...

„Stehen Sie auf!“

Cože?

„Wir sind da, stehen Sie auf!“

Probudil jsem se v autě té Němky, která na mě ustaraně hleděla.

„Sind Sie OK?“

Přítakal jsem. Samozřejmě, že jsem OK nebyl. Právě teď mělo dojít na úžasný sex s mladou bohyní.

„Dann können Sie aufsteigen,“ naklonila se přese mě a otevřela mi dvířka. „Wiedersehen!“

„Auf Wiedersehen!“ opakoval jsem a z chodníku jí trpce pokynul na rozloučenou.

Stál jsem na silničním odpočívadle a první věcí, která mě lehce znepokojila, bylo, že hodiny ukazovaly za deset minut jedenáct. Což znamenalo, že jsem s ní strávil v autě skoro pět hodin! Nepříjemný pocit ve mně sílil a explodoval, sotva jsem zahlédl směrovou ceduli neznámého typu:

EICHSTÄTT 15 KM

Eichstätt, nikoli Eichstadt, můj přibližný pseudoněmecký název pro Dubí. Kolem jezdila samá německá auta a z vlastenecké vývěsky na stánku s občerstvením jsem vyluštil, že jsem kdesi v Bavorsku.

Svalil jsem se na blízkou lavičku, vytáhl poslední cigaretu od pohřebáka a zapálil si. Vyfoukl jsem kouř a – hledě do prázdna – ulevil si slovem nejlépe vystihujícím mou momentální situaci i pozici:

„Scheisse!“

Metafyzická rozjímání s jointem v ruce

Sedím uveleben v rozložitém, příjemně měkkém gauči, který mě pohlcuje. Propadám se hlouběji a hlouběji, a to všechno hlavně díky tomu zázračně žhoucímu špalíčku, jež držím v ruce a v krátkých intervalech z něj do plic vtahuji omamný kouř. Ale nenořím se hlouběji jen do pohovky, nýbrž i do vzpomínek, kterých se sice nenastřádalo příliš, leč jejich množství je větší než malé.

Ta první vzpomínka je jako živá. Ve ztemnělé místnosti se kolem jednoho stolu tísní houf čtrnáctiletých kluků pozorujících sáček s usušenou zelenou rostlinkou jako nějakou modlu. Všichni jsou plni očekávání a oči jim září vzrušením. Po menší roztržce si zvolí zástupce, jenž se zdá nejzpůsobilejším k ubalení *brka*, *jointa*, *šťastlivce*, *špeka*, *vstupenky do ráje*, *marušky*, *trávy* – jak je libo. I tak celý proces zahrnuje celou škálu problémů, s nimiž ve své nezkušenosti umocněné o natěšenost nepočítali.

„Dávej bacha, sypeš to, je toho málo!“

(„Nesypu!“)

„Musíš to pořádně utáhnout, ať je to tuhý!“

(„Drž hubu!“)

„Dyť tys ten papírek natrh!“

(„A tobě natrhnu prdel!“)

„Ty vole, co to tak volizuješ, já nechci cumlat tvoje sliny!“

(„Vyliž si!“)

Nebylo to lehké. Návody, které jsme si přečetli na internetu, se ukázaly velmi teoretickými. Asi po půlhodině před námi ležel výsledek: dvě marihuanové cigarety pokřivené jak komunistovo vnímání světa. Nebylo to nic moc, ale v tu chvíli se ty cigarety

zdály skvělé. Dejv (všichni jsme si tehdy říkali nějak originálně, aby to neznělo trapně česky) ukončil čekání a jednu popadl. Nikdo z nás mu to nevyčítal, on byl přece tím, kdo zaplatil gram našeho zeleného potěšení. Měl bohaté rodiče, takže nám je koupili vlastně oni. Chudáci, mysleli si, že financují synovo stravování jinde než v odporné školní jídelně. Ale – jak mě napadá – nejspíš by jim to bylo jedno: kamarád Johnny mi jednou přiblížil Dejvovu matku jako „povýšenou, prachatou krávu, co si nevidí dál než na špičku svého plastickou vylepšeného frňáku“.

Zapalovač cvaká a po pár Dejvových tazích nás do nosů praští nezaměnitelná vůně, kterou když jednou poznáte, začnete ji vnímat všude: na zastávkách tramvaje, v hospodách, ve městě, na vesnici, na Zemi i v nebi. Ještě pár šluků a rudý, kašlající Dejv předává štafetu. Po kremaci našeho prvního dítěte se rozhodujeme zpopelnit i to druhé. Dle internetového návodu se pak mají dostavit extatické stavy, bohužel *nirvána* pořád ne a ne přijít. Všichni se sice tváříme jaksepatří „zhuleně“ a děláme nezvyklá gesta a pohyby, jež považujeme za adekvátní situaci, brzy nás to však přestane bavit a nezbývá nám než přiznat si, že ona zázračná rostlinka na nás takřka vůbec nepůsobí. Snad i vinou našich neúměrných očekávání: po celodenním opájení se představou, jak se večer zhulíme, následovalo nutně zklamání. Krom toho by nemuselo být zcela od věci naučit se pořádně šlukovat. Nebo nekupovat trávu od úplně neznámého člověka.

Malí. A nezkušení.

Výjev mě přestává bavit, do dataprojektoru vkládám další. Á, zjevují se tři velcí a „v pohodě“ gymnazisté, upřeně a vyvaleně na sebe zírající. Kolem nich se vznáší mlžný opar svědčící o tom, co se právě odehrálo.

„Petře (*hurá, jsme opět Češi!*), ty máš strašně hluboký oči. Jako by se ti tam táhly nějaký tunely.“

„Sakra, nejste vy buk-buk-buk-bukvice? Haha, do prdele, to je skvělý slovo! Bukvi-haha-buk-buk-hahahá-bukvice! Buk-bukvi-buk-ce-bukvice!“

„Muhehehe!“

„Hohohohohó!“

[illegible]

A jak se tam tak svíjíme, zdá se mi, že to nebere konce. Když už chci vyskočit i z téhle vzpomínky, sesune se Honza ze sedačky a plazí se směrem ke kuchyni. Zanedlouho kolem mě proběhne do ložnice. Slyšíme takový mlaskavý zvuk, jako by dribloval míčem o zem. A opravdu, za chvíli vyskáče ven z ložnice na zeleném míči, takovém tom velkém, dětském, v levé ruce drží jeden ze dvou úchopů připomínajících malé trčící penisy, v pravé kuchyňskou kvedlačku.

„Žižka, jsem Jan Žižka! Přijel jsem obsadit vaše ženy a znásilnit vaše polnosti!“ řičí, udělá ještě dva skoky a kácí se k zemi. Hýká, že se nemůže ani nadechnout, stejně jako my. Tohle je moc.

- 61 -

shrbený, odhaluje mi ze sebe jen pramen tmavých vlasů. Jako by si držel hlavu v rukou, ale ne, on si ji nedrží, rukama monotónně a vytrvale komíhá sem a tam, chce si něco servat z obličeje, něco, co sundat nejde, protože to má vtlačeno do kůže s nevratnou definitivností. Fascinovaně na něho zírám, nedokážu se od té strašlivé scény odtrhnout očima, cítím hnus a jsem v šoku, proboha, co tomu člověku může být? Ne, ne, prosím, ne! Obrací se ke mně. Zvolna se otáčí, stále ho nevidím celého, uvědomuju si svůj strach a couvám, zakopávám a padám, přičemž z něho nespouštím zrak, chci zařvat, ale hlas se mi zadrhl v hrdle. Srdce mi divoce buší, zoufalství se stupňuje, do dlaní nabírám štěrk a svírám je, až to bolí, a pořád nekřičím, jen koukám před sebe a-a-a...

Vydechnu si. Srdce mi pořád zběsile buší, i když panika polevuje. Uvědomuju si, že celou tu dobu hledím do křoví kývajícího se ve větru. Vstávám a z očí si stírám slzy, kolem mě prochází nějaká žena se psem, nechci se tu před ní válet a ponižovat se. Kráčím k zastávce, pokouším se očistit si zašpiněné kalhoty, nadále cítím úzkost. Jediné, co chci, je dostat se odsud rychle pryč.

Prsk! Další výjev.

Ale... tohle není vzpomínka, to je – no ano – současná, žhavá realita! Je to ona, tu bych si nikdy nespletl! Tedy aspoň doufám...

Rozhlédnu se kolem sebe. Nic se nezměnilo, pořád jsem hluboko ponořen v gauči, kolem mě kroužek kluků. O tři lidské bytosti dál sedí Martin se skelnýma očima a mezi prsty svírá kouzelnou trubičku. Podle hodinek mi mé vzpomínání zabralo zhruba dvě minuty. Ach, jak je ten čas relativní a ohebný! Einstein si k doložení jeho tvárnosti vypomohl rychlostí světla, já si vystačím s marihuanou. Sorry, Alberte, že na to jdu tak nevědecky.

Nálada je skvělá, nikdo neřekne ani puk, vzduchem se převahuje klidná a přívětivá atmosféra. Z reproduktorů hrají Pink Floyd

úžasnou živou verzi *Saucerful of Secrets*, ta písnička mě v tu chvíli hladí po kůži celým spektrem barev. Slyším každý jednotlivý tón, nejintenzivněji ty basové, tvoří mi takřka hmatatelnou, hřejivou vrstvu kolem uší. Hudba zní naléhavě a krásně smutně, emoce z ní jen prýští, vybuchují v malých soukromých implozích a vzájemně popírají samy sebe.

Cítím teď vůči ostatním vděk za to, že mlčí. Že se rozhodli nekazit kouzlo okamžiku prázdnými slovy, anebo že už jsou tak zhulení, až se nezmohou na slovo. Při podobných seancích totiž obvykle rozvíjíme diskuse o metafyzických otázkách, v jejichž závěru úspěšně vyřešíme nejeden závažný problém všehomíra. Ve skutečnosti jen mlátíme prázdnou slámu.

V konfrontaci se zkušeností nejrůznějších lidí jsem zjistil, že obsah i forma filozofických konverzací provázejících pálení jointa jsou přibližně identické. Blábolí se o věcech, jimž nikdo nerozumí, ale to nevadí, protože i tak si každý z účastníků rozpravy připadá chytrý a výjimečný, zkrátka osobnost. Na odiv si vzájemně staví své na první pohled zajímavé individuality, které jsou však pod povrchem všechny stejně ublížené, nejisté, ješitné a hořce prahnoucí po uznání... ano, až bolestně neindividuální.

Sám barevný prožitek z hudby Pink Floyd mi nestojí za to, abych nutil svou psychiku balancovat na okraji propasti ukrývající věci, jež bych si nikdy nepřál spatřit. Možná přestanu kouřit travu, čímž si zajistím opravdovou výjimečnost. Vystoupím tím z davu, protože hulení je dnes aktem běžným asi jako čištění zubů.

Čistit zuby si ale budu nejspíš dál.

Štvanice

Poznal jsem ji už na dálku. Ji nešlo nepoznat. Jako obvykle měla vysoké boty, sukni, roztrhané punčocháče, byla ověšena řetězy a spoustou dalších roztodivných věcí. Ani bych se moc nedivil, kdyby svůj *outfit* vytvořila tak, že se potřela lepidlem a následně proběhla nějakým krámkem na bleším trhu. Přes tohle všechno přehodila zářivě červenou koženou bundu, protože mrzlo, až praštělo, a k zemi se vytrvale snášel sníh. Kamarádka Zuzana zjevně vybočovala z davu.

Když se přiblížila natolik, abych bezpečně rozeznal její zsinanou tvář, kolem níž do všech stran trčely vlasy hrající nejrůznějšími barvami, pokynul jsem jí rukou na pozdrav. Její uvítací rituály bývaly o něco komplikovanější: občas se mi se šíleným smíchem vrhla k rozkroku a pokoušela se ze mě servat kalhoty. Za těch několik měsíců, co jsem ji znal, jsem nabyl jistoty, že to dělá jen proto, aby pohoršila co nejvíc lidí. Nesnášela průměrnost a s oblibou provokovala všechny ty „posraně korektní dementy, kterejma se hemží svět“.

Dnes se však žádný takový obřad nekonal. Zastavila se, kývla sotva znatelně hlavou a s nezvyklou apatií si začala balit cigaretu. To mě vyvedlo z míry natolik, že jsem na ni chvíli civěl se slaboduchým výrazem ve tváři.

„Přivítání od *Miss Avantgarda 2010* nebude?“ vydechl jsem konečně.

„Checht,“ napodobila se smutnou ironií smích.

Pokrčil jsem rameny. Takhle vážnou jsem ji ještě neviděl. A ruce se jí tráslly. Když přiblížila zpola ubalenou cigaretu k ústům, aby olízla papírek, trhla sebou tak, že se jí tabák vysypal na zem.

„Ukaž,“ popadl jsem balíček tabáku a ubalil jí cigaretu sám. „Tu máš.“

Zapálila si, s přivřenýma očima nasála dým a vyfoukla, nepřítomně hledíc kamsi stranou.

„Povídej: co se děje?“ zeptal jsem se. „Myslím, že bych si nějaký vysvětlení zasloužil, kdyžs mi zavolala, že mě nutně musíš vidět, a já sem za tebou na Smíchov přijel až z Radotína. Rozumíš, z Radotína! Na drožku jsem musel čekat po kolena ve sněhu, nejmíň dvě hodiny!“

Konečně se trochu pousmála.

„No?“ pobídl jsem ji.

„Jsem totálně v hajzlu,“ vysypala ze sebe.

„To jsme všichni,“ odvětil jsem, zatímco ona nervózně těkala očima po okolí. „Tak mi ten svůj hajzl nějak konkretizuj, ať vím, co si pod ním mám představit.“

„Poslední dobou se kolem mě dějou divný věci. Koukaj na mě lidi, co neznám, některý mě dokonce sledujou.“

Mimoděk jsem se ušklíbl. Nato mě Zuzana zpražila takovým pohledem, že mi ztvdly rysy. Ona to myslela vážně. Věděl jsem, že se chová často trochu divně, ale tohle se mi zdálo jako příliš těžký kalibr.

„Nevyprávíš mi scénář thrilleru, cos napsala?“ ujistil jsem se.

„Nedělej debila!“

Náhle mě popadla za rameno a vší silou stiskla.

„Jau, co děláš, to bo...“

„Támhle je! Jeden z těch, co mě sledujou!“

„Co?“

„Támhleten u tý lavičky. Myslím, že za mnou jde už od Národní.“

Zaostřil jsem zrak označeným směrem. Stál tam muž v černém kabátě. Nebylo mu vidět do tváře: jednak měl na hlavě klobouk, jednak četl noviny, jež před sebou držel rozevřené.

„Hele, jestli to byl vtip, tak je nejvyšší čas to říct,“ vysmekl jsem se jejímu sevření. „Zasmějeme se tomu, jak je debilní, a pak to můžeme smazat.“

„Jak ti to mám vysvětlit?“ vyprskla a oči jí zalily slzy. „Tohle není vtip!“

„Ne?“

„Ne! Tak schválně, seberem se a půjdem jako někam. Uvidíš, že se potáhne za náma.“

„Tak jo,“ přisvědčil jsem, „jestli tě to uklidní.“

„Právě že neuklidní. A tebe už vůbec ne.“

Zamířili jsme k Andělu kolem muže v černém. Když jsme ho míjeli, Zuzana přidala do kroku a začala se mi vzdalovat. Rozběhl jsem se za ní.

„Prosím tě, co děláš?“ zasyčel jsem na ni. „Vždyť se na nás ani nekouk! Pojď normálně, jinak si sednu na tramvaj a pojedu na Smícháč.“

Zvolnila tempo, ale dál se nervózně otáčela.

„Sakra!“ vyjekla najednou. „Jde za náma!“

Obrátil jsem se a doopravdy uviděl toho muže, jak nám kráčí v patách. Samozřejmě to nemuselo vůbec znamenat, že nás sleduje, přesto jsem trochu znejistěl. Zuzana, ta se rozhodla propadnout panice a vyběhla jako závodní kůň, zanechávajíc za sebou ve sněhu složitou stopu podrážek svých těžkých bot. Dostihl jsem ji až u vchodu do metra, chytil za rameno a přitáhl k sobě.

„Chováš se jako magor, slyšíš?“ soukal jsem ze sebe vzrušeně.

Ignorovala mé námitky a táhla mě za ruku po jezdících schodech dolů:

„Pojď, popojedem pár zastávek metrem, abysme ho setřásl.“

Těsně pod schody se zastavila tak nešťastně, že jsem do ní vrazil. Upírala zrak na bezdomovce hrajícího na kytaru.

„To je... přece...“ vyrazila ze sebe nesouvisle.

„Johnny Cash,“ přikývl jsem netrpělivě. „Teda spíš bezdomovec, co od něj hraje jednu písničku. Vídám ho tu dost často. Ještě umí *Knockin' on Heaven's Door*, ale nic jinýho.“

„To není Cash, to je přece...“

„Je to Cash. A co ty vlastně chceš? Stát tady? Já myslel, žeš chtěla zdrhnout před tím agentem, co nás má sledovat.“

Jako by ji má poznámka vytrhla z letargie, krátce si mě změřila a rozeběhla se přímo za nosem.

„Co je zas?“ zařval jsem a vyrazil za ní. „Mám já tohle zapotřebí, honit se tu za takovým cvokem?“ brblal jsem si cestou pod vousy.

Nemyslel jsem to úplně vážně. Neznal jsem ji sice dlouho, ale i za tu krátkou dobu jsem k ní stačil přilnout. Byla sice trochu praštěná, to ano, ale rozhodně ne nudná či hloupá. Když dovolila své hladině excentricity poklesnout, daly se s ní vést vcelku zajímavé debaty.

Našel jsem ji až u displeje v čele nástupiště ukazujícího zhruba půlminutu od odjezdu posledního metra.

„Tak teď, když jsme tady, nehodláš, doufám, dobíhat metro, co nám právě frnklo.“

„Počkáme,“ připustila a oči se jí zvláště leskly. Pak se pokradmu vyklonila zpoza sloupu a sledovala eskalátory, jimiž jsme sjeli do stanice. To, že náhle vyjekla a přilepila se zády ke sloupu, mě už vážně vytočilo.

„Co je zas?“

„Je tam!“ Pohodila hlavou směrem k výjezdu z eskalátorů.

Vykoukl jsem a nevěděl, co si mám myslet. Muž v černém kabátě s kloboukem na hlavě se svižným krokem blížil naším směrem.

„Hele, víš co?“ napadlo mě. „Tak já tam půjdu a zeptám se ho, co za náma leze. Udělám ze sebe sice debila, protože má prostě jenom náhodou stejnou cestu jako my, ale snad tě to přesvědčí a začneš se chovat normálně. Teda v rámci svejch možností.“

Vypadala zděšeně a hlavou vrtěla jak pominutá, ale já nad tím jen mávl rukou a vykročil chlápkoví vstříc. Ten – na rozdíl ode mě – začal zpomalovat, až se zastavil úplně.

„Pane, prosím vás,“ zavolal jsem na něho, „chci se vás jenom na něco zeptat.“

V tu chvíli se otočil a rozběhl zpět k jezdícím schodům. Vzedmula se ve mně vlna strachu. Zuzana měla pravdu! Ale proč ji sledoval? Takové věci se přece normálně nedějí. Hlavou se mi honily mraky otázek a pár ne zcela uspokojivých odpovědí, zatímco jsem pozoroval, jak za vzdalující se chlápkovou siluetou vlaje kabát.

Přinutil jsem nohy k pohybu a vracel se k Zuzaně. Povšiml jsem si, že vedle ní stojí mužík oděný v mundúru zaměstnance dopravního podniku. Tvář měl brunátnou a hrozně na Zuzanu řval. Stejně tak ona na něho. Do stanice vjel vlak, otevřely se dveře a cestující se vyvalili ven. S otrávenými pohledy vráželi do Zuzany, dopraváka i do mě. Okolní dav nás rozdělil a těch několik okamžiků stačilo mé kamarádce k tomu, aby mi zmizela uvnitř soupravy.

„Zuzano!“ vykřikl jsem a chtěl ji následovat, jenže uniformovaný zagroškudla mě chytil za rukáv.

„Vy ji znáte?“ vypískl na mě.

„Pust!“ zasyčel jsem a vytrhl se mu.

Pozdě. Dveře za Zuzanou se zavřely a vlak se rozjel. Skrz okno na mě pár sekund zírala její tvář. V očích už neměla děs, ale jakousi zvláštní lhostejnost.

„Do hajzlu!“ ulevil jsem si a bouchl pěstí do sloupu. Ostrá bolest mi zaplavila klouby.

„Uklidněte se, pane!“ zvolal na mě ten mužík. „Jak tady něco rozbijete, tak to zaplatíte, jinak na vás zavolám Policii České republiky.“

„Omlouvám se,“ prodchnul jsem svůj hlas falešnou lítostí.

„Takže ještě jednou: vy tu holku znáte?“

„Jo,“ odpověděl jsem, a mnul si přitom naraženou ruku. „Co udělala, že jste na sebe tak řvali?“

„Co udělala?“ vybuchl mužík. „Já si vás všim, jak tady poskakujete. Šel jsem blíž a když jste se rozdělili, viděl jsem, jak se ona pokouší přelízt tuhle branku, co vede do tunelu. Samozřejmě že jsem ji nemoh nechat, stoup jsem si před ni a ona mě málem shodila do kolejiště! Hulákala na mě něco, jako že se musí před někým schovat. Do tunelu ale můžou jen pověřené osoby, což ona rozhodně nebyla!“

„To mě... vážně mrzí,“ omluvil jsem se podruhé a vykročil zpět k eskalátorům, protože se mi nechtělo čekat na další metro ve společnosti vzteklého polovičního dopraváka. Ještě pár metrů se za mnou nesly jeho stížnosti.

V průběhu dalších dnů jsem se Zuzaně několikrát pokoušel dovolat, ale pokaždé se místo ní z telefonu ozval jen hlas automatu vyzývající mě, abych to zkusil později. Jinak jsem kontaktovat Zuzanu nemohl, neznal jsem totiž její adresu.

Zhruba po týdnů jsem černě oděného muže i hysterickou kamarádku pustil z hlavy. Možná to bylo tím, že se blížil konec ledna a ve škole nás zasypávali hromadou testů, aby dohnali známkování před pololetním vysvědčením.

Právě při psaní jednoho takového testu jsem, žmoulaje násadku čínského pera v puse, vyhlédl z okna a pokoušel si na chvíli představit, jak by bylo skvělé být venku a nemuset se rozpomínat na

nějaké algoritmy. Najednou ve mně hrklo. Na ulici před školou se o pouliční lampu, chumlaje se do šály, opíral muž v černém kabátě a klobouku.

Naskočila mi husí kůže a mou mysl sevřely ocelové kleště děsu provázené přesvědčením, že mě ten chlap přišel zastřelit či něco na ten způsob. Po chvíli čirého zoufalství jsem se donutil uvažovat racionálně a scénář své blízké smrti prozatím zavrhl. Ze školy se mi pořád moc vycházet nechtělo, leč v naději, že se mi podaří splynout s davem, rozhodl jsem se nezřídit si ve škole přechodné bydliště.

Zhruba o půlhodinu později jsem si v šatně nazouval boty s velkou neochotou. „Když proces zavazování tkaniček ještě o nějakých pár minut protáhnu,“ říkal jsem si, „třeba už tam stát nebude, poněvadž to mezitím vzdá a uvěří, že jsem dneska nebyl ve škole. Kdo to vlastně je a kolik toho o mně může vědět?“

A Zuzana! Zalila mě nová vlna děsu i kapka studu za to, že jsem dosud sobecky myslel jenom na sebe. Dostal ji? Pokud ano, co s ní udělal? Do háje, do ničeho takového jsem se nechtěl nikdy zaplést. Hlavou se mi honily scény z béčkových hororů: neúprosný skalpel zařezávající se do kůže, třísky zarážené pod nehty, oheň...

„Tak pohni,“ houkl na mě Vojta, čímž mě vytrhl z meditace. „Proč ti to tak trvá?“

„No, tam venku je...“ začal jsem a ihned se zarazil.

„Velkej a nepřívětivej svět, kterej tě vojede, jak se sehneš pro klíče, co ti spadly na zem? To je, kamaráde, smutná realita, do který jsme se narodili. Je jenom na tobě, jestli se tomu nadržencovi vysmekneš a utečeš.“

Vojtova poznámka mi nepřišla ani trochu vtipná, tím spíš, že ten můj nadržенец venku měl teď zcela konkrétní podobu. Neodvážil jsem se ale Vojtovi nic říct, protože jsem si vzpomněl, jak moc jsem věřil Zuzaně já, když mi říkala, že ji někdo sleduje.

Prošli jsme kolem vrátnice a já nechal Vojtu jít prvního, aby mi dělal clonu. Avšak – nic naplat – jen co jsme vyšli ven, muž v černém mě okamžitě zmerčil a vydal se za námi.

„Do prdele!“ ucedil jsem.

„Co je?“ zeptal se mě Vojta.

„Haló,“ zavolal na mě překvapivě vysokým hlasem ten muž, „potřebuju s váma mluvit.“

„Já ale s váma mluvit nechci,“ pokusil jsem se ho odpálkovat a přidal do kroku.

„Jde o Zuzanu.“

Cosi v jeho hlase, z něhož byla cítit naléhavost, mě donutilo zastavit. Otočil jsem se a otázal se pateticky, leč s reálnou obavou:

„Co je s ní? Dohnal jste ji k sebevraždě?“

Muž se zatvářil tak, jako bych mu vyťal políček.

„Prosím vás,“ řekl, „pojďte si na chvilku někam sednout, probereme to v klidu. Třeba do nějaké hospody, kde je spousta lidí, pokud mi teda nevěříte.“

Kurážně jsem přikývl na souhlas, i když jsem ještě před půlminutou přemýšlel o tom, že si budu muset vyměnit spodky.

Muž pokynul hlavou směrem ke vchodu do blízké pivnice Pod Petřínem.

„Sorry,“ oznámil jsem Vojtovi, „budu si muset jít o něčem promluvit tady s tím pánem.“

„A kdo to vůbec je?“ zajímal se můj kamarád.

„To bych taky rád věděl,“ povzdechl jsem si a následoval cizího muže do dveří pivnice.

V lokále bylo plno kouře. Brzy k němu přispěl svou troškou i můj společník, když objednal dva turky a labužnický si zapálil tlustý doutník. Znal jsem tuhle značku charakteristickou čpavým pa-

chem moči. Prodávala se v trafikách za patnáct korun a nekupovala si ji snad ani ta největší spodina (já jen jednou, ve čtrnácti). O to víc mě zajímalo, co tu naproti mně sedí za člověka. Zblízka jsem zjistil, že své černé oblečení také nejspíš koupil někde v secondhandu. Působil na mě neodbytným dojmem někoho, kdo se vydává za tvrdého hocha, ale moc se mu to nedaří. Zrazovaly ho i uši, velkým vychýlením od lebky komicky podtrhující její holohlavost.

„Tak co je se Zuzanou?“ vypálil jsem. „Proč jste nás sledoval? A kdo vlastně jste?“

„Pomalu, tady budu klást otázky já,“ odříkal větu, jako by se ji měsíc učil z televizního seriálu o zlých policajtech.

Svou průhlednou pózou mi dodal kuráže.

„Já se taky můžu zvednout a jít,“ řekl jsem.

„Ne!“ vypískl na mě svým tenkým hláskem.

„Jak jste mě vlastně našel?“

„Jsem soukromý detektiv, to pro mě nebyl až takový problém.“

„Cože? A proč jste nás sledoval?“

„Její matka si mě najala.“

„Cože?“ zopakoval jsem o několik procent nevěřičněji.

„Je to tak,“ muž si dlaní pohladil pleš, „měla podezření, že užívá drogy, tak mě na ni nasadila.“

Udělal se mi nevolno.

„Víte,“ spustil jsem, „já nesnáším tyhle ty estébácký manýry některých rodičů. Mně kdysi matka prolezala v mobilu esemesky, a už to mě pořádně nakrklo. Tohle je od její matky ubohý. A od vás ještě víc. Jak se k něčemu podobnému můžete snížit?“

„Ale to je moje p... práce,“ vykoktal zaraženě. „Živí mě to.“

„Fakt, jo?“ ušklíbl jsem se, a užíval si přitom své převahy nad soukromým očkem, prvním, jaké jsem měl v životě příležitost

potkat. „To by mě zajímalo, kolik vám vynáší sledování sedmnáctiletých holek.“

„No, občas samozřejmě musím...“

„Je mi to jasné,“ pokýval jsem hlavou nad agentem *v-době-finanční-tísně-myju-záchody*. „Doufám, že je vám dobře. Zuzana z vás byla tak na nervy, že málem skočila pod metro. Chovala se úplně jak magor!“

„A to byl právě ten důvod,“ kontroval, „proč si mě najala její matka. Dcera se prej chovala divně, tak chtěla zjistit, jestli v něčem nejede. Musíte přece sám vědět, že chodila oblíkaná jako fetačka.“

„Proboha,“ obrátil jsem oči v sloup, „to si vážně všichni dospělí myslejí, že když se někdo oblíká jinak než většina ostatních, tak musí hned bejt smažka? Ona se chtěla prostě odlišovat! Kdo v tomhle věku nechce?“

„Dělám jenom to, za co mi zaplatí,“ pronesl agent omluvně.

„Klidně se ospravedlňujte, jak chcete,“ vyštěkl jsem, „ale stejně je to od vás hnusný. Byla úplně mimo, takže bejt váma, okamžitě bych jí řekl, kdo jste a proč ji sledujete, protože ona drogy fakt nebere. Teda spíš její matka ať jí to řekne. Zuzana jí sice asi už nikdy neuvěří, ale aspoň se z toho úplně nezblázní.“

Muž se nervózně podrbal za uchem.

„Víte, my bychom jí to rádi řekli. Ale ona jaksi... utekla z domu. Už jsou to dva dny.“

„Ne! Děláte si srandu?“

„Bohužel nedělám.“

„A ohlásili jste to na policii?“

„Když ona Zuzana nechala doma něco jako dopis na rozloučenou.“

Pod vlivem těch slov jsem špatně polkl doušek kafe a začal se dusit.

„Ne *tenhle* dopis na rozloučenou,“ vyhrkl plešatec, „prostě jenom na papír napsala, proč odchází z domu. Píše tam, že si doma nepřipadala v bezpečí, že ji pronásledují a že musí pryč. Paní Kindlová nechtěla hned informovat policii, protože... víte, kdyby ji policisti našli, možná by od ní zjistili, že je tak vyděšená kvůli ní, a to by moje klientka nepovažovala za nejlepší.“

„Vy si vážně musíte dělat srandu,“ pravil jsem nevěřicně. „Takže ona je tak hloupá a radši nechá vlastní dceru motat se někde po nocích jenom proto, že se bojí, aby někdo nezjistil, jak moc je hloupá? A vy ji v tom ještě podporujete.“

„Já jenom dělám svoji...“ zarazil se.

„A proč jste přišel za mnou?“ pokračoval jsem, nedbaje toho, že stále opakuje jeden argument jako gramofonová deska. „Nemyslím, že bych byl její nejlepší kamarád. Trochu jsme se znali, to jo, ona ale chodila do klubů, kde musela znát spoustu lidí.“

„To je taková zvláštní věc,“ řekl, „my jsme jí chtěli zavolat, ona ale nechala mobil doma. A ještě než se vybil, zjistila paní Kindlová, že má v seznamu kontaktů jenom vás. Nejspíš vám hodně věřila. Zuzana se prý o vás jednou zmínila i doma. Řekla, kde studujete, tak pro mě nebyl žádný problém si vás vyhledat. S mou klientkou jsme si mysleli, že o ní budete mít nějaké informace.“

„Tak to jste si mysleli špatně. Vždyť ona teď nejspíš nevěří vůbec nikomu. Pamatuju si, jak divně na mě koukala, když mi ujížděla tím metrem.“

„Ale nechala si vaše číslo v telefonu.“

„A co já s tím? Sestra má přítele policajta,“ vzpomněl jsem si, „tak mu všechno řeknu a on rozjede nějakou pátrací akci nebo co já vím, co se v takovejch případech dělá.“

„Ale...“

„Probůh, buďte trochu člověk!“ zaskučel jsem a zvedl se. „Díky za kafe.“

„Já...“

„Zaplatíte ho ze svého honoráře, pane detektive. A pozdravujte svoji klientku.“

Sedím na židli v bíle vymalované čekárně. Na stěně visí zátiší s neuměle vyvedenou vázou plnou tulipánů a hodiny, jejichž vteřinová rafička tiká s hlasitostí ran kovářova kladiva rytmicky bušícího do kovadliny. Zamřížovaná okna krájí chabý sluneční svit pronikající do místnosti. Z jednoho vyhlédnu ven. Sníh se sype k zemi drobnými vločkami, jako by se mu ani moc nechtělo.

Odvracím se od okna a přemýšlím, k jakým koncům může vést nedůvěra rodičů k vlastním dětem; ty, jimž se rodiče až moc míchají do života, mají o to silnější tendenci se bouřit, dělají vše natruc a občas to s nimi dopadne zle. Tak jako se Zuzanou.

Našli ji podchlazenou zhruba den poté, co jsem prostřednictvím Romana, přítele mé sestry, informoval policii. Neodjela z Prahy, ale bloumala jen tak ulicemi a propadala paranoidním vizím. Poté, co ji hospitalizovali, zjistil psychiatr, že u ní propukla schizofrenie. Nikdo z její rodiny duševní poruchou netrpěl, doktor však tvrdil, že tahle diagnóza nemusí být dědičná. Nemoc by prý u ní propukla tak jako tak, její hodná matička a plešatý Columbo s doutníkem za pětku jí jen pomohli proces uspíšit.

Rád bych věděl, jak se ti dva asi teď cítí. Bohužel i z toho mála, co o nich vím, mám pocit, že je to nijak zvlášť netíží. Vlastně mě jejich pocity tolik nezajímají. Už tak je mi z nich špatně, jen když na ně pomyslím, ještě abych se zabýval tím odpadem, co mají v hlavách.

Sedím tady a čekám, až mě za Zuzanou vpustí. Po několika týdnech léčby jsem ji konečně mohl přijít navštívit. Doktor říkal,

že léčba je na samém počátku, navíc se u duševních onemocnění nedá příliš odhadnout další vývoj. Varoval mě, ať se připravím na možné projevy Zuzaniny duševní nestability.

Sedím tady a říkám si, že právě díky těm projevům duševní nestability jsem si ji dřív oblíbil. Současně chovám obavy, že se mezitím mohly o něco zhoršit.

Sedím tady a dýchám pro nemocnice typický pach dezinfekce, který mi byl vždy odporný.

„Pojďte dál,“ otevřely se dveře a já mohu následovat pečovatele v bílém do místnosti plné stolků a židlí. Obsazené jsou jen dva stoly: u prvního sedí žena se starším mužem oděným v nemocničním mundúru a lehce pohybujícím hlavou ze strany na stranu. U druhého čeká mně důvěrně známá osůbka s rozčuchanými vlasy.

Přisedám si a hledím na ni. Dřívější barevné pruhy ve vlasech jí silně vybledly. Nejspíš si je tam přidělávala nějakým sprejem. Je bílá jako křída a hubená, lícní kosti jí div neprotrhnou kůži. Můj pohled neopětuje a místo toho upřeně civí na desku stolu.

„Ahoj,“ zdravím ji šepem, ačkoli šeptat nemusím: nutí mě k tomu stísněné prostředí léčebny.

„Ahoj,“ praví apaticky a zvedá ke mně zrak.

„Pamatuješ si na mě? Víš, kdo jsem?“

„Pavel,“ dostává se mi lakonické odpovědi.

„Skoro,“ smutně se usměju. „Petr.“

„Jo, Petře. Drží mě tu.“

„Oni musí,“ šeptám dál a rve mi to srdce, „protože jsi nemocná.“

„Tohle mi taky říkaj. A určitě se znaj s tím chlápkem v černém. Jednou ho sem přivedou a von mě dostane.“

„Ne, nedostane tě,“ pokouším se ji uklidnit, „ten chlápek bylo ubohý soukromý očko, co by neublížilo ani kuřeti. Nemysli na něj, teď se musíš léčit.“

„Ty ho znáš?“ pohlédne na mě podezíravě.

„Jo, nedávno jsem s ním mluvil.“

„Ty v tom jedeš s nima!“ odtahuje se ode mě a očima těká po místnosti, jako by hledala únikový východ.

„Ne, ne,“ vrtím zoufale hlavou, „já s tím nemám nic společného, já jenom chci, aby ses co nejdřív uzdravila.“

„Jedeš v tom s nima!“ vrísne, postaví se a jak couvá, vráží do židle a padá i s ní na zem.

V tu chvíli přibíhá zřízenec v bílém a pevně ji chytá oběma rukama. Zuzana kope a mlátí sebou, dává mu celkem zabrat.

„Jede v tom s nima! Jede v tom s nima!“ řve moje kamarádka na celé kolo.

Starší muž v rohu místnosti se popadá za uši a začíná ječet neméně intenzivně. Ihned k němu přiskočí jiný obrovitý zřízenec.

„Vážení,“ pokouší se kdosi přehlušit křik obou pacientů, „omlouváme se, ale váš čas vypršel!“

Žena, která tu byla na návštěvě se mnou, se zvedá, a zatímco zřízenec kamsi odvádí jejího muže, poslušně odcupitá opačným směrem. Zjevně nezažívá podobnou situaci poprvé.

Já se z toho sbírám pomaleji. Chvíli tu sedím sám a poslouchám vzdalující se Zuzanin křik.

Pak se zvednu a rychlým krokem směřuji k východu.

Venku právě přestalo sněžit.

Ve jménu Otce i matky

Démon podzimu zatnul své pařáty do matky Země. Listí poletuje v ulicích, déšť smáčí vše živé a vítr šlehá lidi do tváří jako o život. Skupinky osob trousící se z kostela, odkud se nese vyzvánění, se před nastalým nečasem chumljají do svých svršků, ale – málo platné – chlad si skulinku najde. Výjimkou není ani manželská dvojice s malým synem. Muž s vysokým čelem zápasí s deštníkem, jehož tělo se prohnulo a teď z něj trčí dráty jako kosti. Žena držící svého syna se druhou rukou pokouší odhrnout si vlasy z očí, aby viděla na cestu, leč vítr je silnější. Jen ten klučik, vyjma automatických kroků, zůstává vůči přírodnímu živlu netečný. Muž hovoří se ženou, snaže se překřičet dující víchř. Syn je duchem nepřítomen.

Žádný div, že je chlapec nevnímá. Přemýšlí o všem, co vyslechl za poslední hodinu.

Přemýšlí mnohem víc a usilovněji, než bývá u šestiletého kluka zvykem.

Zní to děsivě vážně, ale ten chlapec má o čem přemýšlet. Přemýšlí a pochmurná podzimní šedivost světa umocňuje jeho ponuré myšlenky.

Přemýšlí.

Přemýšlím.

Toho dne jsem začal hodně přemýšlet. O čem vlastně? O náboženství. O Bohu. O církvi. A o výtečných mandlích v čokoládě, které jsem si tolik oblíbil, možná i proto, že mi je odmala nikdo nenutil. A třebaže jsou vrcholně omezení ti, kdo místo mandlí plnými hrstmi požírají arašídy, svatou válku jim nikdy nevyhlá-

sím. Nehledě na to, že bych nejspíš nesehnal dostatek bojovníků prahnoucích po krvi vyznavačů podzemnice olejné, stačil jsem si mezitím vypěstovat cosi jako toleranci vůči jinakosti.

„Bratři a sestry, rozejděte se v pokoji,“ loučil se pokaždé kazatel a mnou při té jeho větě zmítaly dva rozdílné pocity. Prvním byla úleva, že už mám bohoslužbu za sebou. Druhým bylo znechucení. Říkal to tak blahosklonně a já cítil, že se pod zástěrkou harmonie a žoviality ukrývá faleš, přátelství z povinnosti. Lidé ze sboru spolu vždy tak přehnaně srdečně konverzovali a měli se rádi, ale jakmile se rozdělili, zaslechl jsem několikrát z početných hloučků postarších klevetnic, jak se vzájemně pomlouvají. Celé mi to zkrátka přišlo jako nepřiliš dobře sehrané divadlo.

A navíc jsem svou dětskou, o to neochvějnější logikou absolutně nechápal, proč se mi všichni smějí, když vyprávím třeba o tom, že jsem v lese zahlédl skřítko. To je hloupost, nesmysl, co si vymýšlíš, žádní skřítkové přece neexistují! Když jsem připustil, že mohou mít pravdu, ale ihned namítl, že s Bohem je to podobné, vynadali mi, že se nemám rouhat a že prý to jednou, až vyrostu, pochopím. Jako dítě jsem v tom měl vcelku jasno. Říkal jsem si, že tak jako k Bohu bych se byl mohl modlit k naší staré, oprýskané almaře, aby tatínek už nikdy nejedl ten odporný romadúr, po němž mu táhne z úst, výsledek by byl stejný: cpal by se jím pořád.

S přibývajícími léty jsem začínal chápat to, co jsem si zpočátku neuměl připustit, a sice že celou záležitost nelze zjednodušit stylem *Neviděl jsem to, tak to neexistuje*. Leč vyvstal přede mnou jiný závažný problém: nikdo z naší třídy nechodil týden co týden na bohoslužbu. Obával jsem se, že mě zahlédne spolužák vycházet za doprovodu rodičů z kostela a já pak ve třídě budu za atrakci.

„Když se vám někdo směje, že jste křesťan, postavte se mu a hrdě řekněte, že má pravdu,“ radila učitelka v nedělní škole, kam ro-

diče z kostelní síně lifrovali nás děti, jakmile jsme si odmumlaly povinný chvalozpěv. Zoufale jsem si pomyslel, že kdybych se byl za křesťana považoval, neudělal bych nic jiného raději. Jenže nedůvěra ve vštěpovanou doktrínu mi znemožňovala zaujmout tenhle postoj.

Následovalo předčítání bajek, pohádkovou formou podaných biblických příběhů zjednodušených tak, aby jim rozuměl i mentálně zaostalejší jedinec. S milou maskou ve tváři nám učitelka vtloukala ty jediné správné principy a pravdy. Četla pomalu a zřetelně. Mezi jednotlivými větami na nás házela úsměvy, jež se mi ani za mák nelíbily. „Podívej se, hlupáčku,“ říkaly, „já ti všechno vysvětlím tak, aby sis to navždycky uložil do své malé hlavinky, domluveno?“ Ano, byly jsme děti, to ale ještě neznamená, že se naše mozkové kapacity rovnaly hromadě kompostu.

„A teď si vezměte papír a nakreslete něco pěkného, co jste si z mého vyprávění vzali,“ pobídla nás a posunula si brýle, které jí neustále klouzaly ke špičce nosu.

Chopil jsem se pastelek a jal se kreslit. Jelikož nám ten den předčítala bajku o Jonášovi a velrybě, rozhodl jsem se být konkrétní a aktuální. Když jsem byl se svou esteticky ne zrovna dokonalou kresbou hotov, odložil jsem tužku a znuděně se rozhlížel kolem. Většina dětí kreslila rozesmátého človíčka, vyskočivšího z velrybí tlamy, s obláčkem u pusy, v němž bylo psáno něco na způsob *POUČYL SEM SE*. Na jedné z kreseb jsem dokonce zahlédl osiřelého pokémona. Sám tvůrce nejspíš neměl tušení, proč jej vlastně zvětšil. I televize je mocným indoktrinačním prostředkem.

„Ty už jsi hotov, Petře?“ zaregistrovala mé vrtění se učitelka a prostředníkem si pošoupla okuláry.

Přikývl jsem.

„Smím se podívat, cos nakreslil?“

„Ještě abys nemohla,“ pomyslel jsem si a ochotně jí podal svůj majstrštyk.

Vzala si ode mě kresbu. Jak si ji prohlížela, její úsměv se postupně vytrácel, až jí obličej ustrnul v jakousi posmrtnou masku. Brýle jí sklouzly zpět na špičku zpoceného nosu.

„Kdo je to?“ ukázala na hrdinku mého třípolíčkového stripu, již velryba s chutí slupne a nakonec vyplivne její kosti.

„Nikdo.“

Nebylo o čem hovořit. Její otázka i má odpověď byly čistě řečnické. Minimálně podle těch velkých brýlí se musela ihned poznat.

„Budu si muset promluvit s tvými rodiči, Petře,“ zasyčela na malou, nezúčastněně se tvářící krvežíznivou bestii ve mně.

„Tak co pěkného jste nakreslili vy ostatní?“ nasadila opět milý tón. „To je hezké, Maruško, to je přece Pán Ježíš!“ rozplývala se nad holčičkou sedící vedle mě, jejíž elaborát fušoval do řemesla kubistickým malířům.

Už jsem ji nevnímal a přemítal o tom, jaký doma dostanu sprdunk.

Když jsem se po vzrušené rodičovské přednášce, chvílemi přecházející v ječení, odvážil nesměle říct, že nechci chodit každou neděli do kostela, rozpoutalo se skutečné peklo na zemi. Dozvěděl jsem se, že jsem moc malý, hloupý, líný, protože se mi nechce v neděli vstávat (nejoblíbenější výčitka, přitom o vstávání tu nešlo), a že rostu pro šibenici, respektive pro očištec. Dokud se prý budu takhle vzpírat, zatrhnou mi kapesné a tisíce dalších věcí. Chodil jsem tedy do kostela dál, tiše jsem si však vůči němu pěstoval neustále sílící averzi. A litoval jsem toho, že ještě nejsem dost velký ani chytrý na to, abych si mohl dělat, co chci.

V patnácti se všechno zlomilo.

„Slyšela jsem dobře?“ zeptala se máma nevěřicně poté, co jsem ji informoval, že nehodlám podstoupit konfirmaci čili slavnostní stvrzení pokřtěného, že je křesťanem.

„Mami, nedělej, prosím tě, že je to pro tebe až takovej šok.“

„Tohle na mě nezkoušej, Petře!“ zahřímala. Jako opravdický hrom. A z očí jí šlehalý blesky.

„Ještě dneska,“ pokračovala, „ti domluvím schůzku s farářkou, která říkala, že kdyby s tebou byl nějaký problém, ať tě za ní pošlu. Děti jako ty to ještě nemaj v hlavě srovnaný! Máš tam binec, se kterým ti musí někdo pomoci!“

„I kdybych tam binec měl, tak je to můj binec! Třebas je to jenom pubertácká demence. Ale víš co? Já si ji budu hejčkat, protože z ní mi není tak blivno! Furt mě jenom do něčeho nutíš. Děkuju, nechci mluvit s farářkou, já jsem svéprávněj.“

Plesk! vlepila mi matka do tváře ten nejpádňější z argumentů. Cítil jsem, jak se mi do hlavy vlévá krev. Neschopen slova jsem na ni zíral.

„Jak jsem řekla,“ zavelela Bohyně pomsty. „Půjdeš za farářkou a promluvíš si s ní. Taky se s ní dohodneš na tom, jakou část Bible budeš odříkávat. Ty mě budeš poslouchat, ne že ne!“

„Tak jo!“ vykřikl jsem a z očí mi vyhrkly slzy. „Takhle to teda bude fungovat: pokaždý, když mě budeš chtít o něčem přesvědčit, tak mě prostě praštíš. Milosrdná křestanko!“

Napřáhla se k další facce, tentokrát jsem byl ale rychlejší. Sehnul jsem se tak, že mi její ruka jen zcuchala vlasy a s křupnutím kloubů narazila do dveří skříně.

„Au!“ vyjekla matka.

„Nastavit druhou tvář?“ zasyčel jsem. „To zrovna!“

„Zdeňku!“ zaječela na otce schovaného kdesi v útrobách domu, jakmile se vzpamatovala z šoku. „Petr mě tu bije!“

Napřed jsem nevěřil svým uším. Že by se snížila k takové podlosti? Pak jsem se raději otočil na podpatku dřív, než do místnosti dorazí fyzicky zdatnější jedinec.

Vyběhl jsem ven z domu a začal se toulat ulicemi Radotína, jimiž se mátožně vlekly rozličné existence. Od jednoho lelujícího dělníka v umaštěné pracovní kombinéze jsem vysomroval cigaretu a s uklidňujícím pocitem vzpoury jsem ji – i přes odpornou pachut' v ústech – vykouřil. Tak se zrodil jeden z mých pozdějších zlovyků.

Od toho dne jsem do kostela přestal chodit, a proměnil se tím v černou ovci rodiny. Matka mě neustále zahrnovala výčitkami a pokoušela se mi zakazovat kdeco. Nakonec jí nezbylo nic jiného než se s mým rozhodnutím smířit. Já si však nedokázal zachovat odstup a začal jsem studovat Bibli. Vždy, když jsem objevil nějaké vzájemně si odporující pasáže, běžel jsem rychle za matkou a s potměšilou radostí jí sděloval podrobnosti. Pokaždé se z toho nějak vykroutila. S narůstajícím počtem přečtených stran mi docházelo, že mé chování je dost omezené a pubertální. Vlastně jsem se choval podobně jako lidé, kteří mi leželi v žaludku.

Jednou mě na ulici zastavila naftalínem páchnoucí důchodkyně, již jsem znal ze mší.

„Ahoj, Petře, tebe už jsem neviděla, ani nepamatuju. Proč už nechodíš do kostela?“

„Protože jsem se tak rozhod.“

„Ty už nevěříš v Boha?“

„To máte složitý. Řekněme, že si rozhodně nemyslím, že ho najdu v kostele.“

„Takhle nemluv,“ zhrozila se. „Kdybys chodil na kázání nebo četl Bibli, tak by tě ani nenapadlo vykládat takové hlouposti.“

„Já Bibli čtu,“ odsekl jsem jí.

„Takže čteš Bibli a nevěříš v Boha,“ konstatovala s úšklebkem.
„Mladíku, tady někdo neví, o čem mluví.“

„S tím nemůžu než souhlasit,“ procedil jsem skrz zuby.

„Nelíbí se mi tvůj tón,“ pravila podmračeně. „Děláš špatně, že se odvracíš od Boha. Za to tě od něj určitě stihne nějaký trest.“

„Já doufal, že bude milostivej. Je přece trojjedinej, tak by moh mít milosti na rozdávání, ne?“ rouhal jsem se.

„Jakže mu to říkáš?“ zvolala pobouřeně.

„Trojjedinej. Trojjediný.“

„Co si to dovoluješ?!“

„Ale přece...“ uchechtl jsem se rozpačitě a zarazil se. Začalo ve mně hlodat podezření, že nezná výraz *trojjediný* a nejspíš jej považuje za nějakou nadávku. Vzhledem k jejímu proslovu, z něhož se zdálo, jako by studovala Bibli i ve spánku, mě to celkem udivilo.

„Omlouvám se, jenom jsem to tak plácnul,“ nasadil jsem honem zdvořilý tón a ve zvrácené touze usvědčit ji z neznalosti dodal: „Musím uznat, že Bible je moc poučná kniha. Mám třeba moc rád příběh o Chruptusovi, králi Ašókie, který se pokouší zachránit Ježíše před ukřižováním. Taky se vám líbí?“

Přes tvář jí přelétlo krátké zaváhání, jež vzápětí překryla hlasem plným jistoty.

„Jistě, to je známý příběh,“ ujišťovala mě, že zná krále, jehož jsem si právě vymyslel, „z něj bychom si měli vzít ponaučení a pomáhat si.“

„Aha,“ řekl jsem, „tak na shledanou.“

„Bůh s tebou, Petře! A neblázni!“

Nebyla jedinou zapálenou křesťankou s chatrnou znalostí věrouky. Měl jsem pocit, že řada lidí, kteří se Biblí tolik ohánějí, se o ni ve skutečnosti nezajímá a křesťany – ač by to byli nikdy nepři-

znali – jsou z pouhé setrvačnosti, protože byli vychováni s tím, že „se to tak má“. Jako by si chodili v neděli odbýt pravý křesťanský život a po zbytek týdne na něj kašlali. Jejich přístup mi přišel tak strašně... pohodlný.

Celé mě to znechutilo natolik, že jsem Bibli zase přestal číst a ztratil zájem o křesťanskou doktrínu. Došel jsem k názoru, že každý z nás se může dobrat nějakého duchovního stanoviska, s jehož pomocí se pak protlouká životem. Nejdůležitější ale je, aby měl v tomhle každý svobodu.

Vykračuji si Radotínem. Poté, co za můstkem přes potok projdu kolem evangelického kostela, zastavím se a nejspíš z nějaké podivné nostalgie zahledím na jeho zavřená vrata. Vtom svým vnitřním zrakem spatřím scénu, v níž za podzimní plískanice vycházejí lidé z kostelních dveří. Muž s vysokým čelem zápasí s deštníkem, jemuž se tělo prohnulo a teď z něj trčí dráty jako kosti. Žena držící svého syna se druhou rukou pokouší odhrnout si vlasy z očí, aby viděla na cestu, leč vítr je silnější. A ten klučina mezi nimi kráčí netečně, zahloubán do svých myšlenek. Dospělí na sebe volají, on je nevnímá. Stojím tam a sleduji, jak mě ta trojice míjí. Samozřejmě mě mě nevidí... vlastně ne, ten špunt, on si mě všiml! Otočí se ke mně zvědavě, já mechanicky zvedám ruku na pozdrav, jenže on už odvrací tvář, vlečen matkou kamsi pryč.

Jsem zas před zavřenými kostelními vraty sám, podzimní plískanice ustoupila slunci a modré obloze. Proč se po mně ten prcek ohlížel? Že by mě poznal a s bázlivým respektem vzhledl k velkému a nezávislému, vlastní hlavou myslícímu týpkovi, v něhož se za dalších dvanáct let promění?

Nějak tak to nejspíš bude. Jenže mě už teď vážně tlačí čas. Nerad bych zmeškal návštěvu u kartářky, za níž právě mířím.

Láska z Pajzlu

„Ubalíš mi taky jedno?“

Zvedl jsem oči od svých prstů kroutících snad už milióntou cigaretu. Stála přede mnou Ona. Většinu z nich nestojí za to ani pojmenovat, tahleta ale byla výjimkou. Tu bych pojmenovával ne-li do své smrti, tedy aspoň navždy.

Kristýna. Zvláštní, dřív mi tohle jméno evokovalo skládku plnou krys, ale od nepříliš vzdáleného okamžiku, co jsem se do jedné Kristýny zamiloval, znělo mi najednou sladce a něžně.

Zatraceně, byla neskutečně krásná. Měkké světlo pouliční lampy se odráželo od pískově žlutých vlasů, které se jí kroutily až na záda. Několik pramínků jí padalo do očí; ladným pohybem si je odhrnula z čela a usmála se na mě. Považoval jsem se za svého druhu ateistu, leč najednou jsem měl potřebu zakřičet na Pána Boha, ať se honem podívá, jakou úžasnou bytost stvořil. A do té zelenočervené kostkované sukně ji nejspíš navlékl sám Buddha.

„Jasný, žádný problém,“ opětoval jsem její úsměv. „Teda pokud ti nevadí, že je tohle tříčtvrtinovej, docela silnej tabák.“

Zavrtěla jen hlavou a já si ji dál s úsměvem prohlížel. Musel jsem přitom vypadat jako idiot. Konečně jsem se nabažil jejího obrazu a mlčky si jednu ubalenou cigaretu zasunul za ucho. Z kapsy jsem vytáhl vše potřebné a jal se balit druhou. Když jsem se ujistil, že je dost pevná, olízl jsem papírek a cigaretu podal Kristýně. Pak jsem zašátral v kapse a prsty zavadil o studený kov zapalovače. Připálil jsem jí a ona s požitkem nasála a vyfoukla tenký pramínek tmavomodrého kouře. Se zalíbením jsem sledoval, jak z plic vypouští sublimující směs papírku, tabáku a mých slin. Kouřili jsme beze slova, opírajíce se o posprejovanou zeď domu.

„Proč seš vlastně tady venku?“ zeptala se po chvíli. „Vevnitř tě to vomrzelo?“

„Jak se to vezme,“ řekl jsem. „Potíží je v tom, že u našeho stolu jsou všichni štatý a už mě nějak začínali štvát. A taky jsem chtěl vypadnout na čerstvej vzduch.“

Pokývala hlavou:

„I u našeho stolu jsou skoro všichni jak dogy.“

Náš a jejich stůl. Bohužel situace nebyla taková, abychom mohli společně sedět u *jednoho* stolu. V duchu jsem se ušklíbl nad svou ublížeností a potáhl z cigarety.

Nejspíš jsem měl na její větu reagovat nějakou strašně chytrou nebo drsnou hláškou, jak by to udělal ne jeden můj vrstevník, já ale zůstal zticha. Nechtěl jsem slovy rušit kouzlo okamžiku. Nakonec zvedla Kristýna hlavu k obloze a zasněně řekla:

„Vidíš, těch hvězd! Není to úžasný, co jich je?“

„To víš, my v Radotíně jsme vidláci, co si doma svítěj petrolej-kama, a tak tu není skoro žádná světelná inverze. Z bot nám sice trčí sláma, zato máme hvězdy a jsme romantický.“

S mírným překvapením se na mě podívala a pak se rozesmála.

„Ten tvůj suchej humor mě fakt dostává.“

„Vidíš, některý lidi naopak nevýslovně štve.“

„Mně se líbí.“

Trochu se ke mně naklonila a chytila mě za ruku. Stiskl jsem tu drobnou, jemnou dlaň a zadíval se jí do očí. Rád bych byl řekl, že jsou modré nebo olivově zelené, bohužel bledý svit lampy byl natolik zkreslující, že jejich barvu nešlo rozeznat.

„Pojď už dovnitř,“ vyzvala mě, „za chvíli začnou hrát.“

Vida, koncert. Z jakési neznámé příčiny se mi úplně vykourilo z hlavy, kvůli čemu jsem sem původně přišel. Vykročil jsem za ní, její ruku vklíněnu ve své.

Uvnitř klubu s příznačným názvem Pajzl bylo snad ještě víc lidí, než když jsem z něj vycházel. A to kolem nás venku neprošel snad jediný člověk; k záhadám typu Bermudský trojúhelník, Lochneska nebo úspěšnost komedií Zdeňka Trošky přibyla další.

Opřel jsem se zády o stěnu místnosti a Kristýna se na mě přitiskla. Objal jsem ji kolem pasu a ona položila ruce na mé boky. I přes masu lidí před námi jsme odtud měli vcelku slušný výhled na pódium, kam záhy vylezlo několik kluků mého věku. Pár z nich byli mí spolužáci. Všichni na sobě měli otrhané, jakoby několik set let staré džíny a trika.

No jo, rock'n'roll. Napadlo mě, že už za pár let si tyhle máničky možná oholí háro, vsoukají se do střízlivých šedých obleků a promění se v dnes tak žádané – a často neschopné – manažery či něco na ten způsob.

Začali hrát. Nic vlastního. Imitovali hudbu i gesta rockových hudebníků pár generací. Lennona, Joplinovou, Hendrixe, Morissona, Slashe, každého zvlášť a všechny najednou.

Když spustili *Don't Cry* od Guns N' Roses, začala se na mně Kristýna příjemně vlnit, čímž mě rozdráždila tak, že se můj poklopec vypnul jako vigvam. Napodobil jsem její pohyby, a prsty jí přitom projížděl vlasy. Rty jsem jí sjel ke krku a začal ji na něj líbat. Voněla po třešních (nebo něčem jiném z katalogu Ahonu), přímo opojně. Zasypával jsem její horkou kůži polibky a ona spokojeně vrněla. Očima vyhledala mé, odlepila mi ruce z boků a objala mě kolem krku. Chvilí jsme se o sebe třeli nosy, a když se kytarové sólo vzešlo k vrcholu, políbili jsme se. Zavřel jsem oči a okolní svět pro mě přestal existovat. Byly jen dvě bytosti vzájemně spojené nejen jazyky, ale i pestrrou škálou sdílených emocí.

„Lidi, tak to by pro dnešek bylo všecko! Dík, že jste přišli a byli ochotný nás poslouchat! My vám na oplátku slibuju, že se do příště něco naučíme!“

Frontmanův proslov a následná salva smíchu nám pomohly vrátit se do reality. Odlepili jsme se od sebe ústy a pohlédli jeden na druhého. Naklonil jsem se jí k uchu a zašeptal:

„Chceš něco k pití?“

„Jo, dala bych si whisky,“ řekla.

„Fajn, skočím pro ni na bar, za minutku jsem zpátky.“

„Počkám tady,“ slíbila a na cestu mě ještě krátce políbila.

Vydal jsem se jako ve snách k baru a zařadil na konec dost dlouhé fronty.

Takže Kristýna. Kristýna a já. Sice jsem tomu ještě úplně nevěřil, přesto jsem byl už teď neskutečně šťastný. Cítil jsem, že snad konečně – po všech těch svých nezdarech – poznám, co je láska. Ona je úžasná, a úplně nejúžasnější na ní je to, že je... moje.

„Tak co, vobjednáš si něco, nebo tady budeš jenom tak čučet?“

Trhnul jsem sebou. Barman s blyštivou náušnicí v levém uchu si mě vyzývavě měřil.

„Jo, jednoho panáka whisky a velkou dvanáctku.“

Při placení mě hřálo vědomí, že jsem tomu pinglovi nedal ani korunu dýška, když už mi on natočil piva solidně pod míru.

Vracím se na místo, kde jsem před pár minutami nechal Kristýnu. Rozhlížím se kolem, ale nikde ji nevidím. Napadá mě, že si šla odskočit, neboť – jakkoli to zní neuvěřitelně – i nadoblačné ženské bytosti údajně trpí tím vulgárním nešvarem zvaným vyměšování. S půllitrem piva v jedné a panákem whisky ve druhé ruce se stavím naproti dveřím dámských toalet a vyhlížím ji v nich. Po nějakém čase mě z pohoršených pohledů vycházejících dívek trkne, že mě nejspíš mají za nějakého úchyla. Rudnu, otáčím se na podpatku a mizím jim z dohledu.

Na záchodě bude těžko. Vše nasvědčovalo tomu, že ji vyhledala nějaká spolužačka, kterou pak Kristýna ze slušnosti doprovodila k jejich stolu.

Přesunul jsem se tam. Na místě byla pěkná tlačenice, ona však nikde. Půllitr jsem postavil na kraj stolu a panáka whisky pro každý případ nepouštěl z ruky.

„Prosím tě, eee...“ pokoušel jsem se vybavit si jméno kluka, jehož jsem znal ze školy od vidění, „jo, Davide! Nevíš ty, kde je Kristýna?“

Slovní odpovědi se mi nedostalo. Kluk se zatvářil tak nějak soucitně a pohrdavě zároveň a hlavou pokynul směrem k východu. Kristýna stála u dveří v objetí s nějakým mně zcela neznámým maníkem a líbala se s ním jako o závod.

Bum, prásk, zhroutil se můj rodící se cit a s obrovským rachotem se roztrhl o místní prkennou podlahu. Ze vzteku jsem o ni vši silou třískl i jejím panákem whisky (v jiném podniku by mě teď možná přišel barman trochu proplesknout a vyzvat k úhradě škody, tohle ale přece byl Pajzl), načež jsem se odšoural ke stolu, kde jsem původně seděl, a zhroutil se na lavici po bok spolužáků.

„Nazdár,“ zahlaholila na mě podnapile Tereza, „tebe jsem tu něk dlouho neviděla! Co se ksichtíš, jako by tě donutili sežrat to... něco, co bys žrát nechtěl. No tak, úsměv, ne?“

Popadla mě oběma rukama za líce a jala se mi tvarovat rty do tvaru písmene U.

„Nech mě bejt, jo?“ dostal jsem ze sebe huhlavě a strhl jí prsty ze svých pysků.

„Ježíš, dobrý, tak se nesměj, no. Ty seš fakt smutnej? A proč?“

„To je jedno, kašli na to.“

V tu chvíli ke stolu přikličkoval Vojta s vějířem půllitrů a praštil jimi o stůl. Z jednoho vystříklo pivo způsobem tak mistrným, že Terezce smáčelo její lesklou sukni.

„Dávej pozor! No to snad není možný, ty jsi takovej...“ stěžovala si Vojtovi, který ji nebral na vědomí.

„Á, tak panáček je zpátky,“ uvítal mě s polodementním výrazem. „Viděl jsem, jak jsi tam vobíral tu kostičku. To je smůla, že ti ji ukrad jinej pes, co?“

„Tohleto nebudu poslouchat!“ vypěnil jsem. „Já tady vodsad' vypadnu, protože mě všichni serete, a když se vrátím, tak je to ještě horší!“

„Sorry, kámo, já to tak nemyslel. Zapomeň na to. Pijem!“ pronesl Vojta smířlivě a přistrčil ke mně jeden z püllitrů. Ihned mi docvaklo, že jsem ten svůj zapomněl na Kristýnině stole, vracet se tam pro něj jsem ale rozhodně neměl v úmyslu.

„Jasný, pijem!“ odpověděl jsem nepřiliš nadšeně, pozvedl přidělenou sklenici a přihnul si z ní.

„Mate,“ zavolal Vojta na jiného spolužáka, „pověz nám tu skvělou historku, jak jste pláchli těm fízlům!“

„Jasně! Tak to jsme jednou já, Bušan a Klára šli z hospody, teda spíš jsme se plazili, a na ulici k nám přišel...“

Pravděpodobně nejúžasnější historku na světě jsem brzy přestal vnímat. Nemohl jsem jinak, musel se zvednout a zamířit ke dveřím. Zastavil jsem se pár metrů před Kristýnou, která mě absolutně nevnímala, jak byla zaměstnaná tím novým klukem. Plazila se po něm a rukou mu zajížděla pod triko, celá smyslů zbavená, jako by si šňupla lajnu kokainu. V jeden moment mu vyhrnula triko a začala ho líbat na břichu; i když břicho není nejvhodnější název pro „pekáč buchet“, co pod oblečením skrýval. Trávil nejspíš denně hodiny v posilovně a o co mocnější měl svaly, o to větší prázdno musel mít v hlavě. A ona se tu po něm sápal jako nějaká nymfomanka. Chybělo málo, aby ho tu před očima všech vytáhla tomu dementovi z kalhot.

Znechuceně jsem se od nich odvrátil. Já blázen jsem si myslel, že je jiná, že by z toho mohlo něco být, a přitom... byla jen jednou z mnoha. Už i to jméno Kristýna mi zase začínalo zavánět krysí skládkou.

„Dáme absint?“ štouchl do mě Vojta, který se mi zničehonic vynořil za zády.

„Jo,“ souhlasil jsem, „teď ho potřebuju víc než co jinýho. Dneska jsem si myslel, že začínám novejši život. Ale ne. Jsem prokletej. Já jsem totiž...“

„Když myslíš,“ přerušil mě Vojta, vzal si ode mě peníze a odešel k baru pro pití.

První panák jedovatě zelené tekutiny. Žádná ritualizace, žádné míchání s vodou. Útroby trpí.

Druhý panák: thujonová exploze.

Třetí panák: svět se rozpadá.

Čtvrtý panák: rozpadám se já.

Vnitřek hospody se slil v jednu nevábnou, potrhanou omeletu. Je mi hrozně. Kolem se míhají lidé, někteří na mě hovoří. Nerozumím jim. Mířím na záchod. Chvilí není nic. Pak se probouzím v noční můře a s hlavou v narezlé záchodové míse sním dál svůj hořký sen. Několikrát vydávám to málo, co jsem za celý den snědl. Když už nemám co zvracet, pokouší se mé tělo ze mě vysát všechnu vzduch. Při každém takovém vzepnutí mám neodbytný pocit, že mi vyskočí oči z důlků.

Konečně se nade mnou můj organismus slitoval a nechává mě bez přerušení těžce oddechovat. Vzdáleně vnímám nepříjemný, nakyslý pach toalet. A ještě něco vnímám. I když mi v uších duní jak na technoparty, připadá mi, že se sem z vedlejší kabinky derou jakési vzdechy. Jsem si takřka jist tím, že je to ona, že právě ojíždí to hovado s pekáčem buchet místo břicha. Ještě štěstí, že se na

tu představu nemůžu pořádně soustředit a místo toho zkouším znovu zvracet.

Nejde to. Nevyjde ze mě ani kapka. Napadá mě, že ze sebe nejspíš už nikdy nedostanu ani kapku suchého humoru, který se jí ještě před chvilkou na mně tolik líbil...

Opírám se o zeď hlavou, v níž jako bych měl zaražen pár hřebíků. Proti své vůli vnímám funění z vedlejší kabiny. Pohledem zabrousím k hnědooranžové směsici na dně záchodové mísy.

Hnus. Kdo by tohle byl čekal? Člověk se ani nenaděje a všechno krásný nenávratně skončí v hajzlu!

Odvrácená strana Měsíce

Počínaje čtrnáctým rokem začaly se u mě projevovat sklony k náměsíčnosti. Většina lidí se při tom slovu neubrání představě spícího člověka, balancujícího na střeše s předpaženýma rukama. Díky vlastním zkušenostem náměsíčníka se jí mohu hlasitě vysmát. Opit spánkem a magickou mocí zbytnělé lunny, potácel jsem se po domě, přelézal ploty, pobíhal v trenkách po dvoře. Nikdy jsem však při tom neměl předpaženo.

Čtenáři možná na mysli vytane otázka, jak jsem se vůbec dozvěděl, že jsem náměsíčný, přece jen předpokladem pro takový stav je spánek, během něhož nedokáže být vzhůru ledaskdo. Odpověď je jednoduchá: při nejedné ze svých eskapád jsem byl přistižen osobou, zkříživší mi cestu a vinou mého zvláštního počínání propadnuvší záchvatu děsu. V jiných případech jsem se v půli své výpravy do Země Nezemě záhadně probral sám.

Projevy mého náměsíčnictví se neustále měnily a prošly zhruba sedmi etapami.

Etapu první: nespoutané záchvaty vulgarismů

Mé noční excesy začaly nevinně: ze spaní jsem vyřvával řetězce neuvěřitelně sprostých slov. Potrefenci klející ze sna, nežijí-li sami, mívají své věrné publikum. Ke mně se hned napoprvé seběhla celá rodina. Zprvu si myslela, že to na ni hraju, když však zjistila, že tomu tak není, propukla v nelíčené veselí. Po mém pro-

buzení se rodiče vcelku rychle zklidnili. Otec už jen pomrskával vousy, matka se pokoušela o starostlivý výraz a jala se mě utěšovat. Lidé v pubertě jsou prý k náměsíčnosti náchylnější: ona sama si to zažila na vlastní kůži.

„Jo?“ vyhrkl jsem úlevně. „A cos při tom tenkrát dělala?“

„No,“ zamyslela se máma, „údajně jsem se jednou posadila na posteli! A pak jsem si zase lehla a usnula...“

Rozkošně excentrické – celá mamka!

Naproti tomu od sester jsem se za bdělého stavu soucitu nedočkal. Naopak jsem od nich musel zakoušet špičkování, jež mi přišlo asi tak veselé jako četba *Komunistického manifestu*. Snad i vinou jejich provokací se intenzita mnou ve spánku vyvolávaných vulgarit dosahující vrcholu v okrajových fázích měsíčního cyklu, úplňku a novu, ještě nějaký čas držela vysoko. Nicméně si zvykli, máma, táta, babička i mladší z obou mých sester. Pokaždé, když jsem se takhle v noci rozeřval, pokrčili ve svých ložnicích rameny a otočili se na druhý bok. Výjimkou byla má starší sestra, která v těch chvílích nadále chodila k mému loži, bavila se mými slovními výlevy a hlasitými podněty je nutila gradovat. Bavila se tím přesně do chvíle, kdy jsem ji ve spánku seřval způsobem tak nevybíravým, až se usedavě rozbřečela.

Probudil jsem se vsedě na posteli a před sebou spatřil její rudý, v slzách se topící obličej. Protože mi odjakživa lezla na nervy, jen jsem se ušklíbl, znovu ulehl a sladce ji požádal, aby – až bude v záchvatu sebelítosti utíkat z pokoje – za sebou nezapomněla zavřít dveře.

Napadlo mě, že jsem ve spánku provedl užitečnou věc, jejíž uskutečnění by za normálních podmínek bylo o něco komplikovanější. Rozhodl jsem se začít experimentovat.

Etapu druhá: edukační nokturmo

Samo sebou se rozumí, že k činnostem, jež jsem v náměsíčném stavu hodlal provozovat, měly patřit ty otravnější a nezáživnější. Ve spánku bych si je odbyl bez znatelného úbytku duševní a fyzické energie, a šetřil tak síly na ty podstatné a zábavné.

Jenže čím začít a jak? Nadávání mé sestře, byť se neminulo účinkem, bylo neúmyslné a vyprovokovala si je ona sama. Od dalších vybraných objektů jsem se stěží mohl nadít takové míry spolupráce. Měl jsem snad usínat s hlavou v dřezu a utěrkou v ruce, doufaje, že ve spánku utřu vedle navršenou horu nádobí? Nebo jsem měl jít přespat do bytu spolužačky Marie, jejíž věčné stížnosti na nešťastné lásky nemohu přes den vystát, a za plané nářky jí pak beztestně nafackovat?

Nakonec má volba padla na jednu méně rizikovou a daleko prospěšnější variantu. Pár dní předtím jsem si z knihovny vypůjčil knihu N. V. Čechova *O teorii kolektivu*. Po pouhých několika stranách mě začala nudit k smrti. Zklamání bylo o to větší, že mnohem tlustší knihu od Freuda jsem přečetl snadno, a ještě se u ní bavil. Vytáhl jsem tedy Čechova z knihovny, kde se na něho z boku tiskl perverzák Bukowski, a sotva se měsíc zakulatil jako zadnice naší sousedky, ulehl jsem na lože s knihou v touze vstřebat její myšlenky, aniž bych musel louskat celý text. Spánek se dostavil ihned poté, co mi autor vpíchl první injekci svých plků.

Zdál se mi sen. Nebyl vizuální povahy, nýbrž myšlenkové: v hlavě se mi rozezněl imperativ příkazující mi to okamžitě udělat. Netušil jsem, co to má být, ale věděl jsem, že to musím udělat hned a co nejrozhodněji.

Pomalu jsem se probouzel a zjišťoval, že energicky, jednu po druhé, vytrhávám stránky z Čechovova spisu. Ovlivněn doznívajícím snem, vyrval jsem v bdělém stavu ještě asi deset stran, nadále pře-

svědčen, že dělám správnou věc. Pak jsem přišel plně k sobě a krev mi ztuhla v žilách. Ne že by mi bylo té knihy líto, ale nepatřila mi.

Nový exemplář mě stál sto devadesát devět korun českých a čas, jež jsem strávil obíháním antikvariátů, neboť v knihkupectvích nebyl k dostání.

Knihka se nejspíš stala terčem mého náměsíčního běsnění vinou nechuti, již jsem k ní cítil. Svou hypotézu jsem se nepokoušel potvrdit s dalšími tituly. Bránila mi v tom má finanční situace.

Etapu třetí: patent na pravdu

Můj aktivní spánek nabyl teď nových vlastností. Při každém náměsíčení jsem se nakonec sám od sebe probudil. Nezřídka se tak stalo poté, co jsem se vydal na kratší obchůzku po domě. Vždy to mělo nějakou souvislost s mými sny. Po probuzení jsem si je nebyl s to přesně vybavit, leč věděl jsem, že se mi zdály, nevybíravě a intenzivně. Ještě pár minut po procitnutí mi zůstával sen kdesi vzadu v mozku, a ač jsem byl už vzhůru a dokázal koordinovat pohyby, po celý ten čas jsem zůstával pevně přesvědčen o jakési pravdě, která se mi předtím zdála. Žádná z nich mi na dlouho neutkvěla v hlavě, vím jen, že byly zcela nesmyslné, normálnímu myšlení se vymykající. Roviny snu a reality se v tu chvíli vzájemně proluly a já, opojen nekonečností jejich doteku, jsem se svou pravdou, nově objeveným postulátem skrytým obyčejným smrtelníkům, cítil duševní převahu nad kým-koli, s kým bych byl v doznívajícím náměsíčnictví konfrontován.

Ten pocit byl úžasný, něco jako malé, instantní osvícení, ale po uplynutí tří čtyř minut jsem pravidelně propadal hluboké morální kocovině. Jednou jsem se tak probudil, stoje přímo před tátou, který – hnán svým věrným druhem prostatou – navštěvuje několikrát

za noc toaletu. Povýšeně jsem na něho hulákal, že se mýlí, když mi svým trpělivým basbarytonem sděluje, že hovořím nesmysly.

Vzápětí jsem si uvědomil, že jsem ho vášnivě přesvědčoval o tom, že věta *Grcc obrostlo trojznačně povlovný víno přelouskat křížalicky odrápnuté kleroskopy!* je jedinou skutečnou pravdou našeho vesmíru. V okamžiku prohlédnutí mi bylo moc trapně a já, zlobě se na prokletou nemoc, již dle máminých slov vyléčí jen čas, jsem se běžel schovat do bezpečí své postele.

Trápila mě nemožnost se v takových situacích ovládat i vědomí, že obhajuji ne vlastní, nýbrž cizí, jakoby kýmsi vnucené představy. V následujících měsících se mělo ukázat, že to zdaleka nebylo to nejhorší, co mi můj noční loutkař dokáže nabídnout.

Autoerotické intermezzo

Pro potěchu publika jsem měl záhy sehrát ojedinělou scénku. Při plném osvětlení jsem se probudil na posteli, v ruce svíraje svůj ztopořený úd. Pravačkou jsem s ním trhal tam a sem jako s rozbitou šaltpákou. Z pohledů poblíž dveří stojící matky s otcem, jež sem přilákalo funění vycházející z mého pokoje, se dalo vyčíst dvojí: děs nad scénou, při níž exhibuji tu nejcennější část mužského těla, a s ním těsně související, jako olovo tíživý pocit trapnosti. Apeluji tímto na všechny rodiče a jejich potomky: pokud se situaci, kdy byste měli spatřit jeden druhého, kterak si ohmatává vlastní genitálie, můžete vyhnout, udělejte to!

Matce s otcem nakonec došlo, že diskrétním odchodem (když už se z pokoje nestihli spakovat dřív) poněkud zmírní trapnost celé situace. Jakmile odešli, zoufale jsem sebou praštil o polštář a hlavou mi blesklo, zda si nemám na dveře ložnice večer o úplňcích všet ceduli s nápisem:

MAGOR NEPŘEDVÍDATELNÝ (*Petrus dementis*)
NEVSTUPOVAT DO VÝBĚHU!
NEKRMIT!

Ležel jsem a přemýšlel. A ty se teď, čtenáři, chceš zas nejspíš na něco zeptat. I když si myslím, že si tak jasná záležitost nežádá dodatečného vysvětlení, přece ti odpovím: samo sebou že při celém tom meditování jsem svůj úd z ruky *nepustil*.

Etapu čtvrtá: bagrující labužník

Nevyzpytatelný měsíc mě zavedl na stezku, o níž jsem se domníval, že se vine pouze dojemnými příběhy v ženských časopisech. Jednoho rána se z úst mladší sestry celým domem rozezněl jakot hodný poplašného zařízení. Protože – na rozdíl od alarmu – jí nešly vyhodit pojistky, přehlušili ji rodiče jakotem svým. Jen co se všichni vyřvali, ukázalo se, že jí někdo sežral tiramisu, jež upekla pro svého přítele z lásky a dalších polotovarů. Na mě neměl nikdo nejmenší podezření, ani já sám. Vždyť pachatelem vzhledem ke skutečnosti, že *všichni milují tiramisu*, mohl být prostě kdokoli. V ten okamžik by nám byl přišel vhod poručík Columbo, který zná pachatele od samého počátku. Nebo – ještě lépe – Sherlock Holmes, po jehož morfiu by nám bylo tiramisu rázem ukradené.

Bohužel se k nám žádný ze slovných detektivů nedostavil. I proto se možná sestra nakonec rozhodla případ odložit a svého přítele zasytit pouze svou nehynoucí láskou, bez ohledu na to, zda z toho nebude stížen žaludeční nevolností.

Vraťme se k naší ledničce. Z té se čas od času nadále něco ztrácelo, byť to nikdy nevyvolalo takový rozruch jako kauza tiramisu.

Pak došlo k odhalení pachatele. Odhalil jsem se sám tak, že jsem na vrchním dílu svého třeskutě přitažlivého pyžámka objevil modré fleky. Následným zlostným výkřikem „Kdo mi tady užíral z borůvkového pudinku?!“ mě máma donutila rozloučit se s hypotézou, že mám modrou krev. Tehdy jsem si musel přiznat, že náměsíčnost ze mě učinila zoufalce, o nichž se píší srdcervoucí příběhy v ženských magazínech. Ano, udělala ze mě Vlastu, respektive případ pro časopis Vlasta. Zachvátily mě obavy, zda nepřiberu a jestli ze mě vůbec kdy bude dobrá matka.

Navíc kdykoli v hovoru padla zmínka o mé náměsíčnosti, začali se rodiče tvářit shovívavě a sestry potouchle, což jsem nemohl vystát. Z těch a mnoha dalších příčin jsem se své lunatické obžerství rozhodl před rodinou utajit. Má žroutská fáze – na rozdíl od té autoerotické – nevyšla nikdy na světlo světa.

Leč konstatoval jsem u sebe jednu odpudivou věc: začaly mi chutnat dosud tak nenáviděné potraviny jako rajčata, hermelín či kyselé okurky. Jsem si téměř jist tím, že jsem se je naučil jíst v náměsíčném stavu. To mě – lidově řečeno – namíchlo. Až do té doby si měsíc držel jakýs takýs styl, tajemnost a glanc, a teď? Teď mě potměšile učil cpát do sebe jinými vychvalované a mnou najust odmítané pochutiny.

Že by ze mě, zmetek, přišel udělat normálního člověka?

Etapa pátá: ticho před bouří

Náměsíčnost mě provázela třetím rokem. Už mi doopravdy vadila, netoužil jsem po ničem jiném než se jí zbavit. Jenže jak na to? Mám snad zajít za lékařem, rozkopnout dveře ordinace, uvést se slovy *Jsem ovád, co po nocích dělá to, co mu rozkáže bledá koule na*

nebi!, pokousat muže v bílém plášti a se štěkotem vyběhnout směr Bohnice? Ne, to nebyla budoucnost, již bych pro sebe plánoval.

Problém byl i v tom, že jsem neznal nikoho, kdo by měl příznaky podobné těm mým. Bylo dost dobře možné, že jsem byl nejnáměsíčnějším ze všech náměsíčníků. Nikdo z mých přátel mi to nevyvracel. Jen Libor, kamarád z Moravy, mi zarputile tvrdil, že je náměsíčný, protože občas usne a pak se probudí... ve vinném sklípku. To jsem však považoval za lacinou výmluvu pro alkoholismus, jenž dřímá (kvasí!) v každém Moravákovi.

Tolik jsem prožíval vlastní zoufalství, až bych si byl málem nevšiml, že se příznaky mé náměsíčnosti zvolna vytrácejí. Jednu dobu se po nich dokonce zcela slehla zem. Když mi to došlo, podlehl jsem zprvu radosti, ale pak jsem s každým usínáním propadal stále větší skepsi. Určitě to není napořád. Najisto se to vrátí. A možná v ještě horší podobě než dřív.

Bohužel jsem se nemýlil.

Etapa šestá: dostaveníčko s pštrosy, Johnem Silverem a další hrůzy

Přestal jsem se v noci budit. O to víc jsem prý bloudil po domě. Mé putování bylo bezcílné a ten, kdo mě potkal na chodbě, mě jednoduše nasměroval zpět do mé ložnice. Nejspíš. Doufejme.

To mi vadilo. Na rozdíl od mých předchozích zkušeností mi chyběly důkazy o tom, že tomu tak opravdu bylo. Realita se odstěhovala do tvrzení lidí, jimž jsem (byť jsem sám sebe v duchu nazýval směšným paranoikem) přestával věřit. Co když jsem náměsíčit přestal a oni si vše vymýšlejí jen proto, aby se bavili na můj účet? Začínal jsem jich mít plné zuby. Plné zuby jsem měl

i sám sebe. Proč na tyhle potíže dosud nevynalezli nějaké univerzální párátko?

Jestliže ve mně přežívala aspoň špetka naděje, že po nocích už jen ležím v posteli a spím, událost jedné březnové noci ji pohřbila. Šel jsem tehdy spát v pyžamu a probudil se v pantoflích a županu o dvě patra níž před televizí, v níž zrovna běžel noční dokument *O životě pštrosů*. To mi jako důkaz úplně stačilo: pštrosy bych si normálně do života nepustil.

A mělo být ještě hůř. Ke konci školního roku jsem se po oslavě blížícího se konce školního roku chystal přespat u kamaráda Radka. Hned po příchodu jsem se seznámil s většinou obyvatel jeho obřího domu: Radkovou matkou a otcem, kteří se na sebe po pár sklenkách vína beze studu vrhali, objímali se a vášnivě líbali, sestrou, jež větší část večera mlčela a sem tam si usrkla gin s tonikem, i tetou, přes svůj nepříliš pokročilý věk nezvykle ošklivou. Kdyby měla dřevěnou nohu a pásku přes oko, určitě bych si ji byl spletl s Johnem Silverem z *Ostrova pokladů*.

Kamarádova sestra seděla před televizí, znuděně upíjela gin a koukala na úplně jiný film, natočený podle románu populárního žijícího českého autora.

„To je skvělej kus, tohleto,“ prohodila ke mně v jednu chvíli teta a hlavou pohodila k obrazovce. „Viděla jsem to už dvakrát.“

„Tohle? Taková blbost!“ zvolal jsem, dotčen tou urážkou dobrého vkusu.

„Seš vedle jak ta jedle!“ odsekla mi teta a poškrábala se ve strništi, „náhodou je to super film. A kniha, ta je ještě lepší. Četls ji vůbec?“

„Bohužel jo.“

„Stejně vo tom víš prd. Já četla všechny jeho knihy. Všechny, do jedný, a že jich napsal! Je to náš nejlepší spisovatel,“ pronesla svěhlavě.

Tohle se nedalo dál poslouchat. Rozhodl jsem se pootočit kormidlem a odsunout se dál od Johna Silvera, jenž se zhlédl v konzumním českém humoru. Jak jsem se zvedl a udělal pár kroků, maličko jsem se zakymácel a preventivně roztáhl plachty, abych udržel rovnováhu (jinak bych byl mohl upadnout na nekritického piráta na levoboku). Mořskou nemoc jsem zatím nechtyl, ale nejspíš jsem na ni měl náběh.

Vyplul jsem za Radkem, s nímž jsme nějakou chvíli sentimentálně probírali společně strávená léta v jednom středoškolském zařízení. Nedlouho na to jsem odpadl, takřka doslovně: odplazil jsem se do kamarádova pokoje, v němž jsem měl přichystané lehátko, a dřív, než jsem usnul, stihl jsem na sebe rozlít k mému lůžku přistavenou sklenici vody.

Muž přes palubu.

Vzbudil jsem se dopoledne bez nejmenší známky kocoviny. Kousek ode mě spal kamarád a z úst mu visel jazyk jako růžová ponožka na prádelní šňůře. Vyhrabal jsem se z peřin, odolal pokušení za tu ponožku zatahat a sešel do kuchyně, kde jsem si natočil vodu z kohoutku. Po vypití třetí sklenky jsem si všiml, že mám na sobě jen trenýrky. Byl bych se vsadil, že jsem usínal oblečen. Po bližším ohledání svého těla jsem zaznamenal, že mě bolí pravé koleno a pod okem mám čerstvý stroupek. Mávl jsem nad tím rukou; nemusela za tím být žádná náměsíčnost, šlo spíš o následky opilosti. Již tradičně jsem si slíbil, že už nebudu pít.

Tu se začal probírat i můj močový měchýř, vyrazil jsem tedy k záchodu. Otevřel jsem dveře o něco prudčeji, než jsem zamýšlel, a vrazil do kamarádovy tety, která právě brala za kliku zevnitř. Omluvně jsem na ni zafuněl. Čekal jsem, že mě napodobí a půjde si po svých. Leč překvapila mě. Převelice.

„Tak tobě nestačí, že mě v noci málem zabiješ, ještě mě chceš teď dorazit, co?“ zařvala na mě. „Ty můžeš vůbec bejt rád, že ti nedám přes držku!“

Na popření svých slov mi vlepila facku a odkráčela důstojně pryč.

Nezmohl jsem se na slovo. Sesunul jsem se na uvolněnou záchodovou mísu a z hlavy doloval vzpomínky na průběh uplynulé noci. Jedna nepřiliš příjemná se mi vzápětí vybavila. Mlhavě, jakoby v záběrech nekvalitní kopie Bergmannova filmu, jsem spatřil sám sebe, jak se šinu tmou. V ruce svírám polštář. Objevuji se v pokoji, jemuž vévodí velká postel. Měsíční svit osvětluje osobu, která v ní spí. Kamarádova teta. Chrápe jak můj otec. Leží tam poněkud zkrouceně, ramínko noční košile jí sklouzlo a obnažilo prs, malý, neduživý jako svraštělý fík. Zvedám polštář a uštedřuji první ránu. A zas. A ještě jednu. Vrahoun vybavený prachovým polštářem ráže 750 mm.

Teta se budí, huláká, skoro stejně silně jako teď před záchodem, odhazuje pryč z mého dosahu polštář, co jsem na ni po posledním úderu upustil, zvedá se z postele a vráží mi políček.

Mimoděk jsem si sáhl na strup pod pravým okem. To místo mi pořád lehce mokvalo. Že by opravdu John Silver, s hákem místo dlaně?

Její noční facka mě probrala ze sna, leč vinou předchozí konzumace alkoholu jsem se při úprku z místa činu dost potácel. Praštil jsem se tak nohou o rám dveří. Odtud má bolest kolene. Nato jsem se odbelhal zpět ke svému lůžku. Pořád oblečený, takže jsem se ještě musel svléci. Pokud mi s tím nepomohl Radek.

Pane bože.

Bože!

Tušil jsem, že má náměsíčnost začíná být nebezpečnou mně i všem ostatním. Ztrestat ženštinu polštářem za totální absenci li-

terárního vkusu se zdálo vcelku přiměřené, ale co kdyby zvrácený náměsíční chtíč jednou poručil mému tělu osouložit sousedovic psa?

Tehdy jsem vážně začal mít strach.

Etapu sedmá: stopy ve sněhu

Bál jsem se. Nepřetržitě a s vervou. Dokonce se u mě na pár týdnů objevily problémy s usínáním. Jakkoli byly otravné, byl jsem za ně rád. Vždyť se nedávno v plné nahotě ukázalo, čeho všeho jsem v náměsíčním stavu schopen!

Nespavost se zanedlouho vytratila a v průběhu takřka půl roku se mi nedostalo žádného svědectví o mé náměsíčnosti. Uvěřil jsem, že je to skutečný konec mé nemoci; šlo však o nemoc v pravém slova smyslu? Oslavil jsem devatenácté narozeniny a s úlevou si říkal, že bylo načase. Byť se puberty nejspíš jen tak nezabavím, projeví spojených s hormonálními změnami v těle bych snad už mohl.

Ze sladkého pocitu vítězství mě vytrhlo jedno ponuré prosincové ráno. Opět jsem se probudil v kalhotách a botách. Kalhoty měly hlinou zašpiněné nohavice. Brzy mi světlo a vnitřnosti sevřel chlad. Vyběhl jsem hlavním vchodem před dům, kde ležel čerstvý sněhový poprašek. Pak jsem se vrátil a vyšel ven zadním vchodem přes šatnu. V zahradě jsem narazil na otisky své noční můry. V právě napadané, neporušené sněhové pokrývce byly zřetelně otištěny podrážky mých bot. Vrávoravě jsem vykročil a sledoval stopy. Činil jsem tak automaticky, jakoby netečně, leč uvnitř cítil hrůzu, s jakou jsem se do té doby nesetkal. Prošel jsem zahradou k sousedovu plotu, kolem kompostu, podél drátů na hroznové víno a zamířil zpět domů.

Vyběhl jsem do prvního patra a skočil do postele. Potřeboval jsem dospát, přece jen jsem se probudil příliš brzy. Možná mě unavil i můj noční výlet. Usnul jsem neklidným spánkem. Trápilo mě vědomí, že v něm nad sebou nemám kontrolu. Dost dobře by se mi mohlo jednou stát, že se probudím daleko od domova, na nějakém temném místě uprostřed lesa, a nadobro se z toho všeho zblázním.

Došlo mi, že v mém případě náměsíčnost nemocí je.

Třebaže mě v ty dny hrůza zcela ochromila, časem ze mě zas opadla. Příhoda se stopami ve sněhu je pro mě tohoto druhu poslední, přičemž od ní uplynulo něco přes rok. Snad jsem se té náměsíčnosti už konečně zbavil.

Jsem zase normální.

Vskutku.

Naprosto.

Totálně.

Asi tak jako má matka s otcem, sestry, spolužák Radek, jeho nadržený rodiče i teta John Silver.

Po půlnoci

Je pár minut po půlnoci a já píšu.

Kolem mě by měl být zástup popelníků, které by se vršily po okraje, a slabá vůně v místnosti by měla dávat vzpomenout na činy, které se staly, na činy pomíjivé i věčně se navracející *déjà vu*. Krásně matoucí slůvka pro jed, jako je nikotin. Ale o to tady nejde. Jde o ten čas. Pár minut po půlnoci leží vše pod příkrovem tmy a svět je najednou tak nějak méně skutečný. Kdesi jsem slyšel, že v noci není nic, co by nebylo za dne. Pochybuji, že větší lež kdy někomu upadla od huby.

Oknem dopadá do mého pokoje slabé měsíční světlo, mraky se je pokouší schovat. Z vedlejší ložnice slyším pravidelné oddechování, *tum-tum-tum*, jako by kovář něžně oklepával kousek stříbra. Psi nemají na práci nic lepšího než štěkat. Nebo vyjí a nejspíš ani nevědí proč.

Je pár desítek minut po půlnoci a já píšu.

Důvody. Každý si je hledáme a pak jich různě využíváme, v případě potřeby zneužíváme. Ten můj současný se mi prostě vnutil.

Už od svých šestnácti jsem po večerech jezdil do centra Prahy, abych vyzval na obvykle předem prohraný souboj nějakou tu hospodu, doupe, klub, holku, prostě cokoli, co mělo punc nevšednosti. Ano, byl jsem dost velký frajer na to, abych se po nocích toulal po městě, leč mé záchvaty nespoutanosti pokaždé ubil kyj sveřepého rodiče, jenž od mého „stalinského“ opíjecího excessu neústupně vyžadoval mou noční přítomnost v domovském hnízdě.

Zuřil jsem. Nadával. Prosil. Škemral. Jenže autoritářský živitel nade mnou vždy zvítězil. Kolik stálo námahy časté skrývání faktu,

že jsem ovíněn. Kolik to stálo hereckého talentu. Dodneška čekám alespoň nominaci na Oscara.

Popůlnoční varieté. Rozmazaná one-man-show pro skeptické publikum.

Zase ta půlnoc.

Nebojte se, už se k tomu dostávám. K tomu důvodu.

Zase jsem jednou vystoupil z posledního vlaku a vydal se na desetiminutový pochod k domovu. Vraceje se z příjemného čajového dýchánku, byl jsem pouze pod vlivem střízlivosti a najednou si s údivem všiml, jak jsou noční ticho a samota ulice povznášející. Do té doby jsem se jí obvykle potácel s podnapilou vulgaritou a pod vytouženými, leč dosud neexistujícími vousy si brblal nesmysly. A teď... i ta nejobyčejnější plaňka v plotě se zdála kouzelnou.

Bylo po půlnoci.

Ano, to bylo. Přiblížil jsem se na pár set metrů domovu a zalitoval, že má cesta končí tak záhy. A pak, pak to poetické kouzlo okamžiku rozložilo na atomy čísi funění. Rozčileně jsem se ohlédl směrem, odkud přicházelo. Z vedlejší ulice se vynořil stín... spíš neurvale vyrazil. Neběžel proti mně (americké filmy jsou čistě americké, v Čechách na poctivého psychopata nenarazíte), mířil k protějšímu chodníku. Světlo pouliční lampy strhlo pláštík jeho anonymitě a já spatřil muže v zašlých šatech, s delšími prořídlymi vlasy. Znal jsem ho od vidění. Patřil k početné skupině bezdomovců, kteří se v Radotíně snad množí dělením, tenhle ale nebyl nikdy v žádné z jejich partiček. Vlk samotář. Tedy podle vzezření spíš kuna samotář. Zmizel mi za rohem a ulice se opět ponořila do hlubokého spánku.

Zážitek by se mi byl určitě vykouril z hlavy, kdyby se mi po pár týdnech ono podivné individuum nepřipomnělo samo. Spěchal jsem tehdy k vlakovému nádraží na poslední vlak směr Smíchov,

který vyjížděl po půlnoci a já jej nutně potřeboval stihnout. Rodiče odjeli na chatu, doma zůstala jen starší sestra pověřená mým hlídáním. Na dobu víkendu jsme mezi sebou zakopali válečnou sekeru, protože já chtěl odjet na noční party a ona do bytu svého přítele, kterého rodiče nesnášeli a pokaždé, když se dozvěděli, že za ním jde, vyčítali jí to do omrzení. Propustku do nočního života jsem si tentokrát udělil sám.

Byl jsem zhruba v polovině cesty, když mě začala hlodat otázka: zamkl jsem dům? Odcházel jsem poslední, a jelikož je zamykání dveří činností mechanickou, zapochyboval jsem nad tím, zda jsem ji vsutku vykonal. Zprvu jsem měl jistotu, že ano, ale čím víc jsem nad tím tak přemýšlel, tím víc ve mně bobtnala nejistota. Při představě spršky nadávek dopadajících na mou hlavu po vyrabování domu podvratnými živly jsem se rozhodl k heroickému atletickému výkonu: vrátit se zpět, zkontrolovat, jak se věci mají, a pak rychle doběhnout na nádraží.

Otočil jsem se na podpatku a vyrazil. Jaké bylo mé překvapení, když se kolem mě kdosi mihl a snadno mě předběhl. Byl to můj známý bezdomovec. Udivilo mě, jak rychle se pohybuje. Vždyť měl na sobě snad dvacet vrstev nejrozličnějších svršků, kabát na něm visel, táhl se za ním po zemi, a on přesto běžel s těžko pochopitelnou energií.

Utíkej, Forreste, utíkej!

V ten okamžik mi došlo, že bych byl musel běžet aspoň tak rychle jako on, abych ten vlak stihl. Zpomaloval jsem, až jsem kráčet volným krokem, zalezl domů (samozřejmě: bylo zamčeno) a s povzdechem nad skutečností, že frekvence odjezdů našich venkovských bryček směrem do centra je silně nedostatečná, se rozplácl v gauči. Zapnul jsem televizi, v níž užvaněná padesátnice ukrývající se pod mlžným oparem ezoterična předstírala jasnozři-

vost. Otráveně jsem ji vypnul. Chvilku jsem pak přemítal o původu bezdomovcových běžeckých vloh. Až do té doby jsem si myslel, že určujícím rysem jeho sociálního stavu je alkoholismus a s ním spojená neschopnost jakéhokoli koordinovaného pohybu.

Hodinu po půlnoci jsem odeslal jednu esemesku a ulehk ke spánku.

Noční setkání s nevábně vypadajícím běžcem jsem zažil poté ještě několikrát. Začal jsem se o něho zajímat. Od matčiny známé jsem se tak dozvěděl, že se po Radotíně potlouká delší dobu. U břehu Berounky si přivlastnil opuštěnou, polorozbořenou chatku. Matčina kamarádka vyprávěla, jak šla jednou kolem a otevřenými dveřmi vedle zašlé matrace spatřila hory starých knih a různých tiskovin.

To bylo sice hezké, ale vůbec to nevysvětlovalo bezdomovcovy noční sprinty.

Rozhodl jsem se, že až ho příště potkám, zkusím se ho na to sám zeptat. Po pár dnech jsem ho zastihl před místním supermarketem v konverzaci s pouličním prodávčem knih. Vybral si u něho nějakou knížku a platil snad v korunových mincích, takže chvilku trvalo, než osaměl a já k němu mohl přistoupit. Jak se tak k němu blížím, sílí můj dojem, že jsem ještě větší cvok než on. Jít za neznámým bezdomovcem s pošahanou otázkou v kapse je zhruba stejně rozumné jako pomazat si přirození tygří mastí a mávat jím na náhodné kolemjdoucí. Nejspíš mi přeskočilo.

Ale co, já tomu prostě chtěl přijít na kloub. S vědomím, že riskuji napadení mentálně nestabilním jedincem, jsem ho obešel a postavil se mu do cesty. Cukl sebou a podíval se na mě. Obličej měl porostlý drátovitými vousy, oči však na mě hleděly překvapivě bystře a nezamlženě.

„Já... přišel jsem... dobrý den!“ mlel jsem páté přes deváté a byl na sebe naštvaný za to, že jsem si nepřipravil svou úvodní větu. „Totiž... chci se vás zeptat, proč po nocích běháte.“

Odvrátil se ode mě a rázoval pryč.

„Počkejte!“ zavolal jsem na něho. Otázka, proč po nocích bezcílně cválá ulicemi, mě pronásledovala příliš na to, abych ji nyní vzdal. Napadla mě spásná myšlenka.

„Zvu vás na jídlo do hospody, když si se mnou promluvíte,“ doplnil jsem chvatně.

Zastavil se a pomalu se ke mně otočil.

„Tak jo,“ souhlasil, „ale napřed to jídlo.“

„Domluveno,“ vydechl jsem. „Za čtvrt hodiny před restaurací Berounka. Musím si domů skočit pro peníze. Víte, kde to je?“

„Jo,“ dostalo se mi lakonické odpovědi a já odběhl domů s pocitem, že o blázna na plný úvazek v daném případě nejspíš nepůjde.

V restauraci na nás nekoukali zrovna přátelsky, leč nevyhodili nás vzhledem k faktu, že můj společník – přes lehký odér zatuchliny – výrazně nezapáchal. S jistou nadsázkou by se ostatně dalo říct, že vypadal lépe než většina místních štamgastů sestávajících převážně z uslintaných pivních dědků.

Objednal si svíčkovou, a zatímco ji do sebe házel stylem bagrujícího gurmána, usrkával jsem ze své sklenice sodovku, pozoroval ho a mlčel. Jedlík vyznával očividně psí heslo *Polykej teď, žvýkat můžeš později*, a jeho talíř se tak během chvilky zaleskl hladkou bělobou.

Sdílnost se nezdála bezdomovcovou hlavní předností, relativně příjemné prostředí a plný žaludek však jeho nepřístupnost roztařily natolik, až se mi představil jako Jirka Petrášek.

Potykali jsme si a já se ho znovu zeptal, proč po nocích běhá. Smutně se na mě podíval a rozpovídal se. Zpočátku jsem byl z jeho

vysvětlení, že proto, aby si zachoval jakous takous sebeúctu, poněkud rozmrzelý. Očekávané skandální odhalení se nekonalo.

„Žádný terno, co?“ podrbal se na zarostlé bradě a očka mu ironicky zamžikala.

„Ne, ale to je v pohodě,“ pokoušel jsem se skrýt svoje rozčarování.

„Nemusíš bejt tak zdvořilej. Mrzí mě, že jsem tě zklamal, ale mě zas zklamal život. Věř mi, tu historii ani nechceš slyšet. Je to jako přes kopírák nějakýho přiblblé tragickýho scénáře. Manželka, co se na mě vykašlala, chlast, karty, ulice. Nic převratnýho. Bezdomovec jako každéj jedenapůltej.“

„Je mi to líto.“

„Jsi hodnej. Můžu se snad pochlubit jedinou věcí: přestal jsem pít. A kouření jsem omezil na slavnostní příležitosti,“ pravil a mezi rty zasunul ubalenou cigaretu.

V záplavě dýmu se mi na chvíli ztratil a jeho hlas přešel do hlubší polohy.

„Víš, ty seš v nádherným věku. Člověk má pocit, že dokáže skoro všechno, a často není daleko od pravdy. Dokud si nepřipustíš hranice, můžeš lítat po nebi jako orel, kdy se ti zachce. Já jsem předčasně zestárlej dědek, co o všechno přišel, moje nářky poslouchat nemusíš.“

Vyfoukl kroužek kouře a skrz něj poslal další.

„Ale co si vážně dodneška vyčítám, to jsou ty karty. Prošustroval jsem v nich majlant, často i vypůjčený prachy. Nechci se tu hájit, ale hazard byla asi jediná věc, kterou jsem si fakt zavinil sám. Furt si říkám, co by bylo, kdybych se s těma depresema tenkrát vypořádal jinak. Jenže tyhle úvahy nejsou k ničemu: ta nejhorší věc, co nám Stvořitel dal, je představovat si, co by bylo, kdyby. Ještě nikdo nic nezměnil sebelítostí a iluzema, tak je to. Vlastně sám sebou po-

hrdám. Teď už ty moje běhy nějaký smysl dávaj, co říkáš? Z hlavy mi to vyžene všechno špatný. Princip podobnej jako u alkoholu, po tomhle ale nemáš kocovinu. Dost: jak já s tím kecáním začnu, tak je to zlý. Promiň.“

„Nemáš se za co omlouvat,“ zašeptal jsem. „Vlastně jsi mě dost překvapil. Nemyslím si, že jsou to kecy. Jsi... zvláštní. Kdyby to neznělo tak zhovadile, skoro bych řekl, že tě obdivuju.“

„Prosím tě,“ ohradil se slabě a zvedl se ze židle.

Letmo si přejel oko hřbetem ruky.

„To ten kouř,“ dodal na vysvětlenou. „Kdo kouří, přemejšlí o životě. Kdo nekouří, nedělá nic.“

„Prosím?“

„To napsal Goethe. Tenkrát to možná platilo, ale dneska kouří každě vůl,“ povzdechl si, zamumlal „Díky“ a odešel.

Zůstal jsem tam ještě chvíli sedět a třeštil oči do prázdna, jako bych se byl právě dozvěděl, že Dáda Patrasová vydává další *bestofku*. Zlehčuji to, ale byl jsem vážně mimo. S Jirkou jsem se stýkal i nadále, dokonce o něco častěji a naše setkání nebyla vždy náhodná. Už jsem ho nevídal jen při jeho nočních sprintech, ale občas ho navštívil i za dne v chatce u řeky, donesl mu něco k jídlu, případně trochu cigaretového tabáku, a prohodil s ním pár vět. Nikdy mi toho už o sobě neřekl tolik jako poprvé v té restauraci, přesto mě nepřestával fascinovat. Sem tam mi ukázal nějaký ze svých starých tisků a tvářil se při tom pyšně. Ač mi neprozradil, nač ty knihy a noviny sbírá, tušil jsem, že vysvětlení by bylo podobné jako s tím jeho během. Někdy, když jsem se za ním zastavil, předčítal mi úryvky z knih, ať už šlo o poezii, či klasickou světovou literaturu. Jak jsem tak v chladivém vánku, posledním výdechu léta, poslouchal jeho tlumený hlas, cítil jsem se zvláštně, tak trochu mimo realitu. Ty chvíle se mi navždycky vryjí do paměti.

Začátkem podzimu jsem z rozmaru zadal heslo *Jiří Petrášek* do internetového vyhledavače a dostal se ke starému novinovému článku pojednávajícímu o středoškolském učiteli češtiny, jenž získal nějaké ocenění. Jaké bylo mé překvapení, když jsem zjistil, že nejde o pouhou shodu jmen: z fotky se na mě zubil můj bezdomovec. Zpráva to byla necelých deset let stará. Jirka na fotografii vypadal o dost mladší, nejspíš i díky své hladce oholené tváři. Ten chlap byl nevyčerpatelnou zásobárnou překvapení. O své minulosti nikdy do hloubky nehovořil, díky tomuhle článku jsem ale leccos pochopil o jeho zálibě v literatuře.

Umínil jsem si, že mu seženu Goetheho *Fausta*, o němž se před časem zmínil, že by si jej zase někdy rád přečetl. Současně s tím jsem se ho chtěl zeptat na jeho učitelování.

Bylo pár minut po půlnoci a já se blížil k jednomu z posledních stanovišť jeho trasy s *Faustem* v batohu. Věděl jsem, že přibližně tou dobou sem dobíhá, a chtěl tu na něho počkat. Jak jsem se blížil, zaznamenal jsem z vedlejší ulice blikající světlo. Vzápětí se mi naskytl pohled na záchranku, policejní a civilní auto. Dva policisté zpovídali kluka, který nemohl být o moc starší než já. Klepal se a zmateně blekotal, působil jako v šoku. Uvnitř sanitky se skláněl doktor nad připoutaným pojízdným lůžkem, na němž v bezvědomí ležel Jiří.

„Co se mu stalo?“ zeptal jsem se rozrušeně vysokého sanitáka postávajícího před vozem.

„Vy jste příbuznej?“

„Ne,“ odpověděl jsem, „ale chci vědět, co mu je!“

„Když přebíhal silnici, srazil ho auták, kterej jel kurva rychle. Vodhodilo ho to dost daleko. Je na tom blbě.“

„Jak moc?“

„Hodně.“

„A myslíte si, že...“

Odpovědí na nedokončenou otázku mi bylo prásknutí dveřmi. Dlouhán se posadil za volant a nastartoval motor. Sanitáci nebývají moc sdílní. Kdo jim to může zazlívát?

Jsou skoro tři hodiny po půlnoci a já píšu.

Kolem mě by měl být zástup popelníků přetékajících nedopalky. Měly by mi pomáhat. Zákeřně, jak to dovedou jen ony. Svět není tak černým a nepřívětivým místem, jak někdy působí, obzvláště teď, dlouho po půlnoci.

Je mi vážně hrozně. Cítím v sobě prázdno, které hned tak nic nezaplní. Nejen proto, že noční ulice Jirku Petráška přijala za svou součást a nyní o něho vinou jednoho blbce, co si nejspíš sotva udělal řidičák, přijde. Ale i proto, že až příště uvidím někoho běžet, budu si jist, že jde jen o pošuka ženoucího se za svým zdravím anebo někoho, kdo má pro své jednání tisíce malichernějších důvodů, než byly ty Jirkovy.

Jsou tři hodiny po půlnoci a já si jdu pro svůj spánek.

Pro další věc, která mi spolu s psaním tolik pomáhá.

Kuřákovo hoře

Z pusy mi trčela cigareta jako tovární komín čekající na první zadýmání. Zastavil jsem se a rozhlédl se kolem sebe. Stál jsem pod Petřínem, přesněji řečeno pár metrů od zástupu soch představujících oběti komunistického režimu. Kolem se pohybovalo několik asijských turistek, dvě z nich se u sousoší fotily, držíce nahou vychrtlou sochu za přirození. Chichotaly se přitom, jako by v životě na nic podobného nesáhly. Nejdřív jsem je pobaveně sledoval a pak se odvrátil, neschopen sdílet jejich euforii. Pro mě bylo mnohem důležitější, že slunce svítí, ptáci zpívají a stromy kvetou skoro stejně kýčovitě jako na obrázku v dětském časopisu. K pravé jarní pohodě už zbývalo jen zapálit si tlusté, voňavé, carcinogenní, plíce, srdce a varlata ničící, tabákem nadité cigárko.

Prohmatal jsem si kapsy kalhot a narazil na kovový zapalovač, jež mi dovezl kamarád z Ameriky. Není nad stylové pokouření prodchnuté odpornou pachutí benzínu. Otevřel jsem záklopku zapalovače a několikrát bezvýsledně škrtl kolečkem. Pětkrát vyskočila jiskra a pětkrát nevyšlehl plamen. Že by v tom kovovém šmejdu za dvacet dolarů bylo málo paliva? Zavřel jsem jej a několikrát s ním zběsile zatřepal. Výsledkem bylo, že se zbylý benzin vylil do jeho útroh, což jsem zjistil v momentě, kdy mi vzplála ruka. S bolestivým výkřikem jsem zapalovač odhodil na písečnou cestu a popálený palec si strčil do úst, z nichž mi vypadla cigareta. Zažívací trakt okamžitě spustil dávicí reakci na benzinovou chuť prstu.

Naštěstí jsem se nepozvracel. Zdravou rukou jsem vytáhl z kapsy papírový ubrousek, plivl na něj a omotal si jej kolem palce. Sehnul

jsem se, ze země sebral onoho jidáše mezi zapalovači a také cigaretu, plivaje dál odporně naftové sliny.

Cítil jsem někoho v zádech, a když jsem se otočil, zjistil jsem, že mě s výrazem zhnusení ve tváři sleduje důchodkyně sedící na blízké lavičce.

Nejspíš mě považovala za jednoho z těch zkouřených mladíků, co do sebe lámou vodku po litrech, pročez zvrací už o polednách.

„Dobrý den,“ zahuhlal jsem na ni pohotově a pokusil se o výraz slušňáka, ač to se slinami v koutku úst nemohlo působit nijak zvlášť přesvědčivě. „Prosím vás, nemáte zapalovač?“

Jen si odfrkla a s teatrálním trhnutím odvrátila hlavu.

„Tak vám teda děkuju,“ ucedil jsem a posadil se o lavičku dál. Rozepnul jsem si batoh a jal se v něm přehrabovat v naději, že jsem tam zapomněl svůj krajně nestylový zapalovač za sedm korun. Neměl jsem je rád hlavně kvůli tomu, že mi prodavač v trafice pokaždé dal růžový.

„To mi ho dávaj furt, protože vypadám přihrátě?“ stěžoval jsem si jednou Vojtovi v kavárně, v ruce si pohráváje se svým růžovým pokladem. Na to se Vojta jen chmurně pousmál a z kapsy vytáhl zapalovač, který toho dne v trafice vnutili jemu, s vyobrazeným nahým mužem obdařeným tím nejslizštějším úsměvem.

Od té chvíle jsem se vůči růžovým zapalovačům stal smířlivějším, třebaže jsem se jim nadále snažil vyhýbat a preferoval svoje zippo. Dnes by mi jeden takový přišel vhod; bohužel jsem v ruksaku žádný nenašel.

Otráveně jsem se zvedl, na rozloučenou pokynul osmdesátileté ladi z vedlejší lavičky, stále mě po očku sledující, a s myšlenkou, že cestou ke škole, kam jsem mířil na odpolední výuku, budu u náhodných kolemjdoucích škemrat o oheň, jsem vyrazil na cestu plnou nástrah. Ke své smůle jsem na Újezdě, kudy se normálně

vlečou celé skupiny chrchlajících přátel nikotinu, nepotkal živáčka – ani mrtváčka – se sdílenou vášní pro pozvolnou sebevraždu. Proč není po ruce nějaký ten Prométheus, když jej člověk doopravdy potřebuje?

Vešel jsem do trafiky, kde jsem záhy zjistil, že jsem si doma zapomněl peněženku, a po kapsách našel jen dvě koruny. Nezbyvalo mi tak nic jiného než si koupit zápalky.

Venku mě moc nepřekvapilo, že jsem vyškrtal polovinu krabičky, aniž bych na své cigaretě zaznamenal byt' jen nepatrnou známku ochoty vzplanout. Začal totiž foukat vítr, jaký v téhle části Prahy kryté Petřínskou pahorkatinou nemá obdoby. Zuřivě jsem hledal závětrí, v puse stále žmoulaje cigaretu s filtrem ocucaným jako pyj Roberta Rosenberga. Když jsem konečně jedno ucházející našel za kontejnerem na odpadky, cítil jsem se jako vítěz. Škrtl jsem pěti sirkami najednou a ucházejícím plamenem se blížil ke konci cigarety, když vtom...

„Vypadněte!“ rozvřeštěl se ženský hlas shůry.

Leknutím jsem rukou se sirkami trhl tak, až mi plamen sežehl levé obočí. S výkřikem jsem odhodil zápalky i cigaretu, popadl se za obočí a začal obíhat popelnice v naivní touze uniknout té strašné bolesti. Když jsem se konečně zastavil, uhodil mě do nosu zápach spálených preclíků. Sáhl jsem si na obočí a mezi prsty mi zůstal chomáč chlupů. Vyčerpaně jsem se posadil na zem a měl chuť plakat.

„Vypadněte!“ připomněla se mi nyní už přímo nade mnou stojící, autoritativně vyhlízející žena s kudrnatými vlasy, brýlemi nakřivo, očima, z nichž šlehala nenávist, a srdcem pohřbeným pod ledovým příkrovem.

„Tohle je školka!“ zaječela a prstem ukázala na budovu, jejíž popelnice jsem si zvolil na ochranu před větrem, „tady se nekouří, nepije a nefetuje!“

„Ale dyť já bych zase hned šel,“ namítl jsem chabě, nepřestávaje si přitom zuřivě mnout obočí.

„A neodmlouvá!“ dodala neméně hlasitě.

Když jsem se postavil na nohy, zjistil jsem, že je o hlavu větší než já, a tak jsem tváří v tvář té samici King Konga volil raději ústup.

„To je dost, vy deviante, že už jdete,“ mínila si ta obluda vychutnat do dna opojný pohár své nadřazenosti. „A jestli vás tu ještě někdy uvidím, tak na vás okamžitě zavolám příslušníka Státní bezpečnosti! Takhle ohrožovat děti, naši budoucnost!“

Otočil jsem se k ní zády, sebral ze země svou cigaretu a rozmrzele si to štrádoval zpět k hlavní ulici, přemítaje nad otázkou, proč nejsem závislý na sunaru (*Chraňte děti: nenutte je šňupat Váš sunar!*). Do toho mi začalo cukat pravé oko, jako by se pokoušelo varovat kolemjdoucí, že před sebou mají duševně nevyrovnané individuum. Obrázek předčasně promarněné existence dokreslovalo mé obočí, jež jsem si před chvílí ugriloval.

„Proč, sakra, proč?“ bublalo moře zloby v mé hlavě. „Co jsem komu provedl, že musím tohle snášet, když si chci jenom zapálit jedno blbý cígo! Zapálit si, ne se!“ Kdo je kuřák, ten dobře ví, že mu kouření škodí nejvíc tehdy, když zrovna abstínuje.

Podíval jsem se na hodinky. Za patnáct minut mi začínala odpolední výuka, a tak jsem se rozhodl jít rovnou do školy a na záchodě smýt stopy svého palachovského gesta.

Před vchodem jsem narazil na učitele výtvarné výchovy Tvaroha, třicátníka vyjímajícího se v našem učitelském sboru tím, že si s většinou studentů tyká. Z pusy mu trčela cigareta a ve tváři tkvěl podobně natěšený výraz jako mně na samém začátku mé dnešní anabáze.

„Nazdar!“ pozdravil mě vesele. „Nezajdeš se mnou na cígo?“

Skoro mi vyhrkly slzy.

„Člověče, ani nevíš, jak rád tě vidím,“ pravil jsem zoufale.

„Proč to dojetí,“ reagoval Tvaroh překvapeně, „viděli jsme se naposled včera!“

„Ale i tak tě rád vidím,“ praštil jsem učitele přátelsky do zad.

Tvaroh na to jen pokrčil rameny. Vydali jsme se na naše kuřácké místočko za roh školní budovy.

„Koukám, že máš ubalíno,“ ušklíbl se. „Seš nějaký boháč, já si ze svého platu můžu dovolit jenom startky.“

„Klidně si taky jednu ubal,“ hodil jsem mu svůj pytlík s tabákem.

„Ani nevíš, jak se na to cigáro klepu, seš můj záchránce.“

Svou startku schoval do kapsy kalhot a jal se balit můj tabák. Když s tím byl hotov, podal mi zpět pytlík a zhotovenou tyčinku si labužnický vsunul do úst.

„Prosím tě, nemáš zapík?“ zamumlal přes cigaretu, prohmatává si kapsy. „Já ho asi nechal ve sborovně.“

V tu chvíli jsem se rozplakal doopravdy.

Pád zeppelinů

Bonhamovy bicí, Hendrixovo sólování, Barettova psychedelie, Watersovy skřeky, Cobainovy excesy, dunivé linky táhnoucí se z basy Geddy Leeho, Beatles, Zombies, Doors, chlast, drogy, ženský, nikdy nekončící mejdan, skvělý život, vzdor, The Who a moje generace. A tunc dalších věcí. Prostě rock'n'roll.

Všechna tahle nádhera se otiskla i v nás. Skoro každou sobotu po osmé večerní se okenní tabulky okolních dejvických rezidencí rozklepaly pod nápořem decibelů deroucích se skřez chatrné zdi domku, jenž patřil realitní kanceláři Vojtova otce. Aleluja rodičům, kteří mají pochopení pro muzikantské vášně svých ratoletů.

„Go, Johnny, go, go, go, Johnny, go, go, go!“ vyřvával Vojta do mikrofonu, a z pusy přitom plival vlasy, které měl delší než většina holek ze třídy. S Honzou jsme mu oba nadšeně sekundovali: on třískal do bicích jak pominitý, já vleže trhal struny basové kytary. Hudba Chucka Berryho nikdy nebyla rychlejší a kvílivější.

„Kurva, to bylo skvělé!“ zvolal Honza po odeznění posledních tónů a oči mu zářily.

A měl pravdu. Všechno bylo jednodušší, než jsme čekali. Za celou naší kapelou stál Vojta a elektrická kytara, již obdržel k narozeninám. Já s Honzou jsme se pro tu myšlenku rychle nadchli: *prásk, prásk*, už jsme měli bicí a basovou kytaru.

„To teda – do hajzlu – skvělé bylo!“ zvedl Vojta ve vítězném gestu kytaru nad hlavu a otočil se ke mně. „Zvedej se, ty pako, už jsme hráli dost, zajedem si někam pro trochu chlastruňku. A jídla – mám pěkně hlad.“

„Jasný, kapitáne!“ vymrštil jsem se do pozoru a dodal: „A co dřív sežrat tu husu, co je tam v tom pekáči?“

„Na tu se vyser, dyť víš, že je tohle firemní bejvák. Fotřík říkal, že si ji tam dala jedna ženská vod něj a zejtra si pro ni přijde. Jestli s ní něco provedeš, udělám ti vazektomii éčkovou strunou.“

Venku už byla tma. Teplá, příjemná, nevтіravá tma bratříčku-jící se s pouličními lampami, světly z obýváků, v nichž zaprděnci žijí své nudné životy, i světlomety aut. Nastoupili jsme do šestnáctky a dojeli na Dejvickou, kde jsme u místní levné paní Vietnamcové nakoupili haldy podřadného jídla a mozkové buňky ničícího vína. Cestou zpět do naší bašty nevázaného veselí jsme do sebe stihli nalít každý po litru krabicového. V rozverně náladě jsme se pak stavili ještě v hospůdce páté cenové, kde o zákazu nalévání nezletilým věděli asi tolik, co o psaní haiku, sedli jsme si k volnému stolu a objednali tři piva.

„Čumte na ně,“ praštil mě po chvíli Honza do žeber víc, než bylo k upoutání pozornosti zapotřebí, „támhle vzadu.“

Seděly tam tři mladé pankáčky, dvě měly číro, ta třetí z půlky vyholenou lebku. Byly nádherné. Alespoň v tu chvíli se mi tak zdály. Tři revoluční víly v roztrhaných punčocháčích, sedmnáctileté princezny noci s prsty zažloutlými nikotinem a útroby plnými tuzemáku. Tři existence bez budoucnosti: *no future*.

„Jdu na ně, jo? Nějak se k nim vetřu a vy pak přijdete za náma,“ řekl Honza, z něhož se v opilosti vždy stává okouzluující donchuán. „Nakecáme jim, že jsme kapela, jasný?“

„Vole,“ zavrtěl Vojta nesouhlasně hlavou, „my přece kapela jsme!“

Honza se zarazil a chvíli civěl do zdi.

„No jo vlastně: my kapela jsme!“

Obličej se mu rozzářil.

S napětím jsme sledovali, jak přistupuje k jejich stolu a něco říká. Na nepatrný, zoufalý zlomek vteřiny nás ovládla beznaděj, pak se ale unisono rozezvonily tři holčičí hlasy.

Vydechli jsme úlevou. Netrvalo to ani minutu a už na nás všichni čtyři rozjařeně mávali, ať jdeme za nimi. Při klopýtání tam jsme na sebe s kamarádem ve zbrani významně mrkli.

„Nazdar,“ zahlaholil Vojta, „jmenuju se Sid Ešus.“

„A já Džimy Pejč,“ doplnil jsem skromně.

Další salvy smíchu.

Vojta se rozvalil na lavici, kde už seděl Honza, a holku, již objal kolem pasu, si tím *de facto* zabral pro sebe. Já jsem se podíval na tu, co na mě zbyla, a posadil se vedle ní. Viděl jsem ji trochu dvojmo, a přece jsem byl spokojen. Někdo by mohl soudit, že s půlkou vyholené hlavy a patkou přes oko vypadá bezmála jako Adolf Hitler, leč ne tak já... navíc jsem tenkrát nosil stejný účes, akorát stranově převrácený.

Can I sit next to you, girl? Can I sit... can I sit... can I sit? Jasně, Bone, jasně, vole, že můžeš.

„Vy prej máte kapelu, jo?“ zachrčela na mě má kráska hlasem rezavé motorové pily.

„Jasně,“ vydechl jsem, snaže se potlačit zděšení z jejího metalového *growlingu*, „a že nám to šlape. Ztělesněný šedesátý. To, co my, už dneska žádná z těch mladejch kapel nehraje.“

„Sakra, to jste fakt tak dobrý?“

„Se ví, že jsme!“ praštil Vojta naoko rozzlobeně pěstí do stolu. „A já jsem *frontman*. Drtím kytaru a zpívám.“

„Úžasný,“ vydechla obdivně jeho anarchistka, která měla kolem očí větší stíny než upír z Nosferatu, a jala se po něm plazit.

My ostatní jsme od nich s úšklebkem odvrátili zraky.

„Hele,“ rozesmál se Honza a ukázal na naše účesy, můj a mého objevu, „vy dva byste dali dohromady jednoho člověka!“

Nejspíš nezamýšlenou dvojsmyslnost jeho výroku jsme zažehnali tím, že jsme se s dívkou začali líbat. Honza s tou svojí nezůstali pozadu, a u našeho stolu tak bylo po chvíli víc mlaskání a slinění než na setkání hladovkářů, mezi něž vhodí vepřový steak. Nevím, jak dlouho jsme tam takhle seděli, možná pár minut, nebo hodin, těžko odhadnout. Ze zábavy nás vytrhla sešlá servírka s prsy až na břichu (dekolt měla proklatě nízko!), která se vynořila z kouřového oparu lokálu a vyštěkla na nás tak, že se jí na hlavě zakymácel odbarvený drdol.

„Tak vobjednáte si ještě něco, nebo se tu budete jenom vocumlávat?“

„Máme na výběr?“ neodpustil si poznámku Honza.

„Nech si to, jo,“ vyprskla na něj, „taky bych na vás mohla zavolat fízly. Je mi jasný, že vosumnáct vám ještě nebylo!“

„To asi nemohla,“ opáčil Honza, „protože jste nám nalila už dost.“

„Co si to dovoluješ, ty cucáku?“

„Klídek,“ konejšil jsem tu ženu, „my zaplatíme. Jen nám, prosím, doneste lístek od támhletoho stolu. Jo, tam jsme my tři předtím seděli.“

Zpražila mě pohledem a vydala se k označenému stolu pro naši zapomenutou účtenku.

„Co děláš, vole?“ zasyčel na mě Nosferatu. „Začínala bejt prdel!“

„Jo,“ přikývl Vojta se zoufalým výrazem volajícím po kbelíku.

„Teď teprv bude sranda!“ mávl jsem rukou a zvedl se. „Zdrháme!“

Vyběhli jsme z hospody a prchali temnou ulicí pryč. Za námi se nesl křik běsnící hostinské a s námi opilý smích.

Run like hell!

Šťastné to časy.

I když ty uvnitř naší zkušebny pokračovaly jen pro některé z nás. Jmenovitě pro Honzu a tu jeho. Vycházeli spolu do patra po schodech, tedy spíš se v objetí plazili, stupínek po stupínku, a jazyky si přitom prozkoumávali dutiny. Vojta se konečně rozběhl někam vyzvracet, i Nosferatu za chvíli odpadl. Já jsem se se svou krasavicí znovu začal líbat, jenže pak mě málem poblila, tak tak že to stihla na záchod. Trpělivě jsem čekal. Pak se mi zdvihl žaludek z čvachtavých zvuků doléhajících k mým uším a ulehl jsem raději na zem a usnul bezesným spánkem.

Probudil jsem se a bolel mě celej člověk. Ze své nepohodlné horizontální polohy jsem zjistil, že ležím v kabelech, hned pod pohovkou, na níž chrápal Vojta se svým upírem. S rozmazaným make-upem vypadala za světla ještě děsivěji, skoro jako Gene Simmons po náročné koncertní šňůře. Od dřezu v kuchyňce se ozývaly zvuky narušující ospalé ranní ticho. Zaostřil jsem a zahlédl míhající se patku, jak si dělá kafe.

„Proboha,“ problesklo mi hlavou, „s touhle stvůrou jsem se včera – nebo dneska – vykous? Nenávídím tě, ty proklatej nápoji z uhlíků a hydroxylovejch skupin, nenávídím tě za to, že ve mně v zárodku udusíš každé záblesk zdravýho úsudku a studu! Nemůžeš jim jen trošku dopřát slechu?“

Je to jen nálada, jednou vlevo, jednou doprava, není peklo, rajská zahrada, je to jenom tvoje povaha...

Sakra!

Rozhodl jsem se raději předstírat, že spím. Z předstírání se posléze stala realita a já se znovu probudil, až když už ve zkušebně zbyli jen Vojta s Honzou. Oba nade mnou seděli a vypadali, že o něčem přemýšlí.

„Holky jsou pryč?“ ujistil jsem se nervózně.

„Jo,“ odpověděl Vojta.

„Musely domů,“ dodal Honza. „Ta tvoje tě chtěla vzbudit, ale vymluvil jsem jí to. Řek jsem jí, že když tě takhle v kocovině někdo vzbudí, tak seš nerudnej a sprostej. Nechala ti ale svoje číslo.“

„Chvála Satanovi,“ vydechl jsem ironicky. „Jsem měl strach, že si s ní budu muset povídat. Proč mě včera nikdo z vás nezastavil?“

„Dyť jsme byli všichni stejně opilí.“

„A to zas jo.“

„Ale já dopad moc dobře,“ liboval si Honza, „na rozdíl od vás dvou tragédií byla ta moje hezká i za střízliva. A hele, úplně bych zapomněl: domluvil jsem s ní, že nám příští tejden zařídí koncert v Jetu. Její brácha tam dělá pořadatele.“

„Fakt?“ vykulil jsem oči. „To je ňůňo! Slyšels, Vojtěchu? Koncert! Konečně! Co ti je, že tak mlčíš? No tak tam přijdou ty holky. Chápu, že tu svoji už asi vidět nechceš, já tu mou taky ne, ale koncert, vole. Koncert!“

„Ta je mi ukradená, i když ta tvoje byla vošklivější než moje,“ neodpustil si rýpanec Vojta. „Tady jde teďka vo tohle.“

Sklonil se a zpoza gauče vytáhl pekáč s nechutnou směsicí obsahu svého žaludku a kachního masa.

Nevydržel jsem to a rozesmál se. Vojta po mě šlehl zlým pohledem a řekl:

„Fotr mě zabije. Ta ženská si pro to má za chvílku přijít.“

„No tak na mě tak nečum,“ vyjel jsem na něho, „mimochodem tou éčkovou strunou bys měl ztrestat svoje genitálie – to tys tam nablil.“

„Nedělej Zagorku, Vojto,“ přidal se ke mně Honza, „tak to prostě vyklopíme někde venku, pekáč vymyjem a řeknem... co já vím, třeba, že to sežral pes.“

„Pes?“

„To je jedno, pes, prase, hovnivál, slon, někdo nás tu navštívil a na vodítku si přived zvíře, který zvrhlo ten pekáč. My jsme to nechtěli vyházovat, tak jsme to dali tomu čoklovi sežrat.“

„Ty vole, byla to celá kachna. Se spoustou zelí!“

„No tak to byl ten pes vlkodav! A už nemel, lepšího nic nevymyslíme. Jdem to vyhodit a umejt.“

Ta chabá historka nás stála povinnou dávku křiku Vojtova otce zakončenou bezmocným povzdechem. Jeho to zase stálo jedno pozvání na kachnu do čínské restaurace, kteréžto majitelku pozvraceného pekáče stálo střevní potíže.

Nakonec se vše urovnalo... A i kdyby ne, nám už to bylo jedno. Blížil se náš koncert.

Koncentrované Orgasmus Neskutečně Coolově Enormního Rockovýho Tuřínu.

Že je tohle blbost? No a co!

Na naši performanci jsme se důkladně připravili. Znásobili jsme dávky cigaret a alkoholu. A také jsme trochu cvičili. Den před koncertem jsme sestavili *setlist* písniček, které budeme hrát. Všechny byly převzaté, ale co na tom? Měl to být náš první koncert, od zatím neznámé skupiny nemohl nikdo očekávat zesilovače napěchované vlastním repertoárem.

V den *D* jsme se po krátkém zkoušení přesunuli i s nástroji do Jetu. Vyhlížela nás tam už Honzova holka a hned nás představila svému bratrovi. Se žoviálními úsměvy jsme mu poděkovali za příležitost. S Vojtou jsme byli moc rádi, že nikde kolem nevidíme své „frajerky“.

Pak už jsme vystoupili na pódium a pustili se do ladění nástrojů. Zvukař byl arogantní kretén chovající se, jako bychom ničemu nerozuměli. Zrovna když se dohadoval s Vojtou o to, že nemáme zpěváka s volnými rukama a oni zase stojan na mikrofon, v nepo-

četném publiku, z větší části složeném z našich spolužáků, jsem vedle Honzovy holky zahlédl její dvě kamarádky. Nejdřív jsem odvrátil zrak, aby nepoznaly, že jsem si jich všiml, při druhém letném pohledu jsem se však uklidnil: došlo mi, že jsou jako dělo a je dočista jedno, jak moc okatě na ně civím.

Vojta se zvukařem konečně uvázali mikrofon kolem jednoho trámu tak, že se do něj dalo zpívat, a naše rocková nálož mohla vybuchnout.

Odpálili jsme to zrychlenou *Twist and Shout* od Beatles. Vojta řval, co mohl, Honza bušil do bicích, jako by na každém činelu i bláně byl vyobrazen obličej naší učitelky na němčinu, a já si šmrdlal svou basovou linku *tam-tam-tam-tam-ta-da-tam-da-dam-dam*. Na chvíli jsem přestal, když jsem zakopl o kabel a svalil se na zem, ale pak jsem i vleže jel statečně dál.

Show must go on!

Ke konci písničky jsem se postavil na nohy. Ten pocit, co mě ovládl při pohledu do sálu, byl neskutečný. Publikum reagovalo naprosto neuvěřitelně, úplně nás šokovalo, něco takového jsem si nepředstavoval ani v těch nejdivočejších snech: většina se rozešla někam po klubu a hrstka našich spolužáků, co pod pódiem zůstala, skoro ani nezatleskala.

Říká se tomu zpětná vazba. Jako by někdo bezohledně strhl závoj ze zrcadla pravdy. Zaraženě jsme dohráli náš *set*, který jsme jen tak mimochodem zkrátili o pár písniček. Nevím, pro koho to byla větší muka, zda pro nás, nebo pro unylý hlouček setrvávající v hledišti. Mumlavě jsme se rozloučili, zapadli do šatny a mlčky si tam dřepili. Byli jsme unavení a skleslí.

Potom vstoupil dovnitř pořadatel, bratr punkerky, a pravil do ticha s vážnou tváří:

„Heleďte se, hoši, já vás nikdy předtím neslyšel a ségra tvrdila, že jste dobrý. My tady dáváme prostor komukoli, kdo zvládne aspoň jednu stupnici, čímž bych si ve vašem případě nebyl tak jistý. Vážně, nechci se vás dotknout, osobně proti vám nic nemám. Pro mě za mě si hrajte dál, propříště ale prosím o trochu víc sebereflexe. Sorry.“

Odešel a dveře se za ním zavřely. Jak ty fyzické, tak ty pomyslné do světa, kde slovo život dostává nový rozměr.

Kámo, tenhle zeppelin spadnul z nebe dřív, než se stačil aspoň trochu prolítnout.

Vstal jsem, a abych se uklidnil, vydal jsem se váhavým krokem s lahví tuzemáku v ruce hledat svou pod obraz státou polovičku, co má holou opačnou půli lebky než já.

Snad mě ještě bude chtít. Vem to ďas, že krásy moc nepobrala. Chybí mi jen pár loků na to, aby mi to bylo fuk.

No future – znáte to.

Myšterium tremendum

Když jsem první lednový pátek vycházel ze zaměstnaneckých šaten obchodu, v němž jsem se už půl roku jako brigádník pachtil za mrzkým mamonem, vběhla mi do cesty mladá zákaznice. Délku jejích nohou, které končily nejspíš někde za odvrácenou stranou Měsíce, podtrhovala kraťoučká sukně a pod rozepnutou bundou se dmula dvě velká ňadra.

V mžiku jsem se zasn timer a představil si je nahá s drobnými, temně rudými bradavkami uhnětenými určitě samotným Dionýsem, jenž na ně v opilé radosti ukápl dvě kapky vína...

Mou poetickou představu mi tahle dívka vzápětí vyhnala z hlavy mnohem živočišnější vizí. Vrhla se ke mně, popadla mě za límec debilního brigádnického trika a přitáhla si mě k sobě. Můj obličej se ocitl asi patnáct centimetrů od toho jejího. Měla jemnou, olivovou pleť a světlemodré oči. Dýchala přerývaně.

„M-m-m-m...“ mumlala mi do tváře svým žvýkačkovým dechem.

Snad za to mohla má kocovina doznívající z nedávných oslav konce loňského roku, že jsem si její rozrušení vysvětlil neovladatelným chtičem. Ano, chce mě. Tady a hned teď. O tomhle okamžiku jsem snil celou dobu, co jsem předstíral, že pracuji. O tom, že přijde jedna z krásných neznámých, jichž jsem tu za směnu míjel povícero, a místo obvyklých přezíravých pohledů mě zasype polibky, já si ji odvedu do skladu, poliji roztavenou čokoládou z regálu, ztropím šampaňským a pak se spolu oddáme vášni na obří hromadě kukuřičných lupínků. Ještě předtím – coby třešničku na dortu – přiměřu batolata z barevné etikety plín, aby se koukala

a záviděla mi, jak do ní vnikám... Anebo ji zatáhnu do výtahu, výhodného svou bližší polohou, a rozdám si to tam s ní na stojáka.

„Ano,“ řekl jsem si, „výtah bude jistější.“ Tahle nadržená kočička byla totiž pěkná tak, že bych to cestou do skladu nemusel vydržet a mohl předčasně ejakulovat.

„M-m-m...“ opakovala a třesla na mě roztouženě svá kukadla.

Nehodlala promarnit příležitost, která se už nemusela opakovat, zajel jsem jí rukou pod sukni, pevně jí stiskl zadek a přilepil se na ni tak, až jsme se vzájemně dotkli pohlavími.

„Milovat se?“ napověděl jsem jí hlubokým hlasem, který měl znít jako Pierce Brosnan (v originálním znění, s titulky). „Nebo dokonce...“ naklonil jsem se a něžně jí zašeptal do ouška: „Mr-dat?“

Hrubě mě odstrčila a podrážděně vykřikla:

„Co si to dovoluješ, ty jeden malej uhrovatej spratku?!“

Cítil jsem, jako bych byl dostal kopanec do rozkroku. Už jsem věděl, co nechce, zbývalo mi jen dozvědět se, co chce.

„Ale vždyť jste...“ přistoupil jsem zas o krok blíž a přišlápl si rozvázanou tkaničku tak nešťastně, že jsem se skoro natáhl.

„Nepřibližuj se ke mně, ty sprostáku!“ zaječela.

„Co mělo teda znamenat to *m-m-m*?“ zkoumal jsem nechápavě.

„Myš, ty vole!“ zařvala a dupla si, až se chmýří na jejích kozačkách zachvělo.

„Jaká myš?“ zeptal jsem se a nervózně se rozhlédl po hloučku zákazníků, jenž se tu začínal tvořit.

„Myš je tam! V houskách!“ plácla se hystericky do čela a ukázala na boxy s pečivem.

Vlastně jsem to v případě, že bych byl stál oběma nohama na zemi, mohl ve zdejší oddělení očekávat: nebylo to zdaleka poprvé, co se v regálu s houskami objevila myš.

„No jo, zas nám z pekáren s rohlíkama dovezli nějakýho Mickey Mouse,“ rozřehkala se stodvacetakilová Blažena, vedoucí mé směny supící si to kolem nás, a kývla na mě. „Běž tu svini chytit.“

Bezostyšně vytáhla z regálu čokoládovou tyčinku a narvala si ji celou do úst. Když se vzdalovala, zaslechl jsem, jak – spolu se sprškou čokoládových drobků – do rytmu písničky linoucí se z reproduktorů zapěla procítěně:

„It's – my – life!“

To mi dodalo. Když jsem nastupoval na tuhle brigádu, vážně jsem nečekal, že můj *life* se zde bude skládat především z omývání plesnivých potravin, falšování spotřebních dat, plnění rozkazů namyšlených obryň a... chytání hlodavců.

Zatímco jsem si šel do pekárny vypůjčit igelitovou rukavici, přiběhl na místo Ondráš, další z brigádníků a vyhlášený pošuk.

„DE-RA-TI-ZÉR!“ zaskandoval, sotva zmerčil, jak pravou ruku odhodlaně navlékám do igelitu. „Dámy, pánové a většina ostatních, u nichž nelze s jistotou určit pohlaví, přivítejte našeho deratizéra, krysaře jedenadvacátého století!“

Chovaje v oblíbě jeho výlevy bláznovství, přistoupil jsem na tu hru a se zdviženýma rukama se prodral hloučkem lidí jako *wrestler* vstupující do ringu. Nakupující – nyní spíš přičumující – nevěděli, zda se pohoršovat více nad tím, že se kdesi v pečivu ukrývá hlodavec, anebo nad tím, že obchod vcelku slušné pověsti zaměstnává dvě duševně narušená individua. Po očku jsem pohlédl na krásku s olivovou pletí, která mě před chvílí nechťíc rozrajovala. Pod svou krásně naditou, leč mně bohužel nedostupnou blůzkou si zkrřížila ruce a hlasitě projevovala opovržení, střídavě nade mnou, nad Ondrášem i myší, již pro nás objevila.

Přikročil jsem k boxu s houskami a vskutku: zpoza jedné z nich na mě blikala dvě maličká černá očka, lesklá jako korálky. Hned

pod nimi se drobně chvěl čumáček s několika vousky. Nemohl jsem si pomoci, ta myš byla roztomilá. A jakýmsi zvláštním způsobem mi připomínala Jolanu, dívku, s níž jsem kdysi chodil. Ta měla podobné vousky a pokaždé, když jsem na ni chtěl sáhnout, reagovala tím, že...

„Vražda!“ vytrhl mě Ondráš z bolestných vzpomínek. „Ano, vražda! Krvavej mord! Raděj se nedívejte, protože on se tu myš chystá mez milosti popravit! Zastřelí ji! Oběsí! Rozpárá! Nebo dojde na staré dobré stětí hlavy. A její mrtvolku bude prznit tak dlouho, až to přijde nechutné dokonce i vám, pane... ano, vám, a že vy jste čuňák!“

Prásk! rozlehl se zvuk pohlavku prodejnou a všichni se za ním otočili.

„Proč já tě tu vlastně zaměstnávám?“ po výchovné facce třásla Ondrášem právě přispěchavší manažerka, drobná kostnatá zrůda s brýlemi stejně titěrnými jako její intelekt. „Můžeš mi to říct?“

Ondráš šelmovsky zavrčel a vycenil na ni chrup. Manažerka se napřáhla k novému pohlavku, když náhle zjistila, že na ni všichni zírají. Nasadila ihned strojený úsměv a dikcí nádražního tlampače ohlásila:

„Vážení zákazníci, omlouváme se vám za malé nedorozumění, vše okamžitě napravíme, hlavně chápejte, že ten problém s myší zavinila neschopná pekařská firma, která nám vozí pečivo, za to naše prodejna nemůže.“

„Tenhle možná jo,“ pomyslel jsem si, „ale pár erárních hlodavců tu taky máme.“

„A ty tu neočumuj a něco dělej!“ houkla na mě tónem domovní důvěrnice.

Otočil jsem se zpět k houskám a ruku obalenou v igelitu zabořil do myšího úkrytu. Ta potvůrka byla překvapivě pohotová. Znovu

a znovu jsem nořil předloktí do housek, jež odskakovaly od hlodavce razícího si jimi cestu a padaly na podlahu.

„Drama!“ neudržel se Ondráš a radostně poskakoval z jedné nohy na druhou. „Epično, šílenství a párky v dortech! Hahahaha!“ chechtal se.

Vystartoval a jal se obíhat regály s pečivem, vyhazuje přitom končetinami do všech stran. Manažerka vyběhla za ním a pěstičkami ho zuřivě bušila do zad. Odolal jsem nutkání svalit se na zem a rozesmát se, odpoutal jsem od nich pozornost a zavrtal opět končetinu do regálu s houskami, leč myši se stále dařilo obratně se jí vyhýbat.

Manažerka se pokoušela dál pacifikovat Ondráše, který mezitím bůhví odkud vytáhl kartónovou krabici s otvory pro oči, které si kdysi sám vyřezal, a jako masku si ji nasadil na hlavu. Část zákazníků se smála, část se chystala volat ředitelství společnosti, že se supermarket roku změnil na myší farmu... zbytek bez skrupulí kradl zboží z regálů.

Konečně jsem tu myš držel.

„Mám ji!“ zvolal jsem vítězně a zvedl ruku, jako bych v ní držel trofej a čekal jen na vavřínový věnec.

„Sakra, má ji,“ zpod krabice zahučel rozmrzele Ondráš a zastavil se tak prudce, že do něho manažerka vrazila a brýle se jí vychýlily ke straně.

Davem čumilů projel zklamáný výdech.

„Mamí,“ zapištěla holčička v květovaných šatech k ženě se svalnatýma nohama horolezkyně, „to je myška pišťka?“

„Ne, Doris,“ zakroutila horolezkyně hlavou, „to je odporná krysa. Tady nakupujem naposled.“

„Krysa?“ zasmál jsem se a strčil ženě hlodavce pod nos, až vykvikla. „Dyť je to malinkatá myš! Krysy jsou velký a maj delší ocasy!“

Horolezkyně s děvčátkem spěšně vyklidily pole a já si konečně prohlédl myš zblízka. Ze sevřené pěsti čouhala roztomilá hlavička upírající na mě prosebná očka. Alespoň se mi tak zdála. Nejraději bych jí dal trochu eidamu, bohužel na mé rameno už dopadala hubená paže manažerky, která v té druhé za sebou táhla Ondráše.

„Jdeme!“ přikázala a vedla nás do služebních prostor.

„Tak moment. Stát!“ zahřímal na nás kníratý pán, jemuž se přes opasek valilo břicho jak napoleonská vojska. „To tady ty housky necháte? Co by na to asi řekla hygiena? Dyť ta myš může přenášet třeba mor!“

„Ano, máte pravdu, zákazník má vždycky pravdu, není to hygienické, samozřejmě je vyhodíme,“ odvětila medově manažerka. „Blaženo! Odnes ty housky! A vy dva, jde se!“

Stačil jsem se ohlédnout za nastupující Blaženou, jíž na masitém rtu ulpěl kus croissantu. Věděl jsem, že housky sice teď vynese, ale za chvíli je zas do regálů vrátí s poznámkou, že jde o nové. Dělal se to tak pokaždé.

Zatímco jsem s myší v dlani cupital po boku nasupené, cosi nenávistně drmolící manažerky, za její hlavou jsem skrze trojúhelníkové škvíry pro oči zachytil pohled kartónového monstra, dříve Ondráše. Byl žadonící a já pochopil proč. Volal na mě: „Pust' ji!“

Rozhodl jsem se jej vyslyšet. Za výkřiku „Jaú, ta mrcha mě kousla!“ jsem uvolnil stisk dlaně a rozhodil paže v tajné naději, že si to myš, která spadla na podlahu, nasměruje zpět do prodejny. Nezklamala mě, mrška.

Ondráš radostně výskl, vysmekl se manažerce, shodil krabici z hlavy a vyběhl za šedou potížístkou kvačící mezi regály.

„Ne že zas budeš dělat kraviny!“ manažerka vyrazila za ním. „Koukej ji chytit! A ty taky, Petře!“

Začal další akt myšího představení. Hlodavec se nám brzy ztratil z dohledu, leč vystopovat jej bylo snadné. Stačilo následovat ženský jekot šířící se prodejnou jako kapavka na soustředění pornoherců. Ukázalo se, že se myš rozhodla ukrýt pod regál s víny.

„Má dobrej vkus,“ přikývl uznale Ondráš, „samý Šateauks, Bordeaux, Muler Durgau...“

„Nech toho!“ poskočila manažerka nepřítelně. „S tebou si to ještě vyřídím, ale teďka jdi nalevo. Ty, Petře, napravo. A vy, Štruňko,“ pokynula další postavičce našeho zaměstnaneckého panoptika, „pojďte mi sem s tím smetákem. Vyštouráte ji zpod toho zatracenýho regálu.“

Štruňka mužského pohlaví neochotně přikulhal, s heknutím se sehnul a svým nástrojem začal hrabat pod policemi s vínem. Několik lahví se nebezpečně zakymácelo.

„Támhle je!“ prořízl manažerčin výkřik napjaté ticho.

Prořízl jej tak silně, že sebou Štruňka polekaně cukl, v důsledku čehož se láhve rozkývaly ještě víc.

„Za ní!“ Manažerka vytrhla Štruňkovi smeták z ruky a hnala se za prchající myší. Aby ne, po pravděpodobných zákaznických stížnostech tu mohl být hygienik coby dup.

Ondráš vyrazil za hlodavcem, já ještě chvíli váhal, protože jsem si nechtěl nechat ujít Štruňkovo akrobatické číslo, při němž bude chytat láhve; první dvě už z police spadly, leč on je stačil zachytit v letu.

„Petřeééé, dělej!“ naléhal na mě vzdalující se manažerčin hlas. „Běží k východu, musíme ji vyhnat!“

Vyběhl jsem a jakmile jsem manažerku s Ondrášem dostihl, od regálů s vínem se ozvalo:

„Kurva!“

Tak přece to ten Štruňka nevybalancoval. A to jsem ho celou dobu podezíral z toho, že má kdesi uschován záložní pár horních končetin.

Mezitím se manažerka, jež dávno zahodila svou hranou důstojnost, řítila za prchající myši s vytřeštěným zrakem. Lidé udiveně sledovali, jak tu poklidnou tvář zarámovanou na zdi prodejny změnil její válečný pokřik k nepoznání. Pár metrů od východu, v oddělení se zeleninou, ztratil Ondráš poslední zábrany a zadul:

„Však já ji dostanu!“

Nebylo příliš pravděpodobné, že má na mysli myš. Mnohem pravděpodobnější bylo, že to chce spočítat manažerce za všechny odpadkové koše, jež musel jako brigádník drhnout, za potupné mytí záchodů i strhávání peněz z výplaty kvůli jeho oblíbenému strašení zákazníků zpoza stroje na výkup lahví, odkud na ně dělal „Baf!“.

Vytáhl z bedny velký meloun a rozkutálel jej po podlaze jako bowlingovou kouli. Co dodat, povedl se mu *strike*: meloun s obdivuhodnou přesností podrazil nohy manažerce, která se jak široká, tak dlouhá natáhla na paletu brambor. A zatímco Ondráš triumfálně halekal a rozhazoval kolem sebe cibulové slupky, vyběhla myš hlavním vchodem. Sekuriták Ošmela lízající kradeného ledňáčka na ni jen připitoměle zíral.

V následujícím okamžiku jsem zahlédl manažerku zvedající se pomalu z pytlů brambor a došlo mi, že je konec.

A taky že byl. S Ondrášem jsme v její kanceláři strávili dobrou půlhodinu tím, že jsme ji na sebe nechali řvát. Pro propuštění mého kolegy měla důvodů dost, pro to mé o trochu méně. Jedním z nich byl fakt, že jsem se Ondrášovým kouskům smál a podporoval ho v nich. Avšak já jí to rozhodování ulehčil. „Pokud má odejít Ondráš,“ řekl jsem, „půjdu taky.“ On sice byl blázen, ale bez něho bych mezi ostatními zaměstnanci, kteří místní brigádníky nenávidí jaksi z principu, nejspíš sám zcvoknul.

Kdo by chtěl pracovat s Blaženou, jejímž hlavním charakterovým rysem je, že pořád cosi požírá z regálů. Nebo se Štruňkou, jenž v životě – krom občasného klení – nesestavil kloudnou větu a dorozumívá se výhradně syčením. Případně se sekuriťákem zabíjejícím čas pěním ód na komunisty za to, že mu poskytli levný byt. A řadou dalších.

Vyšli jsme s Ondrášem z kanceláře, před níž na nás čekali sešikovaní zaměstnanci. Usmívali se a tetelili blahem nad tím, že se nás konečně zbaví. S propuštěným kolegou jsme na sebe pohlédli a šťastně se rozesmáli.

„Kámo, tohle je konec jedný éry,“ poplácal Ondráš po rameni vyjeveného skladníka, „konec éry plný bezmoci a hnusu. Přinejmenším pro nás.“

Sbalili jsme své věci a vyšli ven do chladného dopoledne. Opřel se do nás ostrý lednový vítr a já v srdci ucítil zvláštní úlevu. Napadlo mě, že myš z obchodu utekla a krysy zůstaly uvnitř.

Klasika

Ve středu jsem se vrátil ze školy o půl jedné. Věnoval jsem za tuto možnost malé nevyřčené poděkování naší hypochondrické učitelce, již sklátí i jemný poryv větru, a vkročil do svého rodného domu. Největší blaho však bylo, že v ten čas doma nepobývá jediný člen mé rodiny. Samota, blahoslavená samota. Koupal jsem se v ní, mazlil se s ní, obdivoval její výjimečnost. Pokaždé když jsem znechucen lidmi, je ona tou úžasnou bytostí, která mě pohladí.

Rozhodl jsem se učinit několik následujících hodin své samoty výjimečnými a rozvlnil vzduch obýváku Schubertovým houslovým koncertem. Poslední dobou jsem poslouchal takřka výhradně vážnou hudbu. Ani nevím, co mě vedlo k tak náhlému ztracení hudby mých oblíbených interpretů převážně z druhé poloviny minulého století; domnívám se, že to nebyla touha vystoupit z davu. Ač to nějaký arcisnob může považovat za neslýchané, mně se ta hudba prostě líbí.

Ze sklepa jsem vytáhl to nejdražší víno, co tam rodiče měli. Při zbavování láhve korkového špuntů jsem se zarazil. Můj vnitřní hlas se na mě zničehonic rozkřičel, děláje přitom obscénní gesta:

Buř se! Nesouhlas! Do prdele se zaběhlejma zvykama! Protestuj, dokud nebudeš moc starej na to, abys protestoval proti svejm protestům! Tak to sakra udělej nějak neobvykle!

Přikývl jsem tomu hlasu, z kredence vytáhl otráskaný půllitr a polovinu Château Margaux do něj obrátil. Odběhl jsem do svého pokoje a sházel ze sebe všechno oblečení. Vypůjčil jsem si několik částí svého tanečního úboru a spokojeně začal vytvářet nový, originální *outfit*. Na hlavu jsem si posadil černý klobouk, kolem

holého krku uvázal kravatu a přes ni natáhl motýlka. Levou holeň mi obemykala lyžařská ponožka, na pravé ruce se zase skvěla bílá rukavice z tanečních.

Vrátil jsem se na místo činu a barbarsky popadl půllitr s vínem. Pořádně jsem si zavdal a ztuhnul v póze myslitele. Zaposlouchal jsem se do zvuku smyčců a sladil svůj tep s jejich rytmem. Začal jsem tančit zvláštní dekadentní tanec, protloukaje se celou místností. Točil jsem se jako v transu a pohlavní úd se mi odrážel od stehén.

No tak si ublij, světe, ublij si nad tímto podivným individuem! Stáhni své koutky ve znechucení nad tím víno lemtajícím lidským hovadem! Odvrát zrak a napij se čaje z miniaturního porcelánového hrnečku, přičemž měj distingovaně zvednutý malíček.

Svět kolem se roztočil v nastupujícím alkoholovém opojení. Zastavil jsem svůj podivný waltz a zbytek láhve ročníku 2000 přelil do své pohanské nádoby ročníku neznámého.

A zpět na taneční parket!

Hudebníci mě bičovali (smyčcovali) ke stále procítěnějšímu výkonu. Zrovna jsem protancoval kolem okna, když jsem v něm spatřil něco nepatřičného: člověka. Po chvílce nabývání ztracené rovnováhy jsem vyhlédl prosklenou stěnou obýváku. Na balkóně sousedního domu stála nejstarší dcera nabručence Novotného, pozorovala mě a smála se. Ve své opilosti jsem se rozesmál také, klobouk si švihácky posunul na stranu a pro domnělé jiskry v jejích očích předpisově zasalutoval. Opřela se lokty o zábradlí a svou roztomilou černou kšticí na okamžik schovala v dlaních. Potom na mě upřela hodnotící pohled a uznale vztyčila palec pravé ruky. Věda, k jaké části mého těla se její gesto vztahuje, s afektovaným výrazem jsem se schoulil a dělal stydlivého. Rozesmála se ještě víc a zmizela v útrobách domu.

Trochu mě její odchod zamrzelo, měl jsem chuť dělat ze sebe ještě chvíli pošuka. Zklamaně jsem se odvracel od okna, když se dveře vedlejšího domu rozletěly dokořán. Vyběhla z nich ona, tuším, že se jmenovala Markéta, Marika nebo tak nějak. Vlasy za ní vlály. Hrklo ve mně. Nadšením.

Prepare, young boy, she's coming to you. To youuuuuuuuuu!

Zaryčel zvonek naší coby obyčejný dům se tvářící rezidence. Dokonce i on zvonil s potěšením. Otevřel jsem dveře, kravata a ostatní rekvizity se houpaly na mém holém těle.

„Slečno,“ zahlaholil jsem, „vítám vás v rezervaci bláznů. Zde je vaše vstupenka.“ Podal jsem jí hrnek s narychlo otevřeným vínem, tentokrát krabicovým. Vyprskla a přijala ode mě nádobu. Nezdálo se, že by jí nepřilíš povedený ročník Euroshopper 2010 moc vadil: obrátila ho do sebe na jeden zátah.

„Jen tak dál,“ řekl jsem obdivně, vzal ji za ruku a vtáhl dovnitř, „zde bude učiněno zadost vašim choutkám, jak alkoholickým, tak všem ostatním.“

Zamkl jsem dveře a klíč nechal zaražený v železných útrobach zámku. Obrátil jsem se k ní: stála tam nahá jak prst, jednoduché červené šaty jí ležely u kotníků. Z hlavy mi strhla klobouk a zakryla si jím čárku ochlupení v podbřišku pózou focené hvězdy sedmdesátých let.

„Cítím se jaksi neúplná, mistře,“ zatrylkovala, „nemáte potřebu mne nějak vylepšit?“

„Vy jste takhle dokonalá, má drahá, přesto tuším, že nějaké úpravy bych si dovolit mohl.“

Na chvíli jsem ji opustil a vrátil se zpět s náručí plnou ovoce a sestřinou rtěnkou. Pořád tam byla, nepohnula se ani o milimetr. Nechal jsem spadat ovoce na zem a otevřel rtěnku. Poklekl jsem před ní a na její ploché břicho začal psát jemné verše:

*U starého docenta, pobíhala placenta
Na nádraží po trati, váleli se potrati
Jsem odporný, jsem, obcoval jsem s psem*

Když jsem se psaním skončil, povstal jsem a verše jí přečetl. Po každém se začala smát tak, až jí drobná ňadra poskakovala nahoru dolů. Chudák pan Schubert, být při tomhle, nejspíš by se cítil pohoršen. Ale kdo ví, třeba by se k nám přidal.

S ovocem jsem učinil krátký proces: oloupal je, rozmačkal a rozetřel jí po těle – banány, pomeranče i kiwi.

„A teď, mohu vás vyzvat k tanci, pane?“ zeptala se vesele.

„Zajisté. Líbí se mi na vás, že rušíte společenské konvence.“

S mou nahou, ovocem potřenou múzou jsme zaujali předpisový taneční postoj. Sotva jsme se dali do pohybu, začal jsem vykřikovat věty z Bible, útržky z *Hrůz šesti polnic*; byla to jediná část, kterou jsem si z knihy knih zapamatoval. Zmítali jsme se v šíleném víru tance, tance života i smrti, tance padajících hvězd. Mám takový dojem, že v tu chvíli jsme dokonale ztělesňovali jednu z Bachových fug.

... nastalo krupobití a na zem začal padat oheň míšený s krví!

Krok sun krok. Krok sun krok.

... jméno té hvězdy je Pelyněk...

Krok sun krok.

A viděl jsem, viděl jsem...

Už jsem si nevybavoval, co vlastně Jan viděl. Svalili jsme se na zem, těla slepená ovocnými šťávami. Když jsem ji líbal na břicho, napadlo mě, že mé verše nikdy nechutnaly lépe. Jak jen je absence reality opojná! Chystal jsem se vkročit do další dimenze, jenže domovní zvonek mi to zatrhl. Jedovatým a otravným hlasem.

Naštvaně jsem se zvedl ze své společnice v bláznovství a vyrazil ke dveřím. Ona se též nadzdvihla, popadla mě za ztopořený penis a po čtyřech, respektive po třech, mě následovala. Chtě nechtě jsem se musel rozesmát, byla to vážně vtipná scéna.

Chvíli jsem zápolil s klíčem a nakonec se mi podařilo ode-mknout. Stály přede mnou má matka se sestrou.

„Proč, prosím tě, zamy...“ začala máti, ale hned se zarazila. S mou známou-neznámou jsme se jejímu komickému výrazu chechtali snad celou věčnost, uleptaní, opilí a vzrušení.

„Víte, my tady jehovisty nechceme!“ zahulákal jsem pak, práskl dveřmi, zamkl je a klíč nevyndal.

Nejspíš díky utrpenému šoku se vetřelci rozhodli dál nerušit náš akt křičící tělesnosti.

Nedlouho poté došel Schubertovi dech.

Nám dvěma ještě nějakou chvíli ne.

Největší kriminální kauza Dolního Poberouní

Vrcholem vzrušení na radotínské policejní služebně vždy bylo, když někdo z policistů hrajících ve službě poker dostal do ruky karty, které tvořily postupku.

„Budiž, ale taková královská postupka má přece vyšší hodnotu než postupka obyčejná,“ namítl by dozajista nějaký puntičkářský znalec pokeru. Na to lze reagovat jen tím, že královská postupka patří k jevům, jež se v Radotíně prostě nevyskytují. Nestavme si vzdušné zámky: Radotín není Chodov.

Otevřeme-li slovníček klišoidních a trapných frází na jednom z posledních písmen, můžeme s klidem prohlásit:

Urinací ku zdraví, močení Vás napraví!

Pardon, špatná strana. Tak tedy:

Toho dne se však mělo vše změnit.

Doslova.

Slečna Dolománková si to rozhodným krokem štrádovala k policejní stanici. Vlála za ní záplava temně rudých vlasů, vypadalo to, jako by měla hlavu v jednom ohni. Její ráznou chůzi doprovázelo natrásání se nadlidsky krásných hýždí, v onanistických představách nejednoho radotínského podobance představujících stimulační prvek číslo jedna. Byla jako bohyně, která se krátkou přiléhavou minisukní a upnutou, průsvitnou blůzkou rozhodla dát své nahotě nový rozměr.

Teď z ní však čišelo něco víc než sexuální dravost. Její líbezně zarudlé tvářičky prozrazovaly znepokojení poctivé daňové poplat-

Případ! Bylo to neuvěřitelné... jistě, mezi radotínskými policisty se po nocích vyprávěly celé legendy o tomto jevu, leč nikdo jim pořádně nevěřil. Všichni přece věděli, že jejich úkolem je objevit se jednou ročně před místní základní školou a hodinku postát poblíž přechodu pro chodce, zajišťující tak bezpečnost potomků lidí, kteří nebyli policisty.

„Zmizel před čtyřmi dny a od té doby jsem ho neviděla. Ani mobil mi nebere,“ dokonale formovala každou hlásku svými jemnými rty slečna Dolománková.

„Humpfghhhh?“ podivil se náčelník.

„Takže jste všemu rozuměl?“ zeptala se svůdná návštěvnice a do úst si lascivně zasunula cigaretu, již po tichém cvaknutí objal oheň z jejího zippa.

„Hrpfa, hrpfa!“ kýval zuřivě hlavou náčelník. Nemohl si nevšimnout, že slečna Dolománková tabák cigarety zpopelnila na jediný nátah.

„V tom případě mě velice těšilo,“ zatrylkovala a v jejích hnědých očích se zablesklo. Z kabelky vytáhla parfémovanou vizitku a po stole ji přisunula k náčelníkovi.

„Až s tím případem pokročíte, ozvěte se na tohle číslo, ano? Budu váš telefonát očekávat nejpozději do týdne.“

Pak se zvedla, zamávala na paralyzovaného Maňouna, jenž vinou toho dočasně oslepl, a ladně vyplula ze služebny. Potrata se s novými událostmi vyrovnal vcelku rychle, Maňounovi se ale stále nedařilo eliminovat náhlé nekontrolovatelné rozpažování rukou. Jakmile byli oba policisté opět schopni vnímat, zavolal si je náčelník do své kanceláře:

„Chlapci, víte, co teď musíme udělat?“

„Nevíme!“ vykřikli zděšeně Potrata s Maňounem.

„Nevíte? Tak já vám to řeknu. Musíme zajít řádně vyslechnout slečnu Dolománkovou.“

„Ale, šéfe... jak to chcete udělat?“ zeptal se Potrata. „Vždyť... však víte: jak s ní budeme mluvit?“

„Uděláme to takhle: vyrazíme k ní já a ty. Maňouna necháme tady, někdo musí hlídat služebnu a pak... podívej, co pořád dělá s těma rukama, to by na slečnu Dolománkovou v žádném případě nemohlo udělat dobrý dojem. No a komunikovat s ní budeme pomocí papíru a tužky,“ dodal pyšně.

„Teda šéfe,“ vzdychl obdivně Potrata, „až jednou vyrostu, chtěl bych bejt jako vy.“

Slečna Dolománková ležela na pohovce jednoho z pěti obývacích pokojů páně Byklíkovy vily. Policisté ji zastihli v nedbalkách. Tělo, které člověka přímo vyzývalo k orgiím, měla zahaleno do lehkého, průsvitného župánku. Naproti ní seděli Potrata s Okousalem, křečovitě ztuhlí a s nervózními idiotskými úsměvy ve tvářích.

Po určité době zmobilizoval Okousal své motorické schopnosti natolik, že trhavým pohybem vytáhl z kapsy kus papíru a po konferenčním stolku jej posunul ke slečně Dolománkové, která po něm rychle sáhla, a rukou přitom náčelníkovi zavadila o hřbet ruky. Tomu okamžitě naskákaly boláky.

Slečna si dala neposlušný pramen rusých vlasů za ucho a sklopila zrak k papíru. Nakloněným písmem na něm bylo vyvedeno:

Slečno, máme na Vás zde několik otázek, které musí být zodpovězeny, abychom se v případě zmizení Vašeho přítele někam pohnuli:

Kdy jste se s panem Byklíkem seznámila?

Kdy a proč Vás zahrnul do své poslední vůle?

Jak velkou část jeho majetku máte dědit?

Jsou Vaše prsa pravá?

Prosím, při odpovídání se držte zadaných otázek. Jistě chápete, že naše momentální rozpoložení nám nedovoluje zcela pružně reagovat.

Děkujeme

Když slečna Dolománková dočetla text z papíru, lehce si povzdechla a pak spustila:

„Vezmu to tedy popořadě, pánové. S Toníkem jsem se seznámila někdy před dvěma lety. Potkali jsme se v jednom takovém podniku. Já se zalíbila jemu a on mně.“ Náhle se jí ve tváři zjevil vzpurný výraz. „Ale byl to slušný podnik! Já tam jenom pracovala a všechno bylo slušné. Je to jasné?“

Policisté horlivě přikyvovali a hýkali, čímž slečnu Dolománkovou uklidnili tak, že se mohla vrátit ke svému vyprávění.

„Jak už jsem řekla, líbili jsme se jeden druhému. Po nějaké době jsme se do sebe zamilovali, takže myslím, že odpověď na část vaší druhé otázky je zcela jasná. Vlastně mě dost udivuje, že mě do své závěti zahrnul teprve před dvěma týdny, zmetek plesnivá.“

Člověk při smyslech by v jejích posledních slovech vytušil prudkou změnu tónu. Ne tak Potrata s Okousalem.

„V případě, že by můj staroušek umřel, zdělila bych sedm desetin jeho majetku. Zbylé tři desetiny by připadly Spolku osiřelých plžů, které si Toník bůhví proč oblíbil,“ pokrčila bezmocně svými něžnými ramínky.

Policajt kdesi vzadu v Okousalově hlavě si v ten okamžik pomyslel: „Je tedy podezřelá, má finanční motiv. Zajímavé, moc zajímavé...“

„Co se týče vaší poslední otázky,“ uspala opět slečna Dolománková rozumněji uvažující část Okousalova mozku, „tak tu mi lidé kladou dost často. Možná vás to překvapí, ale jsou zaručeně pravá.“

Můžete se o tom přesvědčit – jen si klidně sáhněte,“ řekla a roze-
pnula si župan.

Oba policisté na ni chvíli fascinovaně zírali. Potom vyskočili
a s řevem, v němž se odrážela hrůza stovek lidských pokolení,
vyběhli z vily ven.

Za nimi se nesl pobavený smích slečny Dolománkové.

Tou dobou se procházeli dva výrostci nestejného vzrůstu Smarag-
dovou ulicí.

„Hele, voe, co dybysme udělali nákou bejkárnu?“ zahulákal
mutujícím hlasem dlouhán, v ústech převaluje cigaretu.

„Jasný, brácho, já bych šel někomu nakopat prdel!“ zvolal prcek.

„Já mam lepší nápad, voe, pudem štípnout náký fáro. Trochu se
povozíme, ne, voe?“

„Oukej, tak kerý to bude?“ zeptal se prcek a rozhlédl se po řadě
vozidel lemujících chodník.

„Mně se líbí támhleta černá audina, voe.“

Dlouhán přešel vozovku, z chodníku zdvihl dlažební kostku
a s přesností švýcarského hodináře s ní vyrazil okénko na straně
řidiče. S potěšením zaznamenal, že se nerozezněl alarm.

„Hele, voe,“ poškrábal se zamyšleně na chlupích rašících z bra-
dy, „to se teďka k těm novejm autákům dávaj mrtvolý zadáčo?“

„Proč?“ podivil se prcek.

„Páč tady na zadnim sedadle jedna nejspíš je, voe. A už docela
smrdí.“

Prcek nakoukl za sedadlo řidiče.

„Do hajzlu, fakt, a smrdí teda fest! V tomdle já nejedu. Myslím
to fáro. Pojd', najdem si náký jiný.“

„Počkej, voe, já slyšel, že voběti toho,“ dlouhán ukázal na nůž
trčící ze zad mrtvolý a tvář se mu zkřivila soustředěním, „no,

násilnickýho tristního činu uvraždění prej policajti vykupují. Bysme mohli dostat ňáký to love, nemyslíš, voe?“

Prcek nemyslel a souhlasil.

„No jo,“ namítl potom, „ale to se s tou mrtvolou povláčíme až do Práglu na fízláckou stanici?“

Dlouhán se zatvářil velice informovaně a tajemně ztišil hlas:

„Brašule mi vykládal, že tady v Rádlu taky někde jsou. Maskují se, ale už je tady prej jednou zahlíd. Můžem se ho jít zeptat, voe.“

Prckovu rozmrzelost vystřídal obdiv.

„Ty vole, Jardo, já vim, proč se s tebou kámoším!“

Na policejní služebně se ozval zvonek.

„Přísámbohu,“ řekl rozčileně Okousal, „že až bude po všem, dám tu mrchu zatracenou odpojit od elektriky!“

Když otevřel, naskytl se mu zvláštní pohled: stáli před ním dva nestejně vysocí adolescenti v kanadách a s vyholenými hlavami. U nohou jim leželo bezvládné tělo.

„Hele, šéfiku,“ začal ten vyšší, „sem dem nahlásit, že jsme našli zabitého typana, voe. Vy je prej vykupujete, tak kolik nám to za tohodle starocha jako hodí?“

Okousalovi nervózně zacukal koutek úst:

„Děkuju, hoši. Ano, jistě, zavolám do školy vaší paní ředitelce, aby vám napsala pochvalu do žákovské knížky. A teď už můžete jít domů.“

„Slyšels?“ zašeptal prcek k dlouhánovu boku, „to si z nás dělá snad prdel, ne?“

„Padáme,“ houkl dlouhán dolů na svého parťáka. „Svině policajtský,“ zasyčel ještě tiše, „určitě si chtěj nechat vejvar pro sebe.“

Poté, co výrostci odešli a Potrata s Maňounem, každý jednou rukou, tou druhou si přidržuje nos, odtáhli tělo dovnitř služebny, vydal velitel pokyn:

„Potrata, volej koronera. Myslím, že tu máme starýho Byklíka. A mrtvýho.“

„Myslíte Kolonela Sanderse?“

„Ne, ty hlavo dubová, myslím policejního lékaře. Jo a hned potom zavolej slečně Dolománkové, že jsme našli jejího druha.“

„Ale...“

„Tak jí třeba pošli holuba nebo to odfaxuj. Hlavně už číň!“

Náčelník Okousal před nedávnem oprášil slovník spisovné češtiny, jež kdysi od někoho dostal. Jeho mluvě to příliš neprospívalo.

Policejní lékař konstatoval smrt. Dle stupně rozkladu usoudil, že k ní došlo přibližně před třemi dny, nešťastnou náhodou: nebožák se napřed několik minut škrtil a poté sedmadvacetkrát zády narázil do řeznického nože. Následně si obvázal nohy a ruce izolační páskou.

Zdalo se, že je po všem.

Toho večera seděl Potrata ve svém staromládeneckém bytě, oblečený jen ve špinavém nátělníku a neméně ušmudlaných trenýrkách. V ruce držel plechovku levného Château de la Tour z roku 1963 a zářící obrazovka krájela ticho říznými dialogy z *Ordinace v růžové zahradě*.

„Čestmíre, musím se ti k něčemu přiznat: jsem vnučka tvého bratra syna tvé tety z pátého kolene!“

„Pavlíno, já jsem zase tvůj otec!“

Potrata seriál pramálo vnímal. Jeho mozek stimulovaný alkoholem analyzoval události uplynulého dne. Něco mu na celém

případu stále neseďelo. S mrtvolou Antonína Byklíka bylo něco v nepořádku. Jenže co?

„*Auu, zasekly se mi vlasy v zipu!*“ zaječela procítěně talentovaná herečka.

Potrata, vytržený z letargie, sebou škubl.

To je ono! Vlasy! Mrtvý Byklík držel ve ztuhlé pěsti chomáč rusých vlasů! A takové vlasy má... proboha, slečna Dolománková! Tvrdila, že ho čtyři dny neviděla... podle času úmrtí musela lhát, přece by si Byklík netahal chomáč jejích vlasů všude s sebou. Navíc tyhle byly zjevně vyrvané... Normálních vlasů tolik nevytrhnete, leda by byly nastřelené!

„*Honem, Čestmíre, nemáme moc času!*“

Potrata ztuhl. Správně, čas! Cože to podle náčelníka Okousala říkala slečna Dolománková při návštěvě policejní služebny? „Budu váš telefonát očekávat nejpozději do týdne!“

Jasně, do týdne chtěla zmizet! Ona ho... zabila, teď získá jeho peníze a pak...

„*Pavlíno, je tady ještě jedna věc. Chci si nechat změnit pohlaví.*“

Potratovu tvář zalilo poznání.

Proboha, tak takhle to je... musí ji... jeho... to zastavit!

Vzpomínka vyplula na povrch s šokující silou nepojmenovatelné věci, jež měla zůstat lidským zrakům navždy ukryta: před pár týdny v televizi... ne, to snad ne! Ale ano, ta tvář, ta podoba, ty jemné, pomilováníhodné lícní kosti, výrazné čelo a uhrančivý pohled... samozřejmě bez těch dlouhých rusých vlasů.

Podíval se na hodinky. Za půl hodiny začínalo v místním kulturním domě čtení Byklíkovy závěti. Musí tak sebou hodit. Ještě než vyšel, s nadějným očekáváním pohlédl k televizi. Z jejího reproduktoru se ozvalo:

„*Coca-Cola – život jak má být!*“

Potrata se usmál, vytáhl z lednice láhev coly a chlemtavě ji vyprázdnil.

„Ta televize nebyly vyhozené peníze,“ pomyslel si. Vypnul ji, rychle si oblékl kalhoty a košili a vyběhl ven do tmy. Nezastrčená košile za ním vlála.

Vivat televize *ex machina*!

Potrata dorazil do sálu právě ve chvíli, kdy se rozcuchaný právník za řečnickým pultíkem pouštěl do předčítání závěti. V první řadě seděla sebejistě vyhlížející slečna Dolománková a několik aktivistů Spolku osiřelých plžů.

„Zastavte to!“ zaburácel Potrata. „Ona je on! Totiž on je ona!“

Přítomní se zmateně otočili za původcem rozruchu. Slečna Dolománková měla ve tváři vepsanou zlobu.

Potrata zaváhal.

Propána, pořád stejně krásná. Ale teď už vím, co je zač, už se ovládnou a dokážu mluvit. Já to dokážu!

Už už se nadechoval k obvinění, když do sálu vběhl náčelník Okousal. Na tvářích měl holicí pěnu. Roztržitě shlédl k břitvě ve své ruce a řekl:

„Omlouvám se, že ruším, ale tak nějak jsem měl pocit, že tady musím být.“

Samo sebou že na závěrečnou scénu se nemohl nedostavit i Maňoun. Vpadl do místnosti, rotuje jako porouchaný vrtulník, a když spatřil vpředu sedící slečnu Dolománkovou, dvakrát nebo třikrát rozpažil.

„Mě si nevsímejte,“ špitl nesměle, „já jen abysme byli komplet.“

„Prosím vás o klid. Přicházím podat vysvětlení!“ spustil konečně Potrata a od řečnického pultu vystrčil šokovaného vykonavatele poslední vůle.

„Pane Pitre, prohrál jste!“ vykřikl vítězoslavně.

Slečna Dolománková zaryčela jak raněné zvíře.

Ve vzduchu se vznášelo nekonečno nevyřešených otázek.

„Všechno vysvětlím,“ začal Potrata přecházet po pódiu. „Zhruba před dvěma lety údajně Tomáš Pitř uprchl z České republiky před výkonem spravedlnosti. Ve skutečnosti se tak nestalo, nechal se totiž přeoperovat na zde přítomnou slečnu Dolománkovou. Možná by byl zůstal nepoznán, nebýt jeho neukojitelné touhy po penězích. Se svými novými... přednostmi svedl jednoho z nejbohatších Pražanů, našeho radotínského spoluobčana, přinutil ho přepsat na něj svou poslední vůli a pak ho zabil!“

Po posledním Potratově slově, jež zahřmělo temným obviněním, se sál zavlnil vzrušením.

„Poznal jsem to podle toho, že mrtvý pan Byklík držel v ruce chomáč jeho vlasů! Když jste ho škrtil, bránil se a vytrhl vám je! A tolik vlasů lze vyrvat jenom, pokud nemají kořínky, protože jsou nastřelené, Tomáši Pitře!“

„Ty šmejde!“ zakřičela slečna Pitř-Dolománková a vyřítila se na Potratu. Nedoběhla. Několik přátel plžů jí zahradilo cestu.

„Ale na něco bych se vás rád zeptal,“ zvolal Potrata přes hlavy chovatelů měkkýšů. „Proč jste pana Byklíka nechal mrtvého v tom autě? Proč jste nezahladil stopy? To přece nedává žádný smysl!“

„Když jde o to nejpodstatnější, o peníze, tak se zkrátka neznám!“ prskala Pitř-Dolománková. „Se Setuzou jsem si taky nedávala pozor!“

Nato se málem okradení zástupci Spolku osiřelých plžů sesypali na provinilce a pěkně mazlavě, po slimáčku, jej znehybnili.

K Potratovi přistoupil dojatý Okousal.

„Chlapče drahá, za to ti možná přidaj!“

Léta páně 2010, radotínská policejní služebna.

Potrata hraje s Maňounem poker. Náčelník Okousal sedící opodál právě položil sluchátko telefonu a vrhá blažený pohled na své dva podřízené:

„Tak je to všechno v cajku, hoši. Dneska přijedou nainstalovat patero nových bezpečnostních dveří. Zvukotěsných! Zvonek nám taky odpojí, takže se k nám sem už jen tak někdo nedostane!“

Dvojice strážníků spokojeně zamručí.

Potrata pohlédne do svých karet: jsou vskutku hrozné. Čtyři vrací a vytahuje si jiné. Je to ještě horší, teď nemá ani dvojičku.

Spokojeně se usměje.

Věci se zvolna vracejí k normálu.

Rozmíška s limuzínou

Z okénka černé limuzíny, jež přede mnou na přechodu se zakvílením brzd zastavila, mohla klidně vykouknout hlaveň samopalu, tak mafiánsky a výhrůžně působila. Místo ní se však zevnitř vyvalily tři brady korunované tučným, jakoby z fritovacího hrnce vytaženým obličejem.

„Pocem,“ zafuněly na mě masité rty úsečným rozkazem.

I když se mi z jejich tónu udělalo zle, ze zvědavosti jsem vykročil tím směrem. Naskytl se mi zvláštní pohled: za volantem byl vklíněn obrovitý postarší muž s delšími, řídkými vlasy a značkovými brýlemi na nose. Na místě spolujezdce se mrzutě šklebila asi pětadvacetiletá bruneta, archetyp laciné francouzské štětky.

„Dobrej,“ pozdravil jsem a potáhl z cigarety. Musel jsem dát té obskurní dvojici najevo, že narazila na člověka, jenž nevlastní rudé porsche, a přece mu nechybí styl.

„Jasně,“ odfrkl tlustoch. „Hele, mladej, kde je tady náměstí?“

„Náměstí?“ zopakoval jsem po něm trochu přihloupě.

„Jo, náměstí!“

Mávl jsem rukou směrem k parku, za nímž je panelové sídliště s prodejnou potravin, a řekl:

„Je přímo před váma.“

„Ty vole,“ pískl tlustoch, jako bych si z něho dělal legraci, „já nemyslím pár stromů, tyhle ty králíkárny a parkoviště. Mluvím vo náměstí! Baráky s vobchodama, restauracema a tak.“

Jeho definici náměstí jsem považoval za lehce omezující, byť jsem si díky ní snad poprvé v životě uvědomil, že Radotín nemá skutečné náměstí. Tomuhle místu se tu sice náměstí říká, leč –

pravda – moc se mu nepodobá. Nejsou tu žádné domy, jaké na náměstích vidáme, jen komunistické věžáky, stromy, podél nichž teče potok, a křižení asfaltových vozovek.

„Tady jiný náměstí není,“ řekl jsem nejistě.

„Jiný tu není!“ opakovala po mně brunetka pobaveně a plácla se do nahého stehna. „Já to říkala, takový hnusný místo, tady aby nějaký bylo!“

„Drž hubu,“ uzemnil ji tlustoch, „vážně, abys ty furt nekecala. Se poseru, jak z tebe, tak z týhletý díry.“

„Promiňte,“ naklonil jsem se až skoro k jejich hlavám a změřil si brunetku dotčeně, „hnusný místo jste řekla?“

„Jo,“ vycenila na mě chrup.

„Hnusný místo!“ vyprskl jsem a cítil, jak se mě zmocňuje zlost, „tak já vám něco povím. Tohle není hnusný místo. A hned vám vysvětlím proč.“

Ukázal jsem postupně na oba cigaretou a zvolal plamenně:

„Protože lidi jako vy ho nemůžou nikdy pochopit!“

Zatvářili se překvapeně.

„Vadí vám,“ pokračoval jsem, využívaje jejich mlčení, „že tu není náměstí a – hádám – i to, že jsou na ulicích vajgly, že babky nad pětadesát nemaj plastiku a psí hovna nejsou sterilní, ale nevidíte ani o milimetr dál. Vy nechápete, že všechny tyhle nedokonalosti dávaj dohromady jedinečnej obraz tohoto místa? Místa, co má svoji tvář a charakter? Sakra, to máte jako s kočkou: přešlechtěnej, načínčanej angorák není opravdická kočka! Opravdická kočka ne-sedí furt v domě, nežere jenom z konzervy, běhá venku a nevidí možná na jedno oko kvůli stovkám rvaček, kterejma si prošla. Podobný je to s Radotínem: z komunismu mu zůstaly panelákový jizvy a nemá ani pořádný náměstí, má ale něco nepopsatelnýho, něco, čím si k sobě umí připoutat lidi, co tu žijou. Navíc je všude

kolem krásná příroda. Tomu se říká nedbalá elegance... vy měšťáckej ksindle!“

Poslední tři slova jsem si pro jistotu zabrbal jen pod vousy.

Přerývaně jsem dýchal a zíral na ně, dodatečně zaskočen svou emotivní reakcí. Do té chvíle jsem neměl ponětí o tom, jaký místní patriot ve mně dřímá.

Tlustoch se zvolna probíral ze šoku.

„To byly děsný kydy,“ ucedil pak znechuceně. „Já se tě neprosil vo žádnou přednášku. Když už z tebe nedostanu nic jinýho, tak mi aspoň řekni, kudy se dostanu do Řevnic.“

Nasadil jsem smířlivý výraz a ukázal přesně na opačnou stranu. Chlápek bez dalšího slova nahodil motor a já spokojeně sledoval, jak jeho limuzína vyráží směrem ku Praze.

Toho dne jsem si uvědomil, že svůj Radotín – ač bez náměstí – bych za Zbraslav nevyměnil.

Pavel Bušta
Expres Praha-Radotín
Adolescentovy zápisky

Fotografie na obálce Mehaniq/Shutterstock.com

Korektura Eva Houšková

Technická redakce Petra Kučerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 23. 10. 2026

ISBN 978-80-274-5246-0 (epub)

ISBN 978-80-274-5247-7 (pdf)

ISBN 978-80-274-5248-4 (prc)

KNIHOVNA? KNIHOVNA!

Využijte **prostor**
pro studium, setkání,
kulturu i relax.

Stahujte **e-knihy zdarma**
z e-knihovna.cz, prohlížejte
digitalizované tituly na
digitalizovane.cz.

Sledujte **videocasty**
a přednášky na
youtube.com/@knihovnaPraha.

Půjčte si obraz v Artotéce,
audioknihu, CD, film
nebo deskovou hru.

Tvořte se dřevem, papírem,
barvami, kůží i látkami.
Otevřený ateliér DOK16,
Atelier Jezerka a Kreativní
centrUM v Ústřední knihovně.

Navštivte přednášky,
koncerty, autorská čtení,
filmové projekce, akce
pro děti. Sledujte
mlp.cz/akce.

**Městská
knihovna
v Praze**

Vyzkoušejte svět
virtuální reality.
Více na mlp.cz/vr.